

Møte tirsdag den 12. juni 2007 kl. 10President: **B e r i t B r ø r b y****D a g s o r d e n** (nr. 41):

1. Innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om forslag til endring i lov om Stortingets ombudsmann for forvaltningen (Innst. O. nr. 75 (2006-2007))
2. Innstilling fra finanskomiteen om endringer i skatte- og avgiftslovgivinga mv. (Innst. O. nr. 80 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 61 (2006-2007))
3. Innstilling fra finanskomiteen om lov om endringer i skattelovgivning (internprising) (Innst. O. nr. 81 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 62 (2006-2007))
4. Innstilling fra finanskomiteen om lov om endringer i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift (Innst. O. nr. 94 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 59 (2006-2007))
5. Innstilling fra finanskomiteen om representantlovforslag fra stortingsrepresentantene Ib Thomsen, Ulf Leirstein, Gjermund Hagesæter og Per-Willy Amundsen om lov om opphevelse av lov 6. juni 1975 nr. 29 om eidegdomsskatt til kommunane (Innst. O. nr. 95 (2006-2007), jf. Dokument nr. 8:50 (2006-2007))
6. Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om lov om offentlege styresmakters ansvar for kulturverksemd (kulturlova) (Innst. O. nr. 97 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 50 (2006-2007))
7. Innstilling frå familie- og kulturkomiteen om lov om register for frivillig virksomhet (Innst. O. nr. 93 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 55 (2006-2007))
8. Innstilling fra utenrikskomiteen om lov om endring av EØS-loven (EØS-utvidelse med Bulgaria og Romania) (Innst. O. nr. 96 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 64 (2006-2007))
9. Referat

Dessuten forelå følgende **t i l l e g g s d a g s o r d e n** (nr. 42):

1. Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om representantlovforslag fra stortingsrepresentantene Carl I. Hagen, Kenneth Svendsen og Robert Eriksson om lov om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) (Innst. O. nr. 99 (2006-2007), jf. Dokument nr. 8:101 (2006-2007))

Presidenten: De innkalte vararepresentanter, for Vest-Agder fylke Ivar *Hognestad* og for Møre og Romsdal fylke Elisabeth Røbekk *Nørve*, har tatt sete.

Presidenten vil foreslå at Odelstinget behandler tilleggsdagsordenen etter den ordinære dagsordenen.

– Ingen innvendinger er kommet mot presidentens forslag, og det anses vedtatt.

S a k n r . 1

Innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om forslag til endring i lov om Stortingets ombudsmann for forvaltningen (Innst. O. nr. 75 (2006-2007))

Per-Kristian Foss (H) [10:01:08] (ordfører for saken): Jeg viser til at Stortingets ombudsmann for forvaltningen i et skriv av 13. mars 2007 til Stortinget har oversendt forslag til endring av § 3 i lov om Stortingets ombudsmann for forvaltningen. Bakgrunnen for dette er bl.a. en henvendelse fra Europarådet om oppfølging av domsslutninger i Den europeiske menneskerettighetsdomstolen, EMD.

Ombudsmannen viser til at hovedansvaret for å implementere domstolens avgjørelser mot Norge ligger hos forvaltningen, og at overvåkning av og kontroll med norske myndigheters oppfølging av dommer fra EMD derfor må sies å ligge innenfor ombudsmannens arbeidsområde.

Komiteen er enig i dette og noterer seg at ombudsmannen i sitt brev argumenterer for at slik kontroll allerede tiligger ombudsmannen, og at endringer i dagens lov og instruks derfor ikke er strengt påkrevd, men at en ytterligere presisering og harmonisering av ordlyd likevel kan være ønskelig.

Komiteen viser også til at det er naturlig at ombudsmannen i sin årlige melding til Stortinget gir en status for implementeringen av avgjørelser fra Den europeiske menneskerettighetsdomstolen i norsk forvaltning.

Norge er nok det land hvor dette kanskje er minst nødvendig. Og la meg legge til: Hadde alle land av Europarådets 47 medlemmer vært like flinke i oppfølgingen av avgjørelser i domstolen, så hadde meget sett bedre ut i vår del av verden. Men det tilligger det ikke dette odelsting å avgjøre. Jeg viser da til at det er en enstemmig innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se side 775)

S a k n r . 2

Innstilling fra finanskomiteen om endringer i skatte- og avgiftslovgivinga mv. (Innst. O. nr. 80 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 61 (2006-2007))

Marianne Aasen Agdestein (A) [10:03:50] (ordfører for saken): Som seg hør og bør i forbindelse med revidert budsjett foretar Odelstinget noen få endringer i skatte- og avgiftsopplegget for 2007.

Den største politiske saken i Innst. O. nr. 80 er at det på ny skal bli lovlig å utlevere de fullstendige skattelistingene. Hovedbegrunnelsen for at flertallet i finanskomiteen går inn for en slik ordning, er et ønske om å styrke pressens

mulighet til kritisk debatt om skattemessige forhold. Dette er i tråd med presseorganisasjonenes ønsker.

Regjeringen Bondevik fikk i 2004 flertall i Stortinget for innskrenkninger i regelverket om offentliggjøring av skattelister. Den nåværende regjeringens forslag innebærer at man i hovedsak går tilbake til ordningen man hadde før 2004.

Åpenhet rundt skattelister har tradisjoner i Norge helt tilbake til 1863. Flertallet mener at åpenhet rundt skattelister er en form for samfunnskontroll med myndighetene som bidrar til offentlig debatt om skattereglene, særlig dersom det er store avvik mellom skattemessige forhold og virkelighetens verden.

Informasjon om inntekts- og skattemessige forhold er viktig i samfunnsdebatten. Pressens mulighet til å rette søkelyset mot uheldige forskjeller og utviklingstrekk i samfunnet vil bedres med denne endringen.

Før lovendringen våren 2004 fikk også frivillige organisasjoner utlevert fullstendige skattelister. Dette vil ikke bli gjeninnført. Det vil heller ikke være slik at privatpersoner får utlevert fullstendige skattelister. Men opplysninger om postnummer og poststed vil bli en del av skattelistene.

Datatilsynet er kritisk til en offentliggjøring av skattelister på denne måten. De begrunner det med hensynet til personvernet. Dessuten har de etter framleggelsen av Regjeringens forslag til revidert budsjett satt spørsmålstegn ved hva slags rolle de er tiltenkt når det gjelder oppsynet med hvordan pressen skal bruke opplysningene.

Finanskomiteens flertall mener avveiningen mellom hensynet til ytringsfrihet og samfunnskritisk debatt går foran personvern i denne saken. Men vi har funnet grunn til å presisere i innstillingen at Datatilsynet bør være varsom med å bruke sin kontrollkompetanse på forhold tilknyttet journalistikk, kunstnerisk eller litterær virksomhet. Jeg håper Datatilsynet opplever det som klargjørende for hvordan de skal skjøtte sin kontrolloppgave.

Fra 1. juli vil artistskatteloven strammes inn. Det er en endring som jeg antar vil oppfattes som rettferdig av den jevne skattebetaler. Utenlandske artister og sportsutøvere som flytter til Norge, vil heretter bli skattlagt etter de alminnelige, progressive satsene for inntekt som er opptjent i Norge året før vedkommende bosatte seg i Norge. Fram til nå har denne gruppen hatt en skattesats på 15 pst. fram til de skattemessig har bosatt seg i Norge. Det har ført til uønskede tilpasninger, som nå ikke vil være mulig lenger.

Falske merkevarer, dvs. piratkopier, er et voksende problem. I takt med globaliseringen har kopiering av merkevarer økt kraftig. Mange OECD-land, også Norge, taper mye på piratkopiering. En norsk møbelprodusent hadde ideen og tok patent på Tripp Trapp-stolen for småbarn – en salgssuksess, men nye kopivarianter av den stolen dukker stadig opp. Ideene må altså beskyttes. Siden vi ikke makter å konkurrere på produksjonspris med lavkostland, er innovasjon det området hvor Norge og andre godt utviklede land har et stort potensial for vekst og utvikling. Og med innovasjon mener jeg i denne sammenheng også ideer, design, oppfinnelser, kunst og kultur, og f.eks. musikk. En effektiv beskyttelse av dette er vesent-

lig. I kampen mot denne formen for tyveri har Tollvesenet hatt begrensede virkemidler. Etter dagens regler kan ikke Tollvesenet varsle rettighetshaver eller holde tilbake varer som de mistenker vil føre til krenkelse av immateriell rett. Dette endres nå ved at Tollvesenet både kan varsle rettighetshaver og holde tilbake varer man mistenker er piratkopier, inntil fem dager.

I mars inngikk regjeringspartiene en avtale med Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre om å følge opp pensjonsforliket fra 2005. Som en del av avtalen skal det på plass en ny, skattebegunstig, individuell pensjonsordning. Hvordan denne ordningen skal bli utformet, skal nå utredes. Deretter legges den fram høsten 2008, med virkning fra samme år. Skattereglene for den nye ordningen skal være de samme som de var for de individuelle pensjonsavtalene man hadde inntil våren 2006, kalt IPA. Det skal gis et årlig fradrag i alminnelig inntekt for årlige innbetalinger på inntil 15 000 kr.

Gjermund Hagesæter (FrP) [10:08:54]: Saksordføreren har gjort greie for dei fleste områda i denne innstillinga, så eg vil først kommentere dette litt generelt.

Skattar og avgifter er eit viktig og prioritert område for Framstegspartiet. Vi er opptekne av to ting: at vi skal få eit enklare skattesystem, og at vi skal få eit lågare skatteinivå.

Noreg er eit lite land. Vi har store avstandar, både i landet og til våre marknader, og vi har eit høgt lønnsnivå. Derfor meiner vi at det er viktig at vi ikkje har høgare skattar og avgifter enn våre konkurrentland, slik som vi har i dag, men tvert imot at vi får skatte- og avgiftstrykket ned, slik at det blir meir lønnsamt å produsere varer og tenester i Noreg.

Det er klart at i den situasjonen som vi har no, med høgkonjunktur, er dette eit argument som kanskje ikkje har den store gjennomslagskrafta. Men poenget er at det er viktig å tenkje langsiktig og sjå langt framover, slik at vi kan bevare arbeidsplassar og utvikle arbeidsplassar for framtida.

Bedriftsskattelette er viktig for å gjere det meir attraktivt å investere i Noreg, f.eks. kan ein betre avskrivings-satsane. Det vil også tryggje arbeidsplassane i Noreg.

Når det gjeld skattelette på lønnsinntekt, fører det til at det blir meir lønnsamt å arbeide. Statistisk sentralbyrå har slått fast at effekten er størst når det gjeld lågare inntekter og middels inntekter. Det bidreg også til å sikre lønsmottakarane auka kjøpekraft, utan at ein er avhengig av store bruttotillegg i lønna. Skatte- og avgiftslette vil dermed føre til at verdiskapinga blir høgare. Skatteinntektsbortfallet til det offentlege vil bli redusert etter kvart som åra går, og verdiskapinga aukar i forhold til om ein ikkje hadde hatt skatte- og avgiftslette.

I NOU 1997:27, Nytte-kostanalyser, er det slått fast at det kostar samfunnet i snitt 20 øre å skattefinansiere 1 kr. Det betyr at staten tapar 20 pst. av det som skattebetalara blir belasta. Derfor er dei aller fleste skattane samfunnsøkonomisk ulønnsame. Finansministeren har også stadfesta at det ikkje er kome ny informasjon som endrar dei føresetnadene som er lagde til grunn i NOU 1997:27.

Det er dermed viktig å understreke at skatte- og avgiftslette aukar verdiskapinga og sikrar velferda på lang sikt.

Sidan dette berre er eit revidert nasjonalbudsjett, er det ikkje mange endringar på skatteområdet i denne odelsingsproposisjonen, men det er nokre.

Det eine er det som saksordføraren var inne på – men eg har ei motsett vinkling – og det gjeld offentleggjering av skatteliste. Framstegspartiet er ueinig i forslaget om utviding av reglane om offentleggjering av skatteliste. Vi meiner at offentleggjering av skatteliste har fått karakter av å vere rein underhaldning. Vi er derfor mot å utvide offentleggjeringa ytterlegare, ved at pressa skal få tilgang til fullstendige elektroniske skattelister, og at postnummer blir tekne inn i skatteliste. Vi fryktar at denne utvidinga vil føre til at vi igjen får oppslag av typen «Den fattigste gaten i Fredrikstad» og liknande oppslag, som kan vere sterkt belastande for den enkelte. Ingen av dei som budde der, følte seg fattige før dei fann ut at dei var det – ifølgje avisa. Det var belastande, spesielt for barna som budde der. Vi ønskjer ikkje den typen journalistikk. Derfor ønskjer vi ikkje å gå inn for den utvidinga som regjeringsspartia og Regjeringa foreslår.

Det er også ein del endringar i meirverdiavgiftslovgivinga. Den største endringa gjeld om striptease skal inngå i «kulturuntaket», eller om striptease skal vere momspliktig, slik det er foreslått. Vi har ikkje engasjert oss så veldig mykje i denne saka. Vi konstaterer at heller ikkje så veldig mange høyringsinstansar har det – kanskje av naturlege grunnar. Vi har stilt nokre avklarings spørsmål, og vi føreset at denne endringa fører til forenklingar og ikkje til meir byråkrati for å handheve desse reglane.

Regjeringa legg opp til ein avgrensingsproblematikk slik at framsyningar som f.eks. «I blanke messingen» ikkje skal vere momspliktig, mens framsyningar som f.eks. Chippendales arrangerer, skal det vere momsplikt på. Vi håper at denne avgrensingsproblematikken ikkje fører til unødvendig byråkrati. Det vil ingen vere tent med.

Elles har Framstegspartiet teke utgangspunkt i at dette er ei revidering av budsjettet, og har derfor i forhold til dei forslaga som er blitt fremma, i stor grad vist til vårt alternative statsbudsjett for 2007 og dei forslaga som vi fremma der. Dette gjeld både skattefrådrag for gåver til frivillige organisasjonar, skattefrådrag for arbeidsgjevar si dekning av helseutgifter, reduksjon av arveavgifta, avskrivingsseten for maskinar, bustadsparing for unge og aukiing av fiskarfrådraget – som alle er tema som er omtalte av andre parti i innstillinga, men som vi har behandla i vårt ordinære statsbudsjett for 2007, og som eg ikkje finn grunn til å gjenta her.

Når det gjeld IPA, viser vi derimot til vårt representantforslag og foreslår også at sparebeløpet blir heva til 1 G. Det trur vi er viktig. Spesielt i ei tid då det ikkje blir spart så mykje i befolkninga, er det viktig at vi stimulerer til auka sparing. Derfor må beløpet opp på 1 G.

Til slutt vil eg fremme dei forslaga som Framstegspartiet står bak, anten aleine eller saman med andre.

Presidenten: Representanten Gjermund Hagesæter har tatt opp de forslagene han refererte til.

Svein Flåtten (H) [10:16:32]: Skatter og avgifter er sentrale virkemidler for å fremme verdiskapingen. Den verdiskapingen er igjen grunnlaget for vår velferd gjennom skatteinntekter for bedrifter og arbeidstakere. Det er en enkel sammenheng som har vært godt synlig de senere år, hvor skatteinntektene har strømmet over både stat og norske kommuner. Årsaken er selvsagt de gode tider for norsk næringsliv og den høye sysselsettingen. Denne sammenheng er allikevel ikke enklere enn at den ofte bestrides av talsmenn fra opposisjonen, hvor vi kan få inntrykk av at det er bruken av ressurser som skaper velferden og ikke det å skape verdiene.

Som et resultat av denne smule kortslutning har finansministeren brukt sine to første år på å innføre en rekke skatteskjerpelser overfor næringslivet, og innstramminger i formuesverdssettingen av aksjer, og det har vært en utilstrekkelig regulering av toppskattesatser, en reversering av lettelsen i arveavgiften for familieeide bedrifter og forslag til økte avskrivningssatser som ble fremmet av Bondevik II-regjeringen i dens siste budsjett. Det har dessuten blitt innstramminger i SkatteFUNN-ordningen, som er svært viktig, og som føyer seg inn i rekken av manglende satsing på forskning og utvikling under denne regjeringen.

Regjeringen gjør lite på skattesiden i revidert budsjett – heldigvis. Hovedsaken fra Regjeringen er å legge til rette for høstens mediesirkus rundt offentliggjøring av skatteliste. Jeg legger merke til at i en av regjeringsspartienes for øvrig svært få merknader ved denne budsjettbehandlingen totalt sier man at offentliggjøringen vil styrke debatten om skattesystemet og sammenheng mellom økonomisk evne og skattlegging. Men debatten om økonomisk evne og skattlegging har regjeringsspartiene tatt for lengst, og konklusjonen er trukket. Jeg oppfattet at de tok den i valgkampen i 2005, da de fremstilte vekstfremmende skattestimulanse for nærings- og arbeidsliv som skattelettelse til de rike. Soria Moria-erklæringen konkluderte deretter med en mer rettferdig inntektsfordeling.

Debatt om skattenivå og fordeling er viktig. Men å bidra til en bredere offentliggjøring av skatteliste, med uavklarte og foreløpige tall, er neppe noe stort bidrag til denne rettferdige fordeling. Faktum er at de skatteøkningene som hittil har vært gjennomført, har rammet næringslivet, privat eierskap og ikke minst folk med helt vanlige inntekter. Forskjellene har blitt større, ikke mindre. Fattigdommen øker istedenfor å bli avskaffet. I mellomtiden er Regjeringen opptatt med hvordan media skal få best mulig tilgang til folks skatteliste. Det synes å føye seg inn i rekken av tiltak på skattesiden fra denne regjeringen som treffer vilkårlig og ofte sosialt galt, mens forskjellene bare øker.

I motsetning til Regjeringen fremmer Høyre flere forslag til stimulerende skattetilak i denne innstillingen, og flere av disse står vi sammen med de andre opposisjonspartiene om. Det gjelder først og fremst skattefradrag for individuell pensjonssparing, hvor vi ønsker å gjeninnføre ordningen slik den var før Regjeringen over natten kansellerte det hele i revidert budsjett i fjor og gjorde Norge til et utenforland i Europa når det gjelder å stimulere til spa-

ring. Denne sparingen kunne i vår økonomiske situasjon ha bidratt til å dempe presset i privat forbruk og kanskje flyttet oss til noe forbedrede sparerater, hvor vi nå i et par kvartaler har vært på det negative. Vi foreslår derfor å gjeninnføre ordningen med individuell pensjonssparing og også den individuelle livrentesparing. Videre foreslår vi i innstillingen å øke satsene for Boligsparing for ungdom, kanskje et av de aller beste sparetiltak man kan satse på, særlig i et boligmarked som er svært, svært vanskelig for unge mennesker.

Et annet av de mange forsømte områder fra Regjeringen gjelder arbeidskraftsituasjonen, hvor man ikke fremtrer som særlig offensiv. Høyre har flere forslag på denne fronten i budsjettet totalt, og i denne innstillingen foreslår vi på nytt å innføre skattefritak for arbeidsgiverbetalte sykdomsutgifter og behandlingsforsikringer – noe som kan forkorte køene og få de folkene vi sårt trenger, raskere tilbake i jobb. Vi ønsker også å bedre rekrutteringen til fiskeryrket ved å øke fiskerfradraget betydelig. Det er en kompensasjon for konkurransen fra nettolønnsordningen og ikke minst for den svekkede lønnsomheten.

Til slutt bare to ord om forskning, igjen, og kravet om selvangivelse for forskningsinstitutter, noe som synes å løpe litt sin egen vei i de ytre etater i skatteetaten og likningsetaten. Det vil aldri bli noe skatteproveny av betydning av dette. Det har finansministeren selv svart på spørsmål under behandlingen. Det eneste er at det vil bli et enormt merarbeid. Jeg tror det er veldig mange andre oppgaver i forbindelse med skatt som er viktigere enn å pålegge forskningen, som allerede har fått innskrenkninger i budsjettene, å bruke ekstra tid på dette. Jeg tror at forslaget vi er med på om å lovfeste skattefritak for forskningsinstitutter, er et veldig nødvendig forslag. Et samlet storting burde ha sluttet opp om dette forslaget som en sommerhilsen til norske forskningsmiljøer.

Jeg tar dermed opp de forslag som Høyre fremmer enten alene eller sammen med andre.

Presidenten: Representanten Svein Flåtten har tatt opp de forslagene han refererte til.

Heikki Holmås (SV) [10:22:44]: Jeg vet ikke hva slags verden representanten Roar Flåthen* befinner seg i når han sier at vi ikke satser på forskning. Det er slik at vi ligger på fjerdeplass i OECD-området når det gjelder det offentlige satsing på forskning. At næringslivet i Norge i mindre grad satser på forskning enn det mange andre land gjør, skyldes jo bl.a. at vi har en helt annen næringssettingsetning enn det veldig mange andre land har. Vi ligger ganske godt an på mange måter, hvis vi tar hensyn til næringssettingsetningen vi har i Norge. Men det betyr jo ikke at Regjeringen er fornøyd, og vi har sagt at det å fortsette å satse på forskning er viktig. Det å ligge på en fjerdeplass i OECD-området er ikke akkurat bønn i bøtta, for å si det mildt, og vi ligger langt over det den forrige regjeringen lå an til.

Jeg vet ikke om det er slik at Høyres representant går i hi eller bare holder seg for ørene hver gang det kommer rapporter som viser hvordan fordelingen har gått i retning av både arbeidstakere og folk som har greit med penger. Jeg vet ikke om han har fått med seg at det de siste ukene har kommet fram at forskjellene økte under den regjeringen som han representerte i den perioden de styrte, de rikeste har fått vesentlig mer penger. Blant annet er det slik at kapitaleierne har styrket sin posisjon bl.a. som følge av de skattelettelse som ble gitt i den forrige perioden. Men dette er jo velkjente fakta. Hvis representanten Flåtten ikke ønsker å forholde seg til dem, kan han godt fortsette å snakke slik han gjør fra Stortingets talerstol, men vi andre har i hvert fall fått det med oss.

Jeg tok ordet for å si noe om de punktene som ligger i den framlagte proposisjonen. Jeg synes det er veldig bra at finansministeren og Regjeringen gjør den jobben de gjør i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett, og griper fatt i helt konkrete problemstillinger og rydder opp. Jeg synes at folk skal legge merke til det vi gjør i forhold til næringslivet, når vi forlenger fristen for innlevering av kompensasjonsoppgaver for tredje periode til 20. august. Det er en vennlig gest, som gjør livet enklere i forhold til sommeravviklingen for folk.

Vi gjør en jobb i forhold til å sørge for å skape mer offentlighet rundt skatter og avgifter. En offentliggjøring av skattematene fører til en bedre debatt. Eksempelet som ble trukket fram av representanten Gjermund Hagesæter, forteller om den fattigste gaten i byen. Jeg synes det er veldig greit at folk som f.eks. bor i Oslo, kan se hvor de som har greit med penger, bor, og se hva slags verdier som faktisk finnes her i samfunnet, og hvordan disse verdiene de siste 20 årene har blitt skjevete og skjevete fordelt. Jeg tror det er greit at folk får vite om at det finnes levekårsforskjeller. Hvis man frakobler levekårsforskjeller fra skatteinntekter, mener jeg at man er med på å dekke over hvordan virkeligheten er. Jeg mener at det er bra at vi får den offentliggjøringen av skattematene som Regjeringen her legger opp til, og som vi i dag vedtar.

Så til kanskje en liten øm tå for de bergenserne som syntes det var kjekt at Eirik Bakke kom til Brann. Med det nye skatteregimet som vi nå innfører i forhold til artister, vil nettopp han være en av dem som blir rammet, og det mener jeg er helt riktig. Den utviklingen vi har fått innenfor fotballen og enkelte andre steder i forhold til artist-skatt, synes jeg det er helt på sin plass at Regjeringen og finansministeren har ryddet opp i. Jeg synes det er flott at det kommer så fort som det faktisk gjør.

Når det gjelder merverdiavgiften i forhold til strip-tease, har egentlig representanten Gjermund Hagesæter selv argumentert godt for hvorfor Regjeringen innfører den og får den på plass, slik vi gjør det her.

Ellers er det mindre endringer her og mer vi sikkert vil komme tilbake til i forbindelse med debatten om revidert nasjonalbudsjett.

Presidenten: Da vil presidenten åpne for replikkordskifte. Presidenten foreslår at det blir gitt anledning til tre replikker med svar.

– Det anses vedtatt.

* Se senere kommentarer

Gjermund Hagesæter (FrP) [10:27:26]: Representanten Holmås seier at det er veldig viktig å få ei utviding av reglane om offentleggjering av skatteliste for å setje søkjelyset på levekårsnivået i dei forskjellige bydelane i Oslo. Dermed er det òg slik at dette kan brytast ned til den enkelte gata. Det synest han er heilt greitt.

Det som òg følger av det, er at ein får oppslag av typen «Den fattigste gaten i Fredrikstad». Ein får òg slike utslag som at skuleelevar ned i 15–16-årsalderen set opp oversikt over kor stor inntekt foreldra til dei forskjellige medelevane i klassen har.

Då er mitt spørsmål: Synest representanten Holmås at det òg er greitt at barn blir mobba på skulen på grunn av at det har vore eit oppslag om at dei bur i den fattigaste gata i byen, eller at elevane har funne ut at dei er barna til dei fattigaste foreldra i klassen?

Heikki Holmås (SV) [10:28:33]: Nei, jeg synes selvfølgelig ikke det er greit at elever blir mobbet på skolen, verken for det ene eller andre. Men jeg synes det er bra at vi blir bevisste de klasseforskjeller som faktisk finnes her. Jeg tror at å få satt levekårsforskjeller og inntektsulikheter i fokus er noe av det som faktisk gjør at politikere kan gripe fatt i ting. Ta f.eks. den formidable satsingen som vi hadde i indre Oslo øst, både i forhold til byfornyelse og i forhold til sletting av gjeld i forbindelse med byfornyelse, og ikke minst den levekårsatsingen som vi hadde der. Jeg tror at slike typer offentliggjøringer, både av levekårsforskjeller og inntektsulikheter, er med på å bidra til å bevisstgjøre både politikere og mennesker som bor i forskjellige deler av en by som Oslo, med hensyn til hvor store forskjellene på inntekt og formue faktisk er. Det mener jeg er bra, og det vil bidra til å fremme samfunnsdebatten hvis vi offentliggjør skattelister på den måten vi gjør nå.

Sigvald Oppbøen Hansen hadde her teke over presidentplassen.

Lars Sponheim (V) [10:29:38]: Det var nesten en for stor lissepasning til meg når representanten Holmås kalte vår kollega i finanskomiteen Svein Flåtten for Roar Flåthen. Jeg kunne brukt hele replikken på det, men jeg har i det minste registrert at også Roar Flåthen mener at Regjeringen satser for lite på forskning. Det er det spørsmålet replikken min skal handle om.

At bevilgningene er for små, har ikke jeg behov for å karakterisere, for det har Regjeringen selv gjort gjennom SVs egen forskningsminister, som kalte det for et hvile-skjær. Jeg registrerer at dette hvile-skjæret fortsetter i revisert nasjonalbudsjett – det er så.

Det er uomtvistelig slik at SkatteFUNN-ordningen, som var nettopp det som skulle utløse forskning fra næringslivet, ble svekket av denne regjeringen. I den innstillingen vi behandler nå, er man ikke med på å frita forskningsinstituttene for skatt. Summen av dette kan ikke sende noe annet signal enn at denne regjeringen bryr seg lite eller ikke noe om forskning. Det sier også hele Forsknings-Norge, når man reiser rundt og besøker dem.

Kanskje representanten Holmås skulle jekke seg litt ned i sin ordbruk om Regjeringens satsing på forskning.

Heikki Holmås (SV) [10:30:42]: Nei, jeg gjør faktisk ikke det. Jeg ser ikke noen grunn til å jekke meg ned.

Vi har hatt gode debatter om forskning og forskningsutvikling. Jeg synes bare det er viktig når vi diskuterer forskning, og det framstilles som om Norge er en sinke og på jumboplass, at vi sørger for å få til en viss realitetsorientering her. Når vi faktisk innenfor OECD-området er på fjerdeplass når det gjelder offentlig satsing, synes jeg det er viktig å poengtere det.

Alle på Stortinget er enige om – og har vedtatt – at vi skal satse på en opptrapping av Forsknings-Norge. Det er viktig med tanke på hva vi skal leve av i framtiden. Jeg tror at det er enighet i Stortinget om at det er viktig å prioritere dette. Så gjelder det å sørge for at det gradvis opptrappes i de budsjettene som kommer, og at vi hele tiden utfordrer næringslivet til selv å satse på forskning.

Det handler selvfølgelig om skatteordninger og den type ting. Vi mente at vi gjorde noen riktige justeringer i budsjettet når det gjelder SkatteFUNN-ordningen. Det handler om å få til et næringsliv som selv også satser mer på forskning, uavhengig av offentlige støtteordninger.

Svein Flåtten (H) [10:32:05]: Jeg tillater meg innledningsvis å si at jeg rent navnemessig var mer fornøyd med den forrige LO-lederen enn jeg er med ham vi har nå. Da var ikke forvekslingene så store.

Heikki Holmås har snakket om forskningssatsingen fra Regjeringen, som han er mer enn fornøyd med.

Jeg nevnte i mitt innlegg selvangivelsesplikten for forskningsinstitutter, som helt opplagt ikke vil ha noe skattemessig proveny, men som helt opplagt vil bidra til et betydelig merarbeid ved at man må bruke ressurser i forskningsinstituttene, ressurser som man – trass i at forskningsinstituttene sikkert er bemannet med noen av de bedre folk vi har i hele landet – kanskje ikke har mest av.

Et konkret spørsmål til dette: Har representanten Holmås noen tanker om hva Regjeringen kan gjøre når det gjelder dette selvangivelseskravet?

Heikki Holmås (SV) [10:33:10]: Nei, jeg vil i hvert fall ikke dele mine tanker – jeg føler at jeg ikke godt kan kalle representanten for Gerd-Liv Valla heller – med representanten Flåtten om akkurat det i dag. Foreløpig ligger de tingene i innstillingen, og det som ligger når det gjelder forskningsinstituttene, får være en sak som vi diskuterer, og som vi så ser konsekvensene av på alle mulige måter. Utover det har jeg ikke noen kommentar til «Flåt(t)en».

Presidenten: Replikkordskiftet er over.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:34:00]: Fra Kristelig Folkepartis side skal jeg bare komme med noen korte merknader.

Til dette med forskningsinstitusjonene er det et aspekt i tillegg. Hvis det blir slik at de skatlegges, kan det etter

hvert få konsekvenser for deres muligheter til å hente midler fra EU-systemet, fordi de ikke vil gi ut forskningsmidler til institusjoner som driver såkalt næring. Jeg synes faktisk Regjeringen derfor bør ta dette ganske alvorlig og egentlig få avsluttet den delen så fort som mulig av hensyn til norsk forskning. Det håper jeg har en viss interesse.

Så til skattelistene: Da representanten Holmås argumenterte for Regjeringens forslag til endringer, hørtes det faktisk ut som om det ikke var mulig med dagens system å få klarhet i hvor mye enkeltpersoner betaler i skatt. Eller kanskje man er mer opptatt av hvor mye de ikke betaler i skatt, og som de burde betalt i skatt? Men det er fullt mulig. Her er det snakk om å gå til en så vidt sterk utvidelse at også Datatilsynet har reagert. Vi er helt enige fra Kristelig Folkepartis side om at vi skal ha en levende debatt knyttet til skattesystemet, men at man skal få det på bakgrunn av de årvisse medieomtalen av skattelistene, det er jeg ikke så sikker på er det beste utgangspunktet for en seriøs debatt om skattesystemet. Vi mener at hensynet til offentligheten er vel ivaretatt med dagens system, og stemmer mot Regjeringens forslag på det punktet.

Så har flere vært inne på – saksordfører var også inne på det – den avtale som er gjort når det gjelder individuell pensjonssparing. Vi er glade for at det blir en mulighet fra og med neste inntektsår. Nå vil jo regelverket være klart så vidt sent i 2008 at det ikke vil være så enkelt for mange å innrette seg etter det, men vi legger til grunn at det arbeides så raskt som overhodet mulig med et regelverk, slik at det kan være klart og få en reell virkning i 2008.

Jeg viser også til vårt forslag om å øke gavefradraget. Det er en ordning som det frivillige Norge nyter godt av, og som burde vært økt.

Så har det rett og slett vært ganske interessant å lese kapittel 7, «Endringer i verdiavgiftslovgivinga» når det gjelder striptease. Det er ikke noen tvil om at Regjeringen får sin støtte fra Kristelig Folkeparti. Men det er jo også betryggende å kunne lese at

«Avkledninga si form og den kunstnariske kvaliteten på framføringa vil vere utan relevans ved vurderinga av om eit show er omfatta av omgrepet».

Med de betryggende ord fra departementet i så måte gir vi vår tilslutning til det.

Når det gjelder byråkrati, som Hagesæter var opptatt av, kan det vel hende at behovet for byråkrati i denne forbindelse blir å gå på en del show på kvelden for å finne ut av disse gråsonene, som departementet skriver så klart:

«Departementet legg til grunn at ei nærare avgrensing av omgrepet striptease vil verte fastlagt gjennom praksis.»

Da tar jeg opp Kristelig Folkepartis forslag, og det vi har sammen med Venstre.

Presidenten: Representanten Hans Olav Syversen har teke opp dei forslaga han refererte til.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:38:08]: Når det gjelder striptease, tror jeg representanten fra Kristelig Folkeparti har gått tilstrekkelig inn på det, så det er ikke behov

for å utdype det nærmere. Jeg synes det var en nøyaktig vurdering av hva vi står overfor av utfordringer der.

Ellers: Dette er skatteendringer i revidert nasjonalbudsjett, og veldig mye går på personbeskatningen. Vår personbeskatning innebærer et høyt skattenivå, og jeg synes det er grunnlag for at vi hele tida kan ta fram en del enkle setninger når det gjelder personbeskatning, som er like gyldige i dag som tidligere – setninger som «gjør din plikt – krev din rett», setninger som sier at en skal basere personbeskatningen på evneprinsippet, altså en progressiv inntektsbeskatning, en beskatning av formue når den kommer over et nivå hvor det er riktig å beskatte den, og en forsiktig beskatning av eiendom gjennom eiendomsbeskatning. Det er når en har inntekt å betale skatter med, at en føler det som greit å betale skatt. Det har allmenn støtte, og det blir sett på som rettferdig.

Fra Senterpartiets side er det også gitt tilslutning til offentliggjøring av skattelistene. Det er et standpunkt vi har hatt over tid. Fullstendige skattelister gjør listene tilgjengelige for pressen, og vi er enig i at det vil styrke den kritiske debatten om skattesystemet. Det er fare for at pressen kan bruke skattelistene på en måte som kan være uheldig. Jeg regner med at pressen vil bruke Vær Varsom-plakaten på dette punktet som på andre punkter, og fokusere på det som er formålet, nemlig den kritiske debatten om hvordan skattesystemet fungerer.

For øvrig er det kommet opp en rekke forslag fra opposisjonen under behandlinga. Vi som tilhører regjeringspartiene, ser ingen grunn til å gå inn på de forslagene. Vi har levert våre forslag, men jeg har lyst til å gi noen kommentarer til punktene. Det er jo ting som vil komme opp igjen også på et seinere tidspunkt.

Når det gjelder skattefradraget for gaver til frivillige organisasjoner, er Senterpartiet for det, men i et begrenset omfang – så vi ser ikke noen spesiell grunn til å endre det. Vår hovedlinje ligger på å stimulere de frivillige organisasjonene på andre måter gjennom statsbudsjettet.

Punktet om lettelse i arveavgift er et sentralt punkt, og i Soria Moria-erklæringa står det at en skal gjøre generasjonsskifte i familiebedrifter lettere. Det er et punkt som blir fulgt opp. Det som er det sentrale der, er jo at det en arver i forbindelse med et slikt generasjonsskifte, er driftskapital. Kapitalen er altså i bedriften, og kan ikke – på samme måte som privat arv, uavhengig av bedrifter – brukes til forbruk.

Forslaget om bunnfradrag for sjølstendige næringsdrivende er et tema som er sentralt ved ethvert statsbudsjett, og fra Senterpartiets side er det viktig å legge opp til en likebehandling med lønnsinntakene som har rett til et minstefradrag, som har vært økt betydelig i det siste. Det er absolutt behov for å se på dette. Hvilken teknisk måte en skal gjøre det på, kan i høyeste grad diskuteres.

Økt avskrivningssats for maskiner i saldogrupper d er et tilbakevendende punkt fra opposisjonen. I Senterpartiet har vi forståelse for det, samtidig som vi synes det skulle legges økt vekt på at vi her står overfor et driftsmiddel hvor de driftsmessige avskrivningene i mange tilfeller går lenger enn dagens skattemessige avskrivninger. Det bør

(Lundteigen)

tilstrebes å ha et samsvar mellom skattemessige og driftsmessige avskrivninger.

Økning i boligsparing for ungdom er i høyeste grad et aktuelt tiltak som må stimulere sparekulturen for ungdom. Jeg regner med at det er et forslag som Regjeringa vil komme tilbake til i det kommende statsbudsjettet.

Økt fradrag for fagforeningskontingent: Opposisjonen er imot det. Regjeringa har et klart standpunkt, nemlig at det skal forbedres, for derigjennom å stimulere til fagorganisering og sikre forholdet mellom de ulike interessene i arbeidslivet.

Fiskerfradraget: Senterpartiet har stor forståelse for å se nærmere på det. Det er et viktig skattevirkemiddel for å sikre rekruttering av folk til fiskerinæringa.

Bare helt til slutt om forskningsstimulansen: Fra denne talerstolen blir det sagt mye om penger når det gjelder forskning. Det sies gjentatte ganger at det er for lite penger, og det er i veldig stor grad en debatt om ulike tall. I Senterpartiet syns vi den diskusjonen burde vært kombinert med mye større vektlegging på kvalitet når det gjelder krav til sikring av at forskningsresultater blir omsatt til nye og mer effektive produkter eller tjenester, altså opprassjonalisering av forskningsresultatene i den praktiske virkeligheten. Her har vi svært mye å hente, og historisk sett i Norge er det mange gode forbilder her. Ett av dem er samarbeidet mellom NTNU i Trondheim og verkstedindustrien på Sunnmøre, hvor en på en god måte utøver samspill mellom forskning og praksis, et gjensidig samspill mellom næringsliv og forskningsinnsats. Jeg tror dette er et område som det burde vært fokusert enda mer på. Det er kanskje viktigere i mange tilfeller enn forskningsbeløpenes størrelse. Dette er det en enkel sak å endre på, mens det på andre områder mange ganger skal en kulturforandring til for å få det til på en god måte.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:44:35]: Kristelig Folkeparti og Senterpartiet har ofte stått sammen om sine synspunkter når det gjelder skattepolitikken overfor de mindre bedriftene. Representanten Lundteigen vurderte noen av de forslagene som opposisjonen har fremmet i denne saken, og var til dels positiv i sin omtale.

Så mitt spørsmål til Lundteigen er: Dersom han skulle prioritere ett skattemessig tiltak overfor småbedriftene, hva ville han ha prioritert?

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:45:13]: Av de forslagene som er presentert fra opposisjonen i dag, er det vel arveavgiften som er det mest sentrale. Der har Regjeringa klare formuleringer i Soria Moria-erklæringa. Det er et sentralt tema for å sikre at den driftskapital og det driftsutstyr, i det hele tatt den virksomheten som er etablert, har en god mulighet til å bli videreført med nye eiere.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til replikk.

Lars Sponheim (V) [10:46:05]: Regjeringen foreslår i realiteten svært få endringer i skatte- og avgiftslovgivingen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett. Det som foreslås, er stort sett av teknisk art, og vil få liten betydning for den vanlige kvinne og mann. Dette er både bra og i og for seg mindre bra. Det er logisk at det ikke kommer større endringer i skatte- og avgiftssystemet ved en budsjettrevidering. På den annen side kommer det overhodet ingen signaler om hvor Regjeringen vil i skatte- og avgiftspolitikken. Jeg hadde f.eks. forventet at vi i en tid for klimapolitikk er den viktigste politiske utfordring, hadde fått et klarere signal fra Regjeringen om at veien videre – spesielt i skatte- og avgiftspolitikken – er et skifte fra rød til grønn beskatning. Jeg hadde forventet at Regjeringen viste vilje til å rette opp enkelte av sine egne kutt eller innstramminger som rammer småbedrifter og forskning unødvendig hardt. Og jeg hadde forventet at Regjeringen kanskje ville komme med forslag som stimulerte til sparing, når man er så bekymret for at det spares for lite, slik det ble uttrykt i Stortinget senest i går.

Venstre støtter samtlige av Regjeringens forslag til endringer i skatte- og avgiftssystemet fremmet i Ot.prp. nr. 61 for 2006-2007, med unntak av å gi veksthusnæringen fritak for CO₂-avgift på gass til oppvarming. Jeg og Venstre er generelt skeptisk til fritak og reduksjoner i miljøavgifter, ikke minst hva gjelder avgift på klimagassutslipp. Jeg er, som jeg sa tidligere, skuffet over at Regjeringen ikke har brukt revidert nasjonalbudsjett til å signalisere sterkere vilje til å legge om skatter og avgifter i en miljøvennlig retning. Når Regjeringen har «låst seg» til skatte- og avgiftsnivået fra 2004, er et skattesifte fra rød til grønn skatt både fornuftig og logisk. Bare det enkle grep å oppheve fritak – og reduksjoner – for enkeltgrupper og enkelt næringer for miljøavgifter vil kunne frigjøre mange milliarder kroner som kan brukes til målrettet skatte- og avgiftslette for borgere og næringsliv for å stimulere til utvikling av ny og moderne miljøvennlig teknologi og miljøvennlig adferd. Dette er den retningen jeg ønsker, som vises igjen i mange av de forslag som fremmes av Venstre, og som støttes av andre partier i den innstillingen vi behandler i dag.

For Venstre er også skatte- og avgiftspolitikken et sentralt virkemiddel for å fremme næringslivets verdiskaping. Dessverre ser den sittende regjering helt annerledes på dette, og har brukt sine første snaue to år til å fremme en rekke «målrettede» og på sikt skadelige skatteskjerpelser overfor næringslivet. Det gjelder både innstramminger i formuesverdsetting av aksjer, det gjelder reversering av lettelser i arveavgift for familieeide bedrifter og økte avskrivningssatser som ble fremmet i Bondevik II-regjeringens siste budsjett, og det gjelder ikke minst stadige innstramminger i den svært vellykkede SkatteFUNN-ordningen, som jo bidrar til noe vi alle er enige om er et felles mål: mer forskning generelt og mer fra næringslivet spesielt. Det er derfor ganske uforståelig for meg at regjeringspartiene fortsatt er i hvilemodus og ikke engang vil støtte Venstres forslag om å gi forskningsinstituttene et lovmessig skattefritak. Dette er et forslag som ikke har noen merkbar provenyeffekt, jf. svar fra Finansdeparte-

mentet til Venstre, men som vil frigjøre ressursene fra arbeidskrevende administrative prosesser, noe som igjen kunne ført til mer forskning og dermed større mulighet til å oppnå Regjeringens egne politiske ambisjoner på området. Jeg skjønner faktisk ikke at regjeringspartiene stemmer imot.

Et annet forslag som jeg heller ikke skjønner regjeringspartienes motvilje mot, er Venstres forslag om å gi alle selvstendig næringsdrivende rett til et bunnfradrag på linje med vanlige arbeidstakere. Heller ikke dette vil ha all verdens økonomiske konsekvenser, men være en målrettet forenklingssreform for mange næringsdrivende som bruker store ressurser og mye unødvendig tid på å dokumentere en hel haug med småutgifter til kontorrekvisita, småreiser, taxiturer, møteservering osv. Regjeringen bruker store ord i festtaler når det gjelder både forskning og forenkling. Når det kommer til alvoret, er det et kollektivt svik. Det brukes ikke engang små ord. Det er faktisk slik at regjeringspartiene overhodet ikke argumenterer for hvorfor de er imot forslagene i den innstillingen vi i dag behandler.

I forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett som Stortinget behandler på fredag, fremmer Venstre forslag om skatte- og avgiftsendringer innenfor en provenynøytral ramme på om lag 400 mill. kr. Vi har en tydelig profil mot et enklere, mer rettferdig og ikke minst mer miljøvennlig skatte- og avgiftssystem. Vi øker avgiftene på miljøfiendtlig adferd og gir lettelse til borgere og bedrifter som bidrar til økt verdiskaping, økt forskning og som også stimulerer til sparing og til miljøvennlige valg. I denne innstillingen kommer det til uttrykk gjennom forslag om å gjeninnføre skattefradrag for individuell pensjonssparing og individuell livrente allerede fra 1. juli 2007. Vi foreslår, som tidligere nevnt, rett til bunnfradrag for selvstendig næringsdrivende og lovfestet skattefritak for forskningsinstitutter. Vi foreslår målrettede tiltak for næringsliv gjennom lettelse i arveavgift ved generasjonsskifte i bedrifter, skattefritak for arbeidsgivers dekning av behandlingsutgifter knyttet til sykdom, og endrede avskrivningssatser. I sum vil dette gi et skatte- og avgiftssystem som stimulerer det vi vil ha mer av: arbeidsplasser, teknologiutvikling og forskning, og som straffer det vi vil ha mindre av: forurensing og miljøfiendtlig adferd.

Til slutt har jeg lyst til å adressere et poeng som går utenpå politikken, i hvert fall de skattesakene som vi behandler nå, og som jeg synes er et prinsipielt viktig spørsmål. I den innstillingen vi har til behandling i Odelstinget nå, og i den vi vil få når resten av revidert nasjonalbudsjett kommer på fredag, er det utrolig lite argumentasjon fra flertallets og Regjeringens side for Regjeringens politikk og mot det som er alternativene. Jeg vil nok benytte denne anledning til å oppfordre regjeringspartiene til å tenke nøye gjennom i framtidige budsjettbehandlinger om de ikke synes landets parlament er verdt noen argumenter. For meg er det helt avgjørende i et demokrati, uavhengig av at vi er uenige om mange saker, at argument får møte motargument. I en situasjon hvor vi har en flertallsregjering som kan bruke flertallet sitt til å få gjennom sakene

sine, har de en demokratisk plikt til å argumentere også i Stortinget, og ikke bare vise til det Regjeringen har gjort. Representanten Lundteigen sa at de ikke hadde brydd seg om å kommentere opposisjonens forslag, for de hadde sine egne forslag.

Men dette er et demokrati. Det er et parlament, og et parlament som møter argument, møter motargument. Det er slik vi bygger samfunn, og det er slik vi bygger demokrati. Dette har åpenbart ikke flertallet forstått i denne innstillingen.

Jeg kunne hente opp veldig mye adrenalin for å si hva jeg egentlig mener om dette, men jeg tror jeg vil avgrense det til å oppfordre om at i framtidige innstillinger bør flertallet, og *spesielt* flertallet, bruke tid på å argumentere. Det kan godt være det er ren arroganse som gjør det, men jeg frykter at man ikke er i stand til å bli enig om hva slags argumenter man skal bruke. Det hadde vært politisk interessant.

Statsråd Kristin Halvorsen [10:53:42]: Bare et par kommentarer. Det er ikke mange av de sakene som er fremmet for Stortinget i denne omgang, som jeg har behov for å gå nærmere inn i, for de er godt begrunnet fra regjeringspartienes representanter i finanskomiteen. Det er jo ikke slik som representanten Sponheim antyder, at regjeringspartienes representanter i finanskomiteen avstår fra all debatt, tvert imot har de deltatt i debatten og begrunnet sine synspunkter.

Dette er ikke noe omfattende forslag til endringer når det gjelder skatte- og avgiftssystemet, og det er heller ikke noen tradisjon for å foreslå omfattende skatte- og avgiftsendringer midt i et stortingsår. Derfor er det små justeringer vi har holdt oss til.

Jeg har egentlig bare behov for én kommentar, og det er til det som Lars Sponheim var innom i forhold til det vi i Soria Moria-erklæringen kaller for grønn skatteveksling. Vi har så langt fra vår regjeringens side foreslått mange endringer som har gjort at vi har vekslet inn endringer i skatte- og avgiftssystemet for å gjøre det mindre lønnsomt å forurense og mer lønnsomt å være miljøbevisst i forhold til andre inndekninger i skattesystemet. Dette er endringer som er langt mer omfattende enn de endringene som ble gjort da Venstre satt i regjering sammen med Høyre, og som vi har planer om å fortsette med. Når det ikke kommer fram i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett, er det selvfølgelig fordi vi ønsker å se dette i en sammenheng. Det vi har lagt fram så langt, både når det gjelder NO_x-avgift, CO₂-avgift på innenlands bruk av gass, endringene i bilavgiftssystemet osv., er forslag som går i den retningen, og som har som overskrift: grønn skatteveksling.

Presidenten: Presidenten antek at representanten Lars Sponheim i rein forgløyning ikkje fremja forslag.

Lars Sponheim (V) (fra salen): Presidenten har helt rett. Hvis presidenten gir meg anledning til å fremme forslaget herfra, så gjør jeg det hermed.

Presidenten: Representanten Lars Sponheim har teke opp forslaget frå Venstre.

Fleire har ikke bedt om ordet til sak nr. 2.

(Votering, se side 775)

S a k n r . 3

Innstilling fra finanskomiteen om lov om endringer i skattelovgivningen (internprising) (Innst. O. nr. 81 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 62 (2006-2007))

Marianne Aasen Agdestein (A) [10:56:42] (ordfører for saken): Internprising er i de siste årene blitt et av de viktigste internasjonale skattespørsmålene – dette er på grunn av vekst i verdenshandelen og økende bruk av konserndannelser.

Med internprising menes prisfastsettelsen ved transaksjoner mellom skattytere som er knyttet til hverandre gjennom forskjellige former for interessefellesskap. Fastsettelsen av internpriser har stor betydning ved beskatningen, ettersom den fastsatte prisen påvirker den skattepliktige inntekten. For eksempel kan beskatningen flyttes fra ett selskap til et annet ved å øke eller redusere prisen på en vare som selges, eller en tjeneste som ytes mellom selskapene.

OECD har lenge hatt fokus på internprising og har publisert retningslinjer for internprising for flernasjonale foretak og skattemyndigheter. Disse er oversatt til norsk. Utgangspunktet er at internpriser for skatteformål skal fastsettes som om prisen var fastsatt mellom uavhengige parter. I tillegg til å gi retningslinjer om fastsettelsen av internpriser gir OECD også retningslinjer om hvilke opplysninger ligningsmyndighetene bør kreve i forbindelse med fastsettelse av internpriser.

I arbeidet med internprising bør vårt overordnede mål være å sikre skattefundamentet i Norge gjennom økt kontroll og oppfølging av fastsettelsen av internpriser.

Derfor går hele komiteen inn for at OECDs retningslinjer for internprising for flernasjonale foretak og skattemyndigheter fra 1995, gis en mer formalisert status som rettskilde i norsk rett. Dette gjennomføres ved å innta en direkte referanse til OECD-retningslinjene i skatteloven, der man framhever retningslinjenes relevans ved avgjørelsen av om formue eller inntekt er redusert, og ved den skjønsmessige fastsettelse av formue eller inntekt.

Flertallet ønsker også at det innføres en oppgaveplikt som skal sikre at ligningsmyndighetene omtrentlig kan fastslå hvilke av skattyternes internprisforhold som bør granskes nærmere. I tillegg til enkelte identifikasjonsopplysninger skal det gis summariske opplysninger om kontrollen som utøves, og de kontrollerte transaksjonene. Oppgaven skal leveres samtidig med selvangivelsen eller selskapsoppgaven og erstatter den gjeldende utenlandsoppgaven.

Oppgaveplikten skal omfatte transaksjoner med nærstående selskaper eller innretninger. Definisjonen av dette finner man i innstillingen. I tillegg foreslås det at oppgaveplikten skal gjelde for selskap og innretninger som er hjemmehørende i Norge og som har fast driftssted i utlan-

det, og for utenlandske selskaper og innretninger som har fast driftssted i Norge.

Flertallet går inn for en dokumentasjonsplikt som skal danne grunnlag for en vurdering av om priser og vilkår er i overensstemmelse med det som ville vært fastsatt mellom uavhengige parter. Dokumentasjonsplikten innebærer at skattyter skal utarbeide og oppbevare dokumentasjon for hvordan priser og vilkår er fastsatt. Dokumentasjonen skal bare inngis etter krav fra ligningsmyndighetene og innen 45 dager etter at slikt krav er framsatt.

Det foreslås et unntak fra denne plikten for oppgavepliktige som sammen med nærstående har færre enn 250 ansatte og enten har en salgsinntekt på mindre enn 400 mill. kr eller en balansesum på under 350 mill. kr. Unntaket skal likevel ikke gjelde for selskaper som er hjemmehørende i et land som Norge ikke har krav på å få utlevert skatteopplysninger fra, i medhold av skatteavtale eller annen folkerettslig overenskomst. Unntaket skal heller ikke gjelde for selskaper eller innretninger som har særskatteplikt etter petroleumsskatteloven.

Høringsrunden har vist at det er bred oppslutning om forslagene.

Svein Flåtten (H) [11:00:58]: Høyre slutter seg også til at OECD-retningslinjene får en forsterket status i norsk rett ved at de forankres i skattelovene, selv om det også i dag ses hen til disse retningslinjene.

Våre kommentarer til forslaget er flere, bl.a. at man burde vært varsom med å utvide forskriftshjemmelen til å endre noe som nå faktisk blir nedfelt i loven. Vi synes også at det er foreslått oppgave- og dokumentasjonsplikter som virker mer omfattende enn nødvendig, og at man trekker opp og nedfeller retningslinjer på områder hvor OECD faktisk ennå ikke har konkludert, bl.a. som i sonderingen mellom faste driftssteder og hovedkontor, noe som vil være veldig viktig for mange bedrifter.

Oppgave- og dokumentasjonsplikten mellom innenlandske selskaper tjener i utgangspunktet verken skattemessige eller andre formål så lenge det ikke skjer mellom selskaper som er skattepliktige etter særskattelover og har spesielle skattesatser. Sverige og Finland har for sin del bare vedtatt lover for grenseoverskridende transaksjoner. Dette kunne redusert skjemaveldet og byråkratiet betydelig også hos oss, og det ville allikevel vært forenlig med EØS-regelverket.

Også oppgaveplikten når det gjelder egenkontrollerte transaksjoner, virker mer byrdefull enn nødvendig av kontrollhensyn. Bedrifter har jo en generell opplysningsplikt hvor myndighetene kan innhente de opplysninger man ønsker, eller trenger. Dokumentasjonsarbeidet vil bli komplisert, ressurs- og kostnadskrevenne – utvilsomt. Derfor foreslår vi en endret frist for innlevering av dokumentasjon som kreves av myndighetene, som settes til 60 dager. Dokumentasjonsarbeidet blir komplekst, og det vil bli svært skjønnspreget – og, kanskje det viktigste, hvorvidt dokumentasjonsplikten er oppfylt eller ei. Derfor mener vi at sanksjoner som skjønnsligning og tap av klage rett i forhold til noe som skal skjønsmessig vurderes, burde vært atskillig mer nyansert. Dette er også tatt opp av

en rekke av høringsinstansene, som dessverre har talt for døde ører. Selv om det sies at forskriftene skal detaljere dette, ligger det liten forutsigbarhet i det når sanksjonene allerede ligger i loven.

Til slutt har jeg en liten kommentar til Soria Moria-erklæringen, fordi erklæringen nevner internprising. Det står at en gjennomgang av regelverket for internprisingen er et ledd i kampen mot skatteunndragelser.

Jeg er glad for at lovproposisjonen ikke skriver eksplisitt at det er det som er hensikten. Det er bra at man lager lover og regler som er generelle, og som faktisk tar i betraktning at de fleste bedrifter, det meste av næringslivet, vil gjøre tingene på en riktig måte. Derfor er det bra at akkurat dette er tonet noe ned. Men det kunne vært tonet enda litt mer ned ved at man hadde gjort det litt enklere for virksomhetene.

Helt til slutt tar jeg opp det forslaget som vi – sammen med en hel opposisjon – har fremmet i innstillingen.

Presidenten: Representanten Svein Flåtten har teke opp det forslaget som han refererte til.

Fleire har ikkje bedt om ordet til sak nr. 3.
(Votering, sjå side 788)

S a k n r . 4

Innstilling fra finanskomiteen om lov om endringer i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift (Innst. O. nr. 94 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 59 (2006-2007))

Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:05:37] (ordfører for saken): Denne innstillingen gjelder lovforslaget i Ot.prp. nr. 59 om endringer i merverdiavgiftsloven vedrørende uttak og justering av fradrag for merverdiavgift på kapitalvarer. Bestemmelsen om uttak og justering skal bidra til et konkurransenøytralt merverdisystem og mest mulig lik avgiftsbelastning på alt innenlands forbruk av avgiftspliktige varer og tjenester. Samtidig bør ikke regelverket være unødvendig komplisert eller gi opphav til uheldige terskelvirkninger eller avgiftstilpasninger. Disse hensynene er søkt ivarettatt i lovforslaget. Samlet sett antas det at lovforslaget vil virke konkurransenøytralt. Forslaget vil også i hovedtrekk innebære at regelverket på dette området vil tilsvare det som gjelder i våre nærmeste naboland.

Komiteen slutter seg til lovforslaget, men et mindretall i komiteen har foreslått enkelte endringer knyttet til justeringsbestemmelsene som omtales i punkt 3 i mitt innlegg.

Punkt 1 gjelder fradragrett som vilkår for uttaksbeskatning. Det foreslås at det skal beregnes uttaksmerverdiavgift kun i den grad inngående merverdiavgift ved anskaffelsen eller framstillingen av varen har gitt fradragrett. Et slikt vilkår vil ivareta formålet bak uttaksbestemmelsene om å likestille forskjellige former for forbruk. Vilåret skal imidlertid gjelde kun ved uttak av varer og ikke ved uttak av tjenester.

Punkt 2 gjelder uttak av tjenester. I samsvar med gjeldende rett foreslås det at det ved uttak av tjenester fra avgiftspliktig virksomhet til privat bruk bør foreligge plikt

til å beregne merverdiavgift. Hensynet bak uttaksbestemmelsene tilsier likevel at denne uttaksplikten må avgrenses mot de rent private gjøremål. Grensen mot private gjøremål kan være vanskelig å trekke, og det er lite hensiktsmessig å lovregulere denne grensen nærmere. I stedet gis det enkelte retningslinjer for hva som kan forstås med dette uttrykket.

Når det gjelder uttak av arbeidskraft fra virksomheten, foreslås det at det ikke kan beregnes merverdiavgift dersom det som utføres, ikke er av samme art som det virksomheten omsetter, produserer eller nyttiggjør internt i den avgiftspliktige virksomheten.

Det foreslås heller ikke plikt til å beregne merverdiavgift ved midlertidig bruk av driftsmidler fra virksomheten. Sjøl om en slik beskatning ville vært i tråd med prinsippene merverdiavgiftssystemet bygger på, har en ut fra forenklingshensyn kommet til at en slik bruk likevel ikke bør utløse uttaksmerverdiavgift.

Det foreslås å fjerne plikten til å beregne merverdiavgift ved uttak av tjenester til ikke avgiftspliktig del av virksomheten. Det foreslås at gjeldende fritak fra uttaksberegning for tjenester til veldedige og allmenntilrette institusjoner og organisasjoner utvides.

Punkt 3 gjelder generelle bestemmelser om justeringer av inngående merverdiavgift for kapitalvarer. Det foreslås generelle bestemmelser om justering av inngående merverdiavgift og fradrag for kapitalvarer. Med kapitalvarer menes i denne sammenheng fast eiendom og driftsmidler over en viss verdi. De nye justeringsbestemmelsene vil erstatte gjeldende bestemmelser om tilbakeføring av fradragført merverdiavgift, men i stor grad representere noe nytt. Et nytt element ved disse bestemmelsene vil være at inngående merverdiavgift på kapitalvarer skal justeres opp eller ned, i motsetning til tilbakeføringsbestemmelsene som bare reduserer fradraget. Hensikten med slike justeringsbestemmelser for kapitalvarer er at merverdiavgiftsberegningen i større grad skal gjenspeile de reelle forhold over tid, både faktisk og økonomisk, hos det enkelte avgiftssubjekt.

Dessuten vil bestemmelser om justering av fradraget for kapitalvarer motvirke avgiftstilpasninger. Innenfor EU er alle land forpliktet til å ha slike justeringsbestemmelser for kapitalvarer. Forslaget vil derfor både rette opp en mangel ved vårt merverdiavgiftsregelverk, og samtidig gi tilsvarende bestemmelser i Norge som i våre naboland.

Komiteens flertall, regjeringspartiene, slutter seg til Regjeringens forslag i sin helhet, mens et mindretall går imot forslaget på enkelte punkter:

Mindretallet foreslår å utvide de situasjoner som skal utløse justering av inngående merverdiavgift, til også å omfatte tilfeller der en virksomhets avgiftsplikt og dermed fradragrett oppstår som følge av en lovendring.

Mindretallet foreslår også at justeringsperioden for fast eiendom skal være fem år og ikke ti år, som foreslått. Videre foreslår mindretallet at dispensasjonshjemmelen som gjelder i tilknytning til dagens tilbakeføringsbestemmelser i merverdiavgiftsloven § 21 tredje og fjerde ledd, videreføres. Til slutt foreslår mindretallet at justeringsbestemmelsene trer i kraft med virkning for nybygg mv. der

kontrakt er inngått etter 1. januar 2008, og ikke nybygg mv. som anses fullført etter dette tidspunkt.

Peter Skovholt Gitmark (H) [11:11:09]: I forbindelse med behandlingen av saken stilte jeg finansministeren to skriftlige spørsmål. Det er spørsmål nr. 1095, der det er vist til at Norge gjennomfører den alminnelige omsetningsverdi som momsgrunnlag ved uttak, mens EU har kostprisen. De benytter inntakskost bortsett fra til nærstående – da gjelder markedsprisen. Vi benytter derimot en tenkt salgpris, med andre ord en skjønsmessig tenkt merverdi som skapes i det salgsleddet uttaket skjer.

De faktiske forskjellene som det siktes til i spørsmålet, har finansministeren dessverre ikke vist til. I stedet vises det til at de nye justeringsreglene er en ren EU-tilpasning. Det er de ikke.

Så til spørsmål nr. 1094. Det fremgår av Ot.prp. nr. 17 fra 1968-69 at fradragrett for inngående avgift er en forutsetning for uttak av så vel varer som tjenester. Uttak fordrer inntak.

Det foreligger en dom mot Actif Hotell i Ål i Hallingdal, som måtte betale uttaksmoms på møbler de *ikke* hadde fått fradrag for i forbindelse med at de skiftet selskapsform. Det er dessverre praksis i Norge.

At EU forutsetter fradrag for inngående avgift ved uttak av tjenester, er utvilsomt. I praksis uttaksberegner ikke EU-landene uttak av tjenester bortsett fra byggetjenester samt tjenester til nærstående fordi det normalt er så lite inngående avgift fradragført f.eks. i tilknytning til en advokattjeneste. Uttaksberegning anses dermed ikke å ha noen hensikt.

Det er aldri aktuelt med uttak i EU uten at inngående moms først er fradragført, og EU er mer opptatt av praktiske regler – dette er hentet fra en hollandsk professor som fnyser av norske momsregler, blir det sagt. Han sier videre: Det er ikke moms – og han har nok helt rett.

En avslutningskommentar. Jeg håper det er mulig å få gjort noe med uttaksgrunnlaget. Det er verdt å merke seg at konsistente uttaksregler er basert på justeringer av den inngående avgift. Den viktigste endringen etter min oppfatning er om avgiftsgrunnlaget settes til kostpris i alle andre tilfeller enn ved uttak til nærstående – kun der bør den alminnelige omsetningsverdien fortsatt gjelde.

Jeg tar så opp alle de forslag hvor Høyre er medforlagsstiller.

Presidenten: Representanten Peter Skovholt Gitmark har teke opp dei forslaga han refererte til.

Fleire har ikkje bedt om ordet til sak nr. 4.

(Votering, sjå side 790)

S a k n r . 5

Innstilling fra finanskomiteen om representantlovforslag fra stortingsrepresentantene Ib Thomsen, Ulf Leirstein, Gjermund Hagesæter og Per-Willy Amundsen om lov om opphevelse av lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane (Innst. O. nr. 95 (2006-2007), jf. Dokument nr. 8:50 (2006-2007))

Hans Olav Syversen (KrF) [11:14:56] (ordfører for saken): Forslaget fra flere representanter fra Fremskrittspartiet går ut på å oppheve lov om eiendomsskatt til kommunene. Forslagsstillerne mener eiendomsskatten er en uheldig form for dobbeltbeskatning som rammer tilfeldig og urimelig.

Forslagsstillerne mener eiendomsskatten bør oppheves snarest og helst med virkning fra 1. januar 2008. Jeg regner med at forlagsstillerne selv vil gi ytterligere begrunnelse for sitt forslag.

Komiteen, med litt vekslende flertall, går ikke inn på Fremskrittspartiets forslag. Regjeringspartiene viser kort og godt til at de synes dagens ordning med eiendomsskatt fungerer godt, og viser til de endringer som ble foretatt i fjor, og de nøyer seg i grunnen med å si at dette er en lokal skatt, den bør være det, og at regelverket nå fungerer godt.

Eiendomsskatt vekker sterke følelser. Det er vel en av de viktigste gjengangerne i lokalvalgkampen. Vi har jo sett i denne byen at et av de største partiene, Arbeiderpartiet, som tidligere har vært en sterk tilhenger av eiendomsskatt, har valgt å love velgerne at de ikke skal innføre eiendomsskatt dersom de får flertall etter høstens valg. Det sier vel noe om spennkraften i denne skatteformen.

Samtidig som det er en upopulær skatt hos mange, er det vel også slik at alle offentlige utvalg som har sett på denne skatten, anbefaler stort sett at den bør økes. Det er med litt ulik begrunnelse, men den bør økes, og særlig er det vist til at dette er en skatt som man ikke kommer unna. Har man eiendom, vet man om det, og det er for så vidt enkelt og greit å skattlegge ut fra det. De samme utvalgene har vist til at dersom man skal øke eiendomsskatten, ønsker de samtidig å fjerne formuesskatten.

Den forrige regjeringen, med flertall på den ikke-sosialistiske siden, fjernet så fordelsbeskatningen, men slo fast at den kommunale eiendomsskatten skulle bestå. Fra Kristelig Folkepartis side synes vi det er et standpunkt som står seg også i dag, men vi mener også at det er grunnlag for å se på en forbedring av loven om eiendomsskatt, ved at man legger inn noen forslag som bedre ivaretar den sosiale profilen i dagens lov.

Høyre på sin side begrunner vel sikkert sitt forslag. De er prinsipielt imot, men går heller ikke inn for å avvikle loven slik den nå foreligger.

Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer tre forslag som går på følgende: For det første foreslår vi at man i skattegrunnlaget må ha et bunnfradrag, slik at man tar et sosialt hensyn. For det andre foreslår vi at kommunene får mulighet til å utforme generelle regler for nedskrivning eller fullt fritak for eiendomsskatt, med begrunnelse i særlige sosiale hensyn. Det kan f.eks. være at en kommune må få tillatelse til å si at de som har minstepensjon, ikke bør betale eiendomsskatt. For det tredje foreslår vi at Regjeringen vurderer hvordan en utvidet adgang for kommunene til å differensiere utskrivning av eiendomsskatt kan skje. Det kan være mellom ulike eiendoms-kategorier, som bolig, fritidseiendom, kraftanlegg og annen nærings-eiendom, slik at kommunene i større grad kan se på hva som er rimelig ut fra de lokale forhold.

Dette blir ikke den siste debatten vi har om eiendomsskatt. Det ligger fortsatt et forslag til behandling i komiteen som går på den såkalte hytteskatten. Noen vil jo absolutt hevde at det ikke er det det er, men det betyr at vi får en fornyet debatt om eiendomsskatt til høsten.

Med dette anbefaler jeg komiteens tilråding og tar opp forslagene fra Kristelig Folkeparti og Venstre.

Presidenten: Representanten Hans Olav Syversen har teke opp dei forslaga han refererte til.

Marianne Aasen Agdestein (A) [11:20:28]: Flertallet i komiteen avviser, som representanten Syversen var inne på, dette private forslaget om å oppheve loven om eiendomsskatt. Begrunnelsen til Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet er som følger: Eiendomsskatt er en kommunal inntektskilde som beløp seg til 4,4 milliarder kr i 2006, ifølge anslag gjort i statsbudsjettet. Det betyr at dersom eiendomsskatten fjernes, slik Fremskrittspartiet ønsker, reduseres kommunenes inntekter med 4,4 milliarder kr. Konsekvensene kan fort bli kutt i velferdstilbud i kommunene.

I revidert budsjett i fjor ble det vedtatt en åpning for kommunene til å velge mellom å skrive ut eiendomsskatt for hele kommunen, bare innenfor bymessige strøk og/eller på verk og bruk. Formålet med denne endringen var å fjerne urimelig forskjellsbehandling innenfor samme kommune, fjerne uklarhet i regelverk og gi kommunene økt valgmulighet. Vi mener det har gjort dette med eiendomsskatt mer rettferdig. Det er derfor meningsløst å omtale deler av eiendomsskatten, som enkelte gjør, som «hytteskat». Kommunene kan ikke skrive ut eiendomsskatt bare for hytter eller bare i hytteområder. Valget står mellom hele kommunen eller innenfor bymessig bebyggelse. Kommunen kan også selv bestemme om den skal ha eiendomsskatt overhodet, hvilket nivå den skal ligge på, og om det skal åpnes for differensiering av satsene.

Vi tror at kommunene gjennom lokaldemokratiet i stor grad innretter eiendomsskatten slik at den oppfattes som rimelig for innbyggerne. Det finnes også kommuner som har innført eiendomsskatt, hvor den sittende politiske ledelse og flertallet har blitt sittende i de påfølgende valg. Så så upopulært i de ulike kommunene som enkelte skal ha det til, er det ikke. Den tidligere begrunnelsen for eiendomsskatten, at dette skal være en skatt for tjenester knyttet til vann, avløp og kloakk, falt bort allerede da den nåværende eiendomsskatteloven av 1975 ble vedtatt.

Opposisjonspartiene er delt i denne saken. Kristelig Folkeparti og Venstre avviser, i likhet med Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet, forslaget. I tillegg har Kristelig Folkeparti og Venstre noen forslag som jeg ønsker å begrunne regjeringspartienes syn på.

I revidert budsjett for 2006 gjorde Regjeringen noen endringer i eiendomsskatten. Da varslet også Regjeringen at den tar sikte på å komme tilbake med en vurdering av fritaksreglene, satsstruktur og kommunenes mulighet til å differensiere eiendomsskatten for ulike skatteobjekt. Bunnfradrag, sosiale hensyn i eiendomsskatten og differensiering, som Kristelig Folkeparti og Venstre er opptatt

av, og omtaler i innstillingen, har på bakgrunn av dette en naturlig plass i den varslede vurderingen. Samtidig tror jeg at lokalpolitikere fra samtlige partier er opptatt av å utforme denne skatten på en slik måte at den virker rettferdig for kommunens innbyggere.

Ib Thomsen (FrP) [11:23:50]: Eiendomsskatt gir penger i kassen. Det kan ikke bestrides. Mange mener at det samme gjør landeveisrøveri, grovt tyveri og økonomisk utroskap. At kommuner får inn penger på eiendomsskatt, er ikke et argument for å kreve den inn.

Alle behøver et sted å bo. Nå er det slik at man faktisk må ha en fast adresse – man bør i hvert fall ha en fast adresse – i Norge i dag for å tilhøre samfunnet. Likevel skal man beskattes for å ha sørget for å ha tak over hodet for seg og sin familie. Siden tidenes morgen har menneskene hatt behov for klær, mat og husrom.

Hva er fellesskap? Er ikke det deg og meg? Er det til fellesskapets beste at vi blir beskattet til vi dør? La meg gjøre det klinkende klart: Vanlige mennesker har faktisk utgifter. De må ha mat. De må ha klær. De må ha husrom. For å kjøpe alt dette trenger vi penger. Alle penger blir beskattet når vi tjener dem. Alle varer og tjenester blir også beskattet gjennom diverse avgifter idet vi kjøper dem.

Husrom skal tydeligvis også beskattes til evig tid. Er det fordi det er en spesiell luksus å ha tak over hodet? De fleste vil nok heller si at det er en nødvendighet. Derfor er det en kjærkommen ekstraintekt for stat og kommune, en utgift man ikke slipper unna.

Kommunale avgifter er momspliktige, så staten tar sin skjerv også her. Eiendomsskatten er derimot ikke momspliktig – jeg sier ennå. Det kommer nok. Saken er den at Regjeringen oppfordrer kommunene til å ta inn eiendomsskatt. De kommuner som tar initiativ til å tyne sine innbyggere så godt de kan, får mange ganger en bonus fra fylkesmannen i form av skjønnsmidler. En del fylkesmenn rundt omkring, f.eks. i Hordaland, har sagt at enkelte kommuner ikke får skjønnsmidler før de har innført eiendomsskatt. Motivet er selvsagt at desto mer penger kommunene skaffer selv, desto mindre trykk blir det på Regjeringen for å gi penger til kommunale budsjetter.

Eiendomsskatt er en skatt på penger som allerede er beskattet to og tre ganger. Vi trenger, som sagt, tak over hodet. Eiendomsskatten slår ekstra hardt ut for pensjonister, trygdede og lavtlønte. Det er tydelig at det føres en politikk der økonomisk svake grupper må belage seg på å bli «slaver» i leiemarkedet.

Har et eldre menneske en formue, stjeles jo den ved opphold på gamlehjem. Eldre rammes spesielt hardt. De har betalt fast på sin eiendom i alle år. Så dør kanskje den ene, statistisk sett ofte mannen, og enken sitter igjen i huset som har vært deres hjem i mange år, og som de har bygd opp sammen. Dagens eldre kvinner sitter ofte igjen som minstepensjonister. En minstepensjon er knapp i høykostlandet Norge. Vårt økonomiske hardkjør har glemt dem som bygde landet. Dette er en skam. Når man så vidt klarer seg ellers, er eiendomsskatt på toppen av alt salt i såret.

Eiendomsskatten er urettferdig. Man skattlegger allerede beskattede midler, som jeg var inne på tidligere, og den rammer alle veldig hardt, ikke minst dem som har lite fra før. Det kan virke som det er en slags bibelsk rettferdighet i dette. Jeg har lyst til å kalle dette skammelig. Det er skammelig at en vanlig minstepensjonist her i landet skattlegges prosentvis langt høyere enn en skipsreder. Det er skammelig, fordi disse avgiftene stjeler direkte livskvalitet fra den som må spinke og spare for å klare seg økonomisk. Det er skammelig, for mens oljefondet vokser, er all politisk vilje konsentrert om å finne nye skatter for å flå dem som har det tøft, enda mer. Jeg har sett eldre mennesker gråte over innført eiendomsskatt. Er dette til fellesskapets beste? Er dette prisen vi må betale? Hva blir neste økning? Hvor går smertegrensen for vår pengekåte regjering? Jeg tror ikke at den eksisterer. Det virker som om regjeringspolitikkerne ikke tenker på hvermannsen, men de tenker på å få budsjettet i havn – koste hva det koste vil. Heter det ikke «skatt på fordelingen av å bo i egen bolig»? Vi har kommet dit hen her i landet at det er å ha en bolig, jobb og en gjennomsnittsinntekt blir sett på som luksus.

Vi betaler bomavgifter for å kjøre på en vei som vi allerede har betalt veiavgift for å kjøre på, med dekk vi allerede har betalt miljøavgift for. Vi sitter i en bil vi allerede har betalt avgift for, som går på bensin eller diesel som vi allerede har avgift på. Jo mer man tenker på det, jo mer absurd blir det.

På Oslo Arbeiderpartis program møte var hovedfokus om Arbeiderpartiet skulle innføre eiendomsskatt eller ikke. Og som en uttalte etter møtet: For de av oss som stod på stand da forslaget var oppe sist, er det gledelig å høre at Arbeiderpartiet ikke går inn for eiendomsskatt i Oslo hvis vi vinner valget.

Dette er en belastning for partiene rundt omkring i landet. Fra årsmøtet i Re Arbeiderparti 15. februar i år ble følgende uttalelse gitt:

«Re Arbeiderparti vil ikke innføre eiendomsskatt i kommende periode. Vi forutsetter at den rød-grønne regjeringen sørger for at kommuneøkonomien blir så god at eiendomsskatt er uaktuelt i Re.»

Det samme sa Nittedal Arbeiderparti før siste kommunevalg, men de holdt ikke ord. De innførte eiendomsskatt på tross av at de gikk til valg på å ikke innføre den. Så mange rundt omkring i landet opplever at en stemme til Arbeiderpartiet er en stemme for å innføre eiendomsskatt rundt omkring i kommunene.

Jeg ønsker å ta opp forslaget fra Fremskrittspartiet.

Presidenten: Representanten brukte omgrepa «landveistrøveri» og «økonomisk utroskap». Presidenten antek at representanten ikkje brukte desse omgrepa for å karakterisere eiendomsskatt, for i så fall vil presidenten påtale det som uparlamentarisk ordbruk.

Representanten Ib Thomsen har teke opp dei forslaga han refererte til.

Svein Flåtten (H) [11:31:05]: I vårt land er det å eie egen bolig en helt sentral del av vår velferd. Derfor mener Høyre at boligene – ikke minst som et ledd i velferdsøk-

ningen – bør skjermes for skattlegging. Derfor fjernet vi også da vi var i regjering, fordelsbeskatningen på boliger og fritidsboliger.

Det har allerede vært en del omkamper i skattepolitikken, men jeg har ennå til gode å høre noen si et eneste ord om å gjeninnføre fordelsbeskatningen. Derfor har Regjeringen valgt andre veier for å øke beskatningen på et sentralt velferdsgode som hus og hjem. Det er allerede blitt en årlig regularitet å øke ligningsverdien – en økning som vi har gått imot og kommer til å gå imot. I tillegg har man åpnet for utvidet eiendomsskatt som kan skrives ut av kommunene.

Eiendomsskatt har svært dårlige fordelingsvirkninger. Den rammer vilkårlig, ofte usosialt og urettferdig, idet det ikke tas hensyn til betalingsevnen og de likvide inntekts- og formuesforhold. Den kan ramme minstepensjonister med høye eiendomsverdier og lave inntekter og ikke minst unge i etableringsfasen med stor gjeld og høye rentekostnader. Eiendomsskatteutvidelsen gjør også at den norske hyttedrømmen blir mer uopnåelig for flere og ytterligere forbeholdt de rike. Ingen er vel særlig i tvil om hvem som blir den neste eier av familiehytta i strandkanten i Vestfold-skjærgården – og for så vidt også andre steder i landet, kanskje noe mindre attraktive enn Vestfold-skjærgården – når de årlige løpende skatteutgifter skrus opp.

Det å eie noe verdifullt betyr ikke at man er rik. Det kan faktisk være tvert imot, og alle står ikke klare til å realisere enhver materiell verdi. Derfor er Høyre sterkt imot den utvidelsen av eiendomsskattemulighetene som de rød-grønne innførte. Den kan medføre en betydelig utvidelse av skatt på fritidseiendommer, og det er allerede kommet meldinger fra flere hyttekommuner om at den innføres eller planlegges innført.

Det er også et demokratisk problem, ved at begrunnelsen i noen utstrekning er de økte utgifter for kommunene som hytteeiere fører med seg, mens hytteeierne på sin side ikke har noen mulighet til å si hva de mener om dette i lokale valg, når de jo er uten stemmerett.

I tillegg er den tilfeldige takseringen et problem, med alt fra full markedsvurdering til mer sjablongmessig, skjønsmessig og noe tilfeldig taksering.

Det er sjelden å høre noen fra regjeringspartiene snakke om valgfrihet. Men i merknadene, og også i innlegget fra Arbeiderpartiets representant, snakker man om at noe av begrunnelsen for eiendomsskatteendringen er økt valgfrihet. Ja, det må være for kommunene til å skrive ut mer skatt, neppe for innbyggerne, som vel heller får sin valgfrihet innskrenket ved at skattene blir høyere. Det man i merknaden kaller å «fjerne urimelig forskjellsbehandling», er jo bare kort og godt en annen måte å si at man har tenkt å utvide beskatningen på.

Saksordføreren varslet ny debatt om denne saken. Det er jeg helt sikker på kommer. Høyre for sin del er prinsipielt imot eiendomsskatt. Vi har programfestet det, og vi kommer til å arbeide for å redusere eller fjerne skatten i de kommunene som har den. I den forbindelse har vi fremmet et eget Dokument nr. 8-forslag om avvikling av den såkalte hytteskatten, altså denne siste utvidelsen, og

– ikke minst – begrensninger i verdiene, på samme måte som den unntaksregelen som allerede ligger i forbindelse med ordinære ligningsverdier. Dette Dokument nr. 8-forslaget vil komme opp i Stortinget til høsten.

I denne omgang står vi derfor på våre egne merknader, og vi vil selvsagt ikke avvise forslaget, men vi har et eget forslag om å vedlegge det protokollen, som jeg herved tar opp.

M a r i t N y b a k k hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Representanten Svein Flåtten har tatt opp det forslaget han refererte til.

Heikki Holmås (SV) [11:35:56]: Jeg finner meg faktisk ikke i at en representant for det partiet som framfor noe har stått i spissen for å kjempe for at skipsrederne her i landet skal ha den laveste skattleggingen av alle her i samfunnet, nemlig ingen skatt, skal være den som står her og sier at det er en skam at minstepensjonister betaler mer i skatt enn skipsredere. Det er fullstendig uhørt, og jeg synes, for å være helt ærlig, at representanten fra Fremskrittspartiet burde gå opp og beklage den sammenligningen i denne sammenheng.

Eiendomsskatten har potensial i seg til å være en av de mest rettferdige skattlegginger som finnes, rett og slett fordi ingenting er skjevere fordelt enn eiendom. Det er bare å ta seg en tur med trikken. Hvis man tar trikkelinje nr. 1 fra den ene enden til den andre her i Oslo, ser man hvor skjevt eiendom er fordelt. Man kan ta den fra den ene enden, der man ser de største husene av alle, gjennom de områdene av byen der folk bor tett i tett, og så utover og gjennom store områder med næringslokaler.

I Oslo ville en eiendomsskatt fungert dypt rettferdig fordelende, rett og slett fordi de menneskene som ville betalt minst i eiendomsskatt, er de menneskene som ikke har eiendom. Det å komme og si at de folkene som ikke har eiendom, ikke ville nyte godt av de positive overføringene som en eiendomsskatt ville bety, er en feil beskrivelse av eiendomsskatten.

I Bergen har Bergen SV gått til valg på å sørge for at eiendomsskatten utvides til å gjelde de delene av området som vår regjering har åpnet for at den kan. For det er dypt urettferdig at de folkene som bor i de minste leilighetene i Loddefjord, betaler mer i skatt enn de folkene som bor i de største villaene i Fana. Det er dypt urettferdig at det er sånn. Dette opprettholder styret i Bergen – Fremskrittspartiet støtter resten av byregjeringen i Bergen i å gjøre akkurat det. Det er en dypt urettferdig eiendomsskatt, som ikke bidrar til rettferdig fordeling. I Bergen har altså Bergen SV gått til valg på å sørge for at de pengene man får inn i ekstra eiendomsskatt, skal gå til å sørge for bedre boforhold for de folkene som ikke har bolig i dag. Er ikke det rettferdig, vet ikke jeg. Det er åpenbart uenighet på høyresiden om akkurat dette.

Her i Oslo framstilles det som om eiendomsskatten først og fremst vil komme til å ramme folk som bor. Men det er feil. De som ville betalt mest eiendomsskatt i Oslo,

er næringsdrivende som eier store næringsseidommer. Man sier at det er usosialt at Olav Thon skal betale noe mer eiendomsskatt, at han skal betale eiendomsskatt for å bidra til å øke velferden og bedre eldreomsorgen, som Fremskrittspartiet har styrt her i byen, som har innebåret at vi har færre sykehjem i dag enn det vi har hatt tidligere. At vi skulle bruke inntekter fra eiendomsskatten for næringsdrivende til å oppnå en bedre velferd for byens innbyggere, mener altså Fremskrittspartiet er «landeveisrøveri». Det sier noe om å befinne seg på en helt annen plan enn veldig, veldig mange andre.

Jeg synes det er veldig bra at vi har den uenigheten og delingen i opposisjonen som vi har. Jeg synes på samme måte som Marianne Aasen Agdestein at forslagene fra Venstre og Kristelig Folkeparti i denne sammenheng er ting som vi må ta med oss videre til den senere debatten om eiendomsskatt og se det i en større sammenheng. Det synes jeg er et viktig signal, som også Marianne Aasen Agdestein gav.

Høyres beskrivelse av hytteskatt har jeg tatt. Jeg synes det er fascinerende at man mener at de største husene i Bergen kommune er å beskrive som hytter – vel, det sier noe om hva slags syn man har på hyttepalasser. Det er sånn at hytter som ligger i bymessige strøk i Bergen kommune, eventuelt i Oslo kommune og andre kommuner, kan skattlegges i dag, mens de store villaene altså ikke kan skattlegges – nå kan de. Jeg hører at Høyre kaller dem for hytter. De sier: Jo mer penger man har, desto større hytter har man råd til.

Til slutt vil jeg også bare si at hvis det hadde vært noen som helst slags form for konsekvens i Fremskrittspartiets politikk, hadde man samtidig som man gjorde dette, lagt ved et forslag om umiddelbart å øke overføringene til kommunene med 4,4 milliarder kr. Det gjorde de ikke, det har altså Fremskrittspartiet ikke gjort. Konsekvensen av at Fremskrittspartiet ikke har fremmet et forslag om 4,4 milliarder kr, er at kommunene landet over som i dag har eiendomsskatt, vil komme til å få sin velferd dramatisk redusert. Jeg synes det er greit å gå inn i en valgkamp der vi kan peke på alle de kommunene og si: Her kommer eldreomsorgen til å bli verre, her kommer barnehagedekningen til å bli dårligere, her kommer undervisningen i skolen til å bli dårligere, på grunn av at Fremskrittspartiet kommer med et usaldert forslag og bare sier at 4,4 milliarder kr i velferd skal vekk.

President, det var Fremskrittspartiet som benyttet beskrivelsen «landeveisrøveri»!

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [11:41:46]: Heikki Holmås fornekter seg ikke. Nå sier han at eiendom er ulikt fordelt i samfunnet. Vi har en finansminister, Kristin Halvorsen, som tidligere sa at formue er ujevnt fordelt.

Selvfølgelig er det ujevnt fordelt. Hvordan blir det ulikt fordelt? Det er ingen politikere som har sagt at du skal ha den eiendommen, og du skal ha den formuen. Det er ikke en politisk beslutning som sier det. Det er slik at

folk jobber og sliter, og så bygger de seg opp en formue, eller jobber og sliter og kjøper seg et hus.

Mener representanten Holmås at helt likt er rettferdig? Når er det rettferdig for representanten Holmås? Er det når det er bitte, bitte, bitte små forskjeller, slik at du ikke ser forskjellene? Og hvorfor er det mer rettferdig enn at folk sliter og får seg en bolig og bor i den boligen, eller folk sliter og opparbeider seg en formue? Så skal du – representanten Holmås – komme og ta de pengene som man har slitt og strevet for hele sitt liv, eller man har opparbeidet seg en formue og bor i en bolig. Er helt likt rettferdig for representanten Holmås?

Heikki Holmås (SV) [11:42:40]: Det er et godt og et filosofisk spørsmål som Fremskrittspartiets representant stiller akkurat her. Men jeg synes det er feil å la være å gå inn på de premissene som ligger bak, nemlig at noen folk jobber og sliter, og dermed ender man plutselig opp med en formue på et par milliarder kroner, mens andre mennesker ikke jobber og sliter, og dermed havner de på gaten. Det synes jeg er en feil beskrivelse av hvordan folk oppfører seg her i samfunnet.

Vi har et samfunn med kjempesvære forskjeller. På grunn av skattepolitikken og hvordan vi fordeler inntektene mellom arbeid og kapital her i landet, er det sånn at de rikeste folkene her i landet de siste ti årene har stukket av med 70 milliarder kr mer av den totale samfunnskaken. Vet du hva, da synes jeg det er rimelig at vi benytter skattesystemet til å omfordele pengene. Bare å skattlegge inntekt, der for øvrig Fremskrittspartiet, som jeg sa –

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [11:43:32]: Kan du svare på spørsmålet?

Heikki Holmås (SV) [11:43:33]: – ja, der jeg for øvrig sier som jeg sa i sted til representanten fra Fremskrittspartiet, nemlig at det å ha nullskatt for rederne fører til en ujevn fordeling. Hvis man ikke er villig til å bruke formuesskatt og eiendomsskatt da, vil vi ikke oppnå en likere fordeling.

Presidenten: Presidenten vil minne begge representantene om at all tale skal rettes til presidenten.

Svein Flåtten (H) [11:44:09]: Representanten Holmås sier at eiendomsskatt har potensial i seg til å bli en rettferdig beskatning. Det betyr at han mener at den ikke er det i øyeblikket.

Det som har vært kjennetegnet for en god del av de skatteøkninger som har kommet fra denne regjeringen, er at de rammer stort sett helt vanlige folk og til dels urettferdig. I representanten Holmås' innlegg kunne jeg ikke oppfatte hvordan han hadde tenkt å få til rettferdighet i eiendomsbeskatningen, og mitt spørsmål er da kort og godt: Kan han gi oss noen andre tiltak for å finne rettferdighet enn å ta trikken rundt på Oslo vest og se på villaene?

Heikki Holmås (SV) [11:45:02]: Det beste tiltaket for å sørge for et mer rettferdig eiendomsskattsystem er

den jobben som lokalpolitikere fra både SV og Arbeiderpartiet og forhåpentligvis Høyre og Kristelig Folkeparti gjør rundt omkring i de forskjellige kommuner. For det er ingen tvil om at hvordan man gjør jobben for det første i forhold til taksering rundt omkring i de enkelte kommuner og for det andre i forhold til bunnfradrag, som også er fremmet som forslag fra Kristelig Folkeparti, er vesentlig.

I Oslo, da vi hadde eiendomsskatt her, var det slik at man ønsket et stort bunnfradrag for å sørge for at nettopp de med vanlige og rimelige boliger ikke betalte noe særlig eiendomsskatt i det hele tatt. Vi vet også at generelt sett er de dyreste boligene også de som prosentvis takseres lavest. Så hvis man sørger for en rettferdig taksering i de enkelte kommuner – der håper jeg man gjør en jobb i mange kommuner – oppnår man et rettferdig system.

Hans Olav Syversen (KrF) [11:46:14]: At eiendomsskatt vekker engasjement, er forståelig. Men når representanten Holmås sier at det er den mest sosiale skatten som finnes – jeg tror det var omtrent det han sa i sitt innlegg – stusser jeg litt hvis man ser på realitetene, og det er vel derfor Arbeiderpartiet i denne byen kanskje har gått fra å innføre eiendomsskatt på ny. Representanten Holmås tok oss med på en T-banetur, fra øst til vest, regner jeg med det var, og så skulle vi ta en titt på hvem som betaler skatt og ikke. Men problemet med eiendomsskattsystemet i mange kommuner er at det ikke er rettferdig. En stor villa på Oslo vest har en ligningsverdi og et skattegrunnlag som gjør at man for den boligen, hvis vi hadde hatt eiendomsskatt etter gamle regler, ville betalt mye mindre eiendomsskatt enn for en tilsvarende ny bolig på Grorud eller på Stovner.

Mitt spørsmål: Vil representanten Holmås nå bidra til at det arbeidet Regjeringen har sagt den skal gjøre, både for å se på det sosiale aspektet ved eiendomsskatt og kanskje se på hvordan ligningsverdiene og skattegrunnlaget kan bli så entydig som mulig, kan forsøres?

Heikki Holmås (SV) [11:47:41]: Jeg synes det er veldig flott at Kristelig Folkeparti pusher rettferdighetsbiten når det gjelder eiendomsskatt såpass mye. Spesielt når man tenker på at Hans Olav Syversen har bakgrunn fra bystyret i Oslo, synes jeg de signalene han sender ut, er veldig bra. Det jeg sa, var vel kanskje at eiendomsskatten har potensial i seg til å være den mest sosiale skatten, rett og slett fordi den har en omfordelingseffekt når det gjelder formue. Vi vet at formue er veldig, veldig skjevt fordelt og vanskelig å gå løs på på andre måter enn gjennom nettopp formuesskatt og eiendomsskatt. Rådet mitt er det samme som jeg gav til Svein Flåtten, og som jeg tror vi langt på vei er enige om, nemlig at det å sørge for at vi har et system som både gir kommunene muligheten til bunnfradrag og å justere satser osv. i forhold til nettopp de fradragene, gir kommunene tilstrekkelig fleksibilitet, men da må man sørge for å ha et takseringssystem i kommunene som fungerer godt. Jeg mener at vi må ta dette med oss i det videre arbeidet, slik som også Aasen Agdestein har signalisert.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:49:21]: Dette er en veldig gammel debatt, men det er ikke minst en interessant debatt. Eiendomsskatt er ett navn, et annet navn på skatteformen er grunnrenteskatt. Senterpartiet er for grunnrenteskatt, for å komplettere inntektsskatt og formuesskatt, som vi fikk innført i skattereformen av 1882. Vi er for grunnrenteskatt på oljevirksomhet. Der har vi en generell grunnrenteskatt som er 50 pst. høyere enn den generelle skattesatsen for næringslivet. Vi er for grunnrenteskatt for kraftverk, som er 27 pst. høyere enn den generelle skattesatsen for næringslivet. Vi er videre for det historiske systemet vi har hatt om valgfri kommunal eiendomsskatt. Vi har hatt valgfri kommunal eiendomsskatt på verker og bruk. Det har de siste åra vært mulighet til å utskrive kommunal eiendomsskatt bare på verker og bruk, og det man etter Senterpartiets syn kan benytte den anledningen til, er en ekstra beskatning av de verker og bruk som har en inntekt som i økonomien kalles for en superprofitt, altså som ligger i nærheten av det som er lønnsomheten i kraftverk og tilsvarende virksomhet. Det er ingen grunn til å utskrive kommunal eiendomsskatt på verker og bruk som ikke har en spesiell avkastning, og det er det viktig at kommunene tar hensyn til når en lager regelverk også for verker og bruk.

Senterpartiet har også historisk vært for utskrivning av kommunal eiendomsskatt i bymessig bebyggelse. Hvorfor har en vært det? Jo, fordi verdistigningen på bygninger i bymessig bebyggelse historisk har hatt en langt mer positiv utvikling, og da som følge av offentlig innsats. Det er altså offentlige reguleringer og offentlig bruk av penger som har ført til at verdiene på bygninger i de områdene har hatt en mye mer positiv utvikling enn bygninger andre steder.

Bakgrunnen for den saken vi nå behandler, er det som skjedde da kommunenes adgang til å utskrive eiendomsskatt ble endret, slik at en også kunne utskrive eiendomsskatt for alle hus og hytter i kommunen. Det som Kristelig Folkeparti og Venstre har tatt opp i denne innstillinga omkring takseringsprinsipper, bunnfradrag og satser, er svært viktig. Skal det bli forståelse i kommunene for utskrivning av eiendomsskatt uavhengig av hvor i kommunen bygningene ligger, er det viktig å ha med seg det.

Det er viktig at dette er temaer som drøftes videre, og debatten i Oslo, representert ved uttalelse fra førstekandidaten til Arbeiderpartiet, Rune Gerhardsen, viser jo at dette i høyeste grad er en aktuell debatt både i by og – det kan jeg forsikre – i landdistriktene. Så det er viktig at det blir fulgt videre opp, for vi må aldri glemme at eiendomsskatt er en skatt som er uavhengig av inntekt som en har å betale skatten med, og det er også uavhengig av gjeld. Derfor er det en skatteform som historisk sett har hatt en langt lavere forståelse i norsk befolkning enn det som ble innført i 1882, med skatt på inntekt og formue. For øvrig: Før 1882 hadde vi bare eiendomsskatt i Norge. Da var navnet matrikkelskyld.

Det er interessant å lese debatten i 1882, hvem som var for eiendomsskatt – altså matrikkelskyld – og hvem som

var for inntekts- og formuesskatt. Senterpartiet stod den gangen på skatt etter evne, med skatt på inntekt og formue, som også i dag.

I innstillinga påpeker flertallet det som Stortinget har bestemt, at det er fritak for landbrukseiendom, med unntak av våningshus. Altså: Driftsbygninger som selskapsmessig er en del av landbrukseiendommen gjennom et personlig foretak, skal ikke pålegges eiendomsskatt uansett hva landbrukseiendommen brukes til. Det er våningshuset som kan pålegges eiendomsskatt etter en taksering som tar hensyn til de offentlige prisreguleringer som er på våningshus på landbrukseiendom.

Ellers er det interessant å merke seg merknaden fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, hvor en refererer både til Zimmer-utvalget fra 1996, som var sterk tilhenger av eiendomsskatt, eller grunnrenteskatt, på mange flere objekter enn det som her nevnes, både på fiskeressurser, på utmarksressurser og andre ting. Det samme mindretallet har også referert til Skauge-utvalget av 2003, altså utvalget som var ledet av Høyres tidligere finansminister. Når jeg velger å bruke noen setninger på det, er det fordi Skauge-utvalget anbefalte en større vektlegging av fordelsbeskatning på bolig. Det var det som var Skauge-utvalgets primære forslag, selvsagt da sett i sammenheng med at det ville sikre symmetri mellom inntektsbeskatning og fradrag for gjeldsrenter for bolig. Skauge-utvalget hadde sekundært – og jeg understreker sekundært – obligatorisk eiendomsskatt som sitt forslag.

Til slutt: Det er en interessant nyanse i innstillinga, og den er ganske viktig. Høyre sier at en er prinsipielt imot eiendomsskatt – og folk skal merke seg ordet prinsipielt – men Høyre vil avvikle formuesskatten. Det er interessant at Høyre ikke støtter forslaget fra Fremskrittspartiet i innstillinga om å avvikle eiendomsskatten, for en er prinsipielt imot eiendomsskatt, men hva en er i praktisk politikk, blir ikke synliggjort i innstillinga. Når det gjelder Fremskrittspartiet, er det interessant at der er en prinsipielt imot formuesskatt, men viser til at ved beregning av formuesskatt kan en i det minste trekke fra gjeld, mens eiendomsskatt beregnes uavhengig av gjeld – en interessant nyanse mellom Fremskrittspartiet og Høyre som det skal bli greit å følge videre med på hvordan utvikler seg i praktisk politikk.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Gjermund Hagesæter (FrP) [11:56:51]: Representanten Lundteigen viser til at prisutviklinga i bynære strøk har vore meir positiv enn elles i landet, og at det iallfall delvis har si årsak i investeringar som det offentlege gjer, som medfører at prisane stig meir i byane enn dei gjer på landet. Hans resonnement var vidare at det då er meir naturleg å ha eiendomsskatt i byar og strøk som er utvikla på byvis, enn på landet.

Då er mitt spørsmål: Betyr det at representanten Lundteigen er litt skeptisk og ikkje heilt 100 pst. einig i utvidinga av grunnlaget for eiendomsskatt, at dette skal omfatte heile landet? Meiner representanten Lundteigen at dette eigentleg er eit feil spor?

Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:57:51]: Det som Stortinget har bestemt, er altså at man skal ha en mulighet for å utskrive eiendomsskatt på boliger hvor det bor folk på heltid eller deltid, for å si det sånn, i hele kommunen eller i deler av kommunen. Det er altså en mulighet som en har. Det som jeg sa i mitt innlegg, var at sett i forhold til formålet med eiendomsskatten, nemlig det å trekke inn en ekstraordinær inntektsmulighet eller formuesutviklingsmulighet, er det prinsippet selvsagt mer gyldig i de deler av kommunen hvor en har en større verdistigning på eiendommene, enn i de delene av kommunen hvor en kanskje har lav eller endog negativ utvikling på eiendomsverdiene. Det er derfor jeg var ganske grundig med hensyn til hva som var formålet med eiendomsskatten. Det er det viktig å ha med seg i debatten.

Svein Flåtten (H) [11:59:04]: Representanten Lundteigen gav oss en liten leksjon i hva man prinsipielt kan være for og imot uten kanskje å være i posisjon til å få gjort noe med ting. Jeg regner med at vi da lytter til en fagmann fra hans posisjon i forhold til Regjeringen.

Mitt spørsmål går på noe helt annet, nemlig der hvor han er enig med oss, og hvor han sier at evnen til å betale eiendomsskatt ikke står i forhold til inntektene, ikke står i forhold til hva man har av gjeld. Nå nevnte han ikke formue, men det går selvsagt på det samme.

Betyr dette at i forbindelse med neste Dokument nr. 8-forslag som vi har fremmet om eiendomsskatt, hvor vi bl.a. foreslår å legge begrensninger på nivået på takstgrunnlaget, altså tilsvarende den 30 pst.-en som nå ligger for ligningsverdier, vil representanten Lundteigen støtte dette og arbeide opp mot Regjeringen for at det kan bli en del av resultatet?

Per Olaf Lundteigen (Sp) [12:00:14]: Det er riktig som representanten Flåtten sier, at eiendomsskatt er en skatteform som verken tar hensyn til inntekt eller gjeld som vedkommende skattyter har. Det er en skatteform som vi internasjonalt har mye av. Amerikanerne har eiendomsskatt på bolig. Derfor har mange amerikanere satt hjul under husene sine og fått «mobile homes». Dermed slipper de vekk fra eiendomsskatten. Det er én tilpasning.

Jeg er enig i representantens anførsler i forhold til gjeld og inntekt. Det jeg sa, er at det er viktig å ta en diskusjon om takstprinsipper, om bunnfradrag og om satser, for her må vi påse at de som utskriver eiendomsskatt til kommunene, utskriver den på en slik måte at rettferdighetshensyn – som en samlebetegnelse – blir ivarettatt bedre enn det som er situasjonen i dag.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Vigdis Giltun (FrP) [12:01:39]: Straffet med eiendomsskatt blir den som har en bolig. Det gjelder faktisk også dem som leier en bolig, for de betaler eiendomsskatten gjennom husleien sin. Det er ikke bare boligeiere og rike millionærer som får denne skatten. Det vet folk som bor i Fredrikstad, byen som i 2005 ble kjent for å ha landets høyeste eiendomsskattnivå.

I løpet av noen hektiske sommeruker i 2004 ble det samlet inn 16 000 protestunderskrifter, og 500 innbyggere stilte opp på et allmannamøte. Året etter samlet Aksjonsgruppa mot eiendomsskatt i Fredrikstad flere tusen i et fakkeltog som gikk gjennom byen i protest mot omtaksering av eiendommene, som førte til en sterk økning i eiendomsskatten. Denne motstanden overrasket faktisk Arbeiderpartiet og de rød-gul-grønne i Fredrikstad. På lik linje med sine partifeller i denne saken hadde de ikke fått med seg den store motstanden mot eiendomsskatten.

Eiendomsskatten i Fredrikstad etter nytaksering havnet på 5 promille av markedstakst uten bunnfradrag. Veldig mange ringte i fortvilelse over giroene som etter hvert dalte ned i postkassene. Jeg kan spesielt nevne en gammel dame på 81 år med lærerpensjon som bodde i vakre omgivelser ved sjøen i det som tidligere hadde vært familiens sommerhus. Nytaksering av denne 80 m² store boligen resulterte i en eiendomsskatt på 32 000 kr pr. år. Det er straffen for å eie en bolig hvor det ikke er lov å bygge så mye som et vedskjul, men som har en strandlinje som også allmennheten kan benytte. Denne damen ønsket faktisk å gi bort strandlinjen sin til kommunen. Hun hadde ikke noe behov for den.

Andre eksempler er de som har høy gjeld, og som har mer enn nok av boutgifter, heriblant høye renter. Unge familier som strever for å klare å skaffe seg en bolig, får eiendomsskatt opp på det hele. Det spiller ingen rolle om boligen er belånt til oppover pipa, eller om huset har behov for nødvendig vedlikehold. Først skal eiendomsskatten betales. Etter kort til kunne man lese i avisen at 55 boligeiere i Fredrikstad hadde mottatt varsel om tvangssalg fordi de ikke klarte å betale eiendomsskatten.

Eiendomsskatten må innføres eller økes for å slippe å måtte legge ned dagtilbud til eldre eller sykehjemsplasser, er unnskyldningen som benyttes. Men unngikk man det? Nei. Eiendomsskatten ble økt, og dagtilbudet ble nedlagt. Ikke en eneste ny sykehjemsplass ble opprettet.

Eldre og pleietrengende burde få slippe å høre at eiendomsskatten må innføres, og at det nettopp er de som har skylden for at denne skatten skal betales. Er ikke dette tjenester som skal sikres i alle kommuner, selv uten eiendomsskatt? I kommunestyrene sier alle lokalpolitikere at de er imot eiendomsskatt, men de skylder på Stortinget. Ved stortingsvalget ble det sagt at eiendomsskatten har inngenting med stortingsvalget å gjøre, det er noe man avgjør i kommunene.

Fremskrittspartiet på Stortinget vil fjerne muligheten for å benytte denne skatten, men det vil ikke de andre partiene. Jeg har faktisk anstrengt meg for å forstå årsaken til dette. Mener virkelig enkelte partier at det er riktig å forskjellsbehandle innbyggerne i de dårligst stilte kommunene? Er det virkelig slik at enkelte partier ønsker å benytte eiendomsskatten til å skaffe seg velgere i lokalvalgkampen? Er det der vi skal bruke eldreomsorg og eiendomsskatt som trussel og lokkemiddel?

Partiene er heller ikke til å stole på. Det man sier i en valgkamp, hører jo ikke velgerne mer om etterpå. Dette kan unngås. Dette er skatt på gjeld. Det er skatt på utsikt.

Det er skatt på allerede beskattede midler. Det er den mest usosiale og forhatte skatten som benyttes.

Fremskrittspartiet mener at Stortinget må ta ansvaret ved å fjerne eiendomsskatten, som ikke lenger har noen mening, som rammer usosialt og tilfeldig, og som er en stor belastning på innbyggerne i de fattigste kommunene. I de fattigste kommunene, de som har minst av frie midler å bruke, bor de fattigste innbyggerne, de med lavest inntekt. Det er det som er årsaken til at kommunene får lite å rutte med. Dermed pålegger de disse innbyggerne en ny skatt.

Dette gjelder ikke millionærene spesielt. Det gjelder alle.

Oslo ble nevnt her. Det er jo veldig populært å snakke om Oslo øst kontra Oslo vest i disse valgtider. Gjør et lite eksperiment: Del Oslo i to, i øst og vest, og lag to byer ut av den. Lag to forskjellige kommuner. Den kommunen som da måtte innføre eiendomsskatt, ville sannsynligvis være Oslo øst og ikke Oslo vest. Oslo vest ville ha nok av penger i form av ordinære skatteinntekter, mens Oslo øst med sine utfordringer og lavere inntekter sannsynligvis ville hatt så mange ugjorte oppgaver og så lite å rutte med at de ville vært fristet til å innføre denne skatten. Derfor er det en usosial skatt.

Hvis noen tror at de som betaler husleie, ikke må betale denne skatten, må jeg virkelig spørre: Vet man ikke at kostnadene blir tatt inn i husleien? De eneste som slipper dette, er de som bor i kommunale boliger, og de som har kommunen til å betale husleien for seg.

Det er trist å se hvor lite forståelse det er i denne salen for det store problemet som veldig mange innbyggere i landet nå merker. Når det gjelder alle disse tiltakene som er nevnt her, og som skal tas opp til høsten, må jeg si at jeg undrer meg lite granne. Det er alt i dag fullt mulig for kommunene å fastsette bunnfradraget. Det er forskjell på næringsseiendom og boligeiendom. Slik er det allerede i dag. Det er fullt mulig for kommunene å fritta minstepensjonister for skatten, men det er jo ikke bare minstepensjonister som sliter med dette. Det er mange som har over minstepensjon som også har store problemer i det daglige med å betale renter, betale for vedlikehold av hus, betale vanlige offentlige avgifter og det som skal til for å klare seg på egen inntekt. Det vil ikke bli noen ordening når det gjelder eiendomsskatten som vil løse problemene. Hvis man skal ta tak i bunnfradraget, må det være høyt. Leiligheter i Oslo får man nå vanligvis fra 2 mill. kr og oppover. Skal man ha 2 mill. kr i bunnfradrag, vil i hvert fall ikke kommunene i utkanten ha noen eiendomsskatt i det hele tatt. Dette virker for meg helt meningsløst, og jeg skulle ønske at partiene kunne sette seg sammen og si: Denne skatten fjerner vi.

Peter Skovholt Gitmark (H) [12:08:13]: Ikke bare er Høyre prinsipiell motstander av eiendomsskatten, vi arbeider også mot skatten i de kommuner hvor vi er i posisjon. Vi mener det er et viktig prinsipp at man skal eie sin egen bolig, at man settes i best mulig stand til å kjøpe sin egen bolig – og ikke minst å ivareta den boligdrømmen.

Eiendomsskatten rammer skjevt. Den er også, som representanten Giltun var inne på, en skatt for dem som leier. Den økte utgiften det medfører for boligeier, blir skjøvet videre til leier. Det er en skatt som rammer dem uten gjeld på boligen og dem med 100 pst. gjeld på boligen. Det er en skatt som i blodrøde Lillehammer medførte at en bonde fikk over 20 000 kr i ekstraskatt.

I tillegg ser vi at i de rød-grønnes iver etter å øke skatene har eiendom og bolig vært et yndet skatteobjekt. Vi har sett at formuesbeskatningen av fast eiendom har økt hvert eneste år. Vi ser en økende iver hos de rød-grønne lokalt etter å øke eiendomsskatten. Heldigvis, får en si, forsvant fordelsbeskatningen av egen bolig i forrige periode, men dessverre har det blitt fullt ut oppveid av nettopp de rød-grønnes og denne regjeringens iver etter å øke formuesbeskatningen.

Det var interessant å høre representanten Holmås. Han sier nærmest stolt at det er positivt at det er de næringsdrivende som rammes hardest. Vi vet fra flere store byer at det er de næringsdrivende som rammes hardt, men ofte kan de enten skyve disse ekstrautgiftene videre til sine kunder, og næringslivet går da dårligere, og det skapes færre arbeidsplasser, eller så er det helt andre mennesker som faktisk blir stående for størstedelen av innbetalingen. Disse helt vanlige menneskene finner man i størst grad i byer styrt av de rød-grønne. Oslo hadde f.eks. tidligere slik skatt, som Høyre i byrådet har klart å bli kvitt, samtidig som man både har fokusert på kvalitet i omsorgen, på kunnskap i skolen, prioritert velferdsordninger og arbeidet sterkt for en trygg og trivelig by. Det ser man bl.a. ved at man har åpnet opp for sjønære tomter. Så må det sies at mens man på den ene siden klarer å kutte en så sterk inntektskilde for kommunen, har man klart å få flere skoletimer inn i både barneskolen, ungdomsskolen og den videregående skole. Til dem som skulle være i tvil for Oslos vedkommende: Ikke la dere lure av et Oslo arbeiderparti hvor man er syke etter å komme tilbake til makten – spesielt ikke når de har kumpaner som Oslo SV. Begge tror jeg, hver for seg og spesielt sammen, vil svært godt klare å øke denne skatten og få den gjeninnført.

Så kunne jeg selvfølgelig sagt at etter min historiehukkommelse var ikke Senterpartiet stiftet i 1882, slik representanten Lundteigen sa. Det skjedde vel først litt under 50 år senere, da en av pådriverne til det var Vidkun Quisling – men det gjør jeg ikke.

Jeg vil avslutningsvis si at denne eiendomsskatten, denne hytteskatten, faktisk tar både drømmen om å eie sin egen bolig fra mange og hyttedrømmen fra stadig flere. Det er et kjempeproblem at både hytter og hus skal være forbeholdt dem med høy inntekt, og det er det nettopp de rød-grønne som sørger for.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [12:12:36]: Representanten Gitmark hadde en gjennomgang av Høyres syn på skatten, og det får representanten sjøl stå for. Det var mye upresist omkring dette, bl.a. at utskrivning av kommunal

eiendomsskatt på bolig oppveide bortfallet av fordelsbeskatning av inntekt på bolig. Det er langt fra sant.

Når jeg tok replikk, var det for å be representanten være mer nøyaktig med historieskrivningen om etableringen av Bondepartiet i 1920. Mitt poeng fra 1882 var at det også den gang var representanter som representerte det syn som altså Bondepartiet representerte da de kom på Stortinget. Vidkun Quisling hadde ingenting med etableringen av Bondepartiet å gjøre. Jeg ber representanten om å kvittere ut det.

Peter Skovholt Gitmark (H) [12:13:36]: Det er en kjensgjerning at Bondepartiets representanter bl.a. gikk ut av Venstre og var nøytrale representanter, og at Vidkun Quisling senere fikk en svært sentral posisjon i Bondepartiet.

Det interessante her, som representanten Lundteigen burde være opptatt av, er det økende problemet som eiendomsskatten faktisk er for mange av innbyggerne i landets kommuner, at hans eget parti i økende grad over hele landet er en pådriver for denne skatten, og at hans egen regjering nå øker formuesbeskatningen for eiendom i hvert eneste budsjett, som igjen medfører at man til dels – ikke fullt – oppveier de endringer som den forrige regjeringen gjorde ved å fjerne fordelsbeskatningen. Jeg er glad for at man ikke har kommet så langt som å oppveie dem helt, og jeg håper at representanten ikke vil bidra til det.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [12:14:44]: Når representanten Gitmark tar så sterke ord i sin munn mot eiendomsskatten, hvorfor støtter da partiet Høyre ikke Fremskrittspartiet, som vil ta vekk lov om kommunal eiendomsskatt?

Peter Skovholt Gitmark (H) [12:15:02]: Ikke bare er Høyre prinsipiell motstander av eiendomsskatt, som jeg redegjorde for i mitt innlegg, men vi arbeider også mot denne skatten lokalt.

Når vi nå ikke støtter Fremskrittspartiets forslag om fjerning av skatten, har det to grunner. For det første får vi en gjennomgang av dette nok en gang i et Dokument nr. 8-forslag som Høyre har fremmet om avgrensning av skatten. For det andre mener vi at i motsetning til formueskatten, som er en ren statlig avgift, kan dette ivaretas lokalt. Men dersom vi ser at Senterpartiet og resten av de rød-grønne er pådrivere for det og tvinger det igjennom i stadig flere kommuner, må vi vurdere dette. For en ting som er helt sikkert, er at man i Norge i dag betaler altfor mye skatt, og at Senterpartiet er en pådriver for det.

Presidenten: Representanten Lundteigen har bedt om ordet til nok en replikk, men har anledning til bare to replikker.

Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Alf E. Jakobsen (A) [12:16:25]: Det er blitt ganske høy temperatur rundt eiendomsskatten. Jeg skal hjelpe Høyre når det gjelder historieskriving. Jeg skal gå tilbake til 2003, da Bondevik satt ved makten. Da stod en ikke

ukjent representant som heter Jan Tore Sanner, bak en merknad i finanskomiteen:

«... støtter også Regjeringens hensikt om å vurdere en fjerning av gjeldende avgrensning av eiendomsskatten til bymessige strøk og til verk og bruk, da dagens skjønnsmessige avgrensning gjør regelverket vanskelig praktikabelt for mange kommuner og det føres mange avgrensningssaker for domstolene.»

Det sa Høyre i 2003. Så er det riktignok senere tatt avstand fra denne hytteskatten, som Jan Tore Sanner kaller det. Det er realiteten. Det er et stykke mellom å være i posisjon og å være i opposisjon.

Det er riktig som flere sier, at dagens eiendomsskatt har mange muligheter. Man kan ha bunnfradrag. Man kan faktisk variere bunnfradraget hvis boligeiere har flere boliger, f.eks. den man bebor selv, og det man har som utleieobjekt.

Jeg kommer fra Hammerfest, der vi har bunnfradrag på 900 000 på første boenhet, 600 000 på boenhet på nummer to og nedover, så man skal kunne ta mer i bunnfradrag for hovedboliger. Man kan ha fradrag i takst for eldre. Så kan man ha en differensiert promille. Vi skal også skjele til omsetningsverdien, da det er mindre omsetningsverdi i en bygd, i et distrikt, i en kommune, enn det er i sentrale strøk. Så her ligger det faktisk veldig mange muligheter, hvis man ønsker å bruke de mulighetene. Etter min mening er det urettferdig at en blokkleilighet i sentrum av hvilken som helst by, eller i Hammerfest, skal ha eiendomsskatt, mens en villa på åsen rett utenfor bygrensen ikke skal ha eiendomsskatt. Jeg tror det er den urettferdigheten folk opplever og synes er vanskelig.

I Hammerfest har vi ikke bare innført eiendomsskatt, men vi har også hatt en retaksering i forhold til prisstigningen. Slik jeg oppfatter det, var også Høyre i Hammerfest med på å retaksere og øke eiendomsskatten, og folk har faktisk akseptert det. Men jeg tror en grunn til at folk skal kunne akseptere det, er at de ser at pengene går til noe fornuftig for fellesskapet, noe som gagnar alle. Vi har f.eks. brukt 500 mill. kr på skoleopprusting. Det er noe som folk ser er mulig. Det hadde vi ikke hatt mulighet til hvis vi ikke hadde hatt eiendomsskatten. Så eiendomsskatten har flere sider, men med vanlig god praktisering er faktisk folk med på å akseptere eiendomsskatt. Men da tror jeg ikke den må sulles bort på tull og vas. Da skal den brukes på fellesgoder, slik at folk ser at det er mulig å få noe igjen for den i samfunnet der de bor.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Jan Tore Sanner (H) [12:20:23]: Det er ganske interessant å høre hvordan representanten Alf E. Jakobsen omskriver historien. Når man går på Stortingets talerstol og skal forsøke med kraft å fortelle hva Høyre mente, og hva Høyre stod for, bør det også være av en viss sannhetsgehalt. Det er ikke riktig at Høyre på noe tidspunkt har vært for å innføre hytteskatt. Det som er riktig, er at vi i forbindelse med skattereformen bad om en vurdering av ulike måter å håndtere eiendomsskatten på. Vi fikk vurderingen, vi så konsekvensene, og vi forkastet forslaget.

Det jeg nå ser i ettertid, er at vi burde ikke ha puttet det forslaget bare i skuffen, men vi burde ha puttet det i makuleringsmaskinen. For så fort Arbeiderpartiet og SV kom i regjeringskontorene, sørget man for å gjennomføre hytteskatt, som gjør at en del hytteeiere blir sittende med en eiendomsskatt på 5 000–15 000 kr. Jeg er ikke bekymret for de aller rikeste, men jeg er bekymret for vanlige folks hytteskatt, fordi det vil kunne være dråpen som gjør at de ikke lenger kan klare å sitte med hyttene sine.

Alf E. Jakobsen (A) [12:21:38]: Hvis representanten Sanner hadde hørt etter, ville han ha hørt at jeg refererte ordrett til det han var med på i komiteen, da jeg sa at han bad Regjeringen vurdere, osv. Jeg har ikke fra Stortingets talerstol omskrevet historien. Men på det tidspunktet var også Høyre og representanten Jan Tore Sanner åpen for å vurdere å utvide grensene for eiendomsskatt. Jeg er sterkt uenig i at dette dreier seg om hytteskatt. Det bor faktisk folk utenfor de sentrale områdene og tettstedene, enten man bor i nord eller man bor i sør.

Jan Tore Sanner (H) [12:22:23]: Det er riktig at det bor også andre enn hytteeiere utenfor de sentrale strøk, bl.a. en del bønder. På Lillehammer kunne vi lese om en bonde som fikk 10 000 kr i eiendomsskatt, og en annen bonde som fikk 20 000 kr i eiendomsskatt. Jeg er litt forundret over at Arbeiderpartiet ikke ser at det er et problem at folk uavhengig av sin inntekt plutselig kan bli påført en eiendomsskatt som beløper seg til både 5 000, 10 000, 15 000 og opp mot 20 000 kr. Makter ikke Arbeiderpartiet i det hele tatt å se at eiendomsskatten har noen usosiale sider?

Alf E. Jakobsen (A) [12:23:12]: Vi må bruke eiendomsskatten med vett og forstand. Det er slik at er utenfor de bynære strøkene, så er omsetningsverdien en helt annen, både for boligeiendom og for andre bygninger. En skal faktisk skjule til omsetningsverdiene enkelte steder i forhold til takstene som tas. Det er riktignok slik at man ved mange takseringer ikke har skjelt til det, så det er faktisk gjort mye feil. Men hvis vi bruker systemet slik det kan brukes, er det mulig å ta hensyn til at bygninger som ligger i distriktet, har en helt annen salgsverdi enn det som framkommer om man skulle ha en takst fullt ut i forhold til det man kunne få på sentrale steder. Det er også mulig for enkeltpersoner og enkelteiere av bygninger å søke den enkelte kommune om fritak, hvis det er spesielle grunner til det.

Vigdis Giltun (FrP) [12:24:31]: Jeg registrerer at representanten Jakobsen mener at innbyggerne vil godta eiendomsskatt hvis den skal brukes til noe fornuftig. Det var nevnt skolebygg. I andre sammenhenger blir ofte dette med sykehjemsplasser, eldreomsorg osv. brukt. Skole og eldreomsorg er det som oftest benyttes som unnskyldning for å øke eller innføre eiendomsskatt. Mener ikke representanten Jakobsen at dette er grunnleggende velferdsgoder som kommunen skal finansiere uten eiendomsskatt, og at eiendomsskatten, hvis den skulle være innført, even-

tuelt må brukes til helt andre ting enn det enhver innbygger skal kunne forlange av kommunen sin?

Alf E. Jakobsen (A) [12:25:17]: Nå er det faktisk fritt opp til innbyggerne å vurdere hva som er deres syn når det gjelder eiendomsskatt. Vi har brukt den inntekten på skole, fordi innbyggerne ønsker det. Vi har brukt den på kultur, og vi har brukt den på en del frivillig aktivitet i kommunene. Det var faktisk sånn – det er ikke noe spesielt ved det, siden jeg kommer fra Hammerfest – at etter at vi retakserte fikk den politiske ledelsen, som da hadde en oppslutning på 47 pst., ved neste valg en oppslutning på nesten 70 pst.

Så det er faktisk differensiering i synet på hva innbyggerne mener om eiendomsskatt. Jeg skjønner at på en del steder er det store protester og en del aksjoner rundt det, mens det på andre steder er sånn at hvis innbyggerne ser at det kan komme dem til gode, f.eks. ved barne- og ungdomsarbeid som man ellers ikke hadde mulighet til å drive, så er det faktisk innbyggere som synes at dette er bra. Man gir noe til fellesskapet framfor at man bare skal være seg selv nok.

Presidenten: Replikkordskiftet er dermed omme.

Svein Flåtten (H) [12:26:52]: Det er alltid interessant når noen leser ens gamle merknader. Det er ikke alltid man tror det når det får gått noen år. Og som skattepolitisk talsmann for Høyre også i forrige periode tror jeg jeg hadde gleden av å skrive den merkningen som representanten Jakobsen henviser til.

Det at vi skrev dette om vurdering, betyr jo bare at vi tar alle skattespørsmål grundig og alvorlig. Det ble vurdert, og det ble senere avvist, som også Jan Tore Sanner har gitt uttrykk for i sin replikk.

Til dette med å tenke litt gjennom skattespørsmål og å skrive noe om dem: Man kunne kanskje avlegge Arbeiderpartiet og regjeringspartiene en visitt i stedet for å angripe våre gamle merknader. Man burde kanskje i dette budsjettet skrevet noen egne, nye merknader om hva man synes om f.eks. eiendomsskatt, hvor man har skrevet noe, men også om en del andre ting, hvor man er øredøvende taus.

Det har under denne debatten kommet frem et annet nytt forhold, som jeg benytter anledningen til å kommentere. Det er at det er flere enn opposisjonspartiene i denne salen som mener at eiendomsskatt er urettferdig, kanskje til og med usosialt – uten at representanten Lundteigen har sagt det. Han sa i sitt innlegg at den virker uavhengig av inntekt. Den virker uavhengig av gjeld, sa han. Og da virker den selvsagt også uavhengig av formue, selv om han ikke tok det belastede ordet i sin munn.

Dette er ganske interessant. Det betyr at vi for vår del har forventninger til behandlingen av vårt Dokument nr. 8-forslag som handler om å avgrense utvidelsen av eiendomsskattområdet for den såkalte hytteskatten, men også om å få begrensninger i selve takseringen, og se på noe som ligner på den 30 pst.-regelen vi nå har for ligningsverdier – det kommer opp til høsten. Ikke bare fordi

representanten Lundteigen oppfatter eiendomsskatt som urettferdig, men også fordi han ellers gir til beste en – jeg tør si – svært positiv holdning til at eiendomsskatten reduseres, kanskje til og med fjernes, ser jeg positivt frem til den behandlingen. Jeg synes dette er noe av det virkelig gode som har kommet ut av debatten i dag.

Jan Tore Sanner (H) [12:30:02]: Jeg synes det er litt fascinerende å registrere at Arbeiderpartiet forsøker å gjøre Høyre medansvarlig for en lov man nå har gjennomført. Det illustrerer vel kanskje hvor vanskelig denne saken er for Arbeiderpartiet, og at man nå ser at dette vil kunne bli en potensiell tapsbombe i den valgkampen vi går inn i.

Det er riktig som representanten Flåtten understreket, at vi bad om en slik vurdering. Det var i en situasjon hvor man skulle kombinere den nye utbytteskatten med å fjerne formuesskatten. Vi fikk vurdert ulike forslag når det gjelder eiendomsskatt. Vi så resultatet, og derfor forkastet vi det – mens vi satt i regjering. Men vi registrerer at dette forslaget burde vært puttet i makuleringsmaskinen, for så fort Kristin Halvorsen kom i finansministerstolen, fant hun frem dette forslaget. Og det kjenner nå ganske mange, både pensjonister og vanlige folk, som sitter i hus og hytter og har fått en ganske høy eiendomsskatt.

Jeg tror vi i denne saken må skille ganske klart mellom dem som har en romslig økonomi – for det er ikke dem dette spørsmålet dreier seg om – og helt vanlige folk. Eller for å si det på arbeiderpartivis: Det er ikke mange år siden ordføreren fra Arbeiderpartiet i Fredrikstad da han ble konfrontert med at mange pensjonister som satt med minstepensjon, men som beholdt et nedbetalt hus og måtte – som pensjonistene påpekte – begynne å ta ganske kraftig av minstepensjonen sin for å betale eiendomsskatten i arbeiderpartistyrte Fredrikstad, gikk ut i avisen og sa at de kunne jo bare ta opp lån. Det var det varme budskapet fra Arbeiderpartiet til minstepensjonistene.

Jeg har derimot lyst til å si at i denne debatten har det kommet to interessante signaler. Det ene er fra Lundteigen, som til en viss grad har erkjent at eiendomsskatten har problematiske sider. Det er også i et innlegg fra Jakobsen, som erkjenner at eiendomsskatten kan være et problem hvis man ikke håndterer dette med vett og forstand. Det betyr jo at det også er personer i Arbeiderpartiet som erkjenner at eiendomsskatten har usosiale sider, og at den kan være tilfeldig.

Derfor imøteser jeg i veldig stor grad Arbeiderpartiets holdning til Høyres forslag, og der vil jeg utfordre Jakobsen. Høyre har fremmet et forslag om å sørge for at eiendomsskattgrunnlaget aldri kan utgjøre mer enn 30 pst. av markedsverdi. Hvis jeg tolker Jakobsen riktig, og også de signalene som har kommet fra Lundteigen, burde jo Høyres forslag ha stor appell blant dem i Arbeiderpartiet og SV som ser de problematiske sidene ved eiendomsskatten. Da ville man kunne få den sikkerhetsventilen som gjør at bonden på Lillehammer ikke blir påført en eiendomsskatt av Arbeiderpartiet på 10 000–20 000 kr. Da ville man få en garanti for at minstepensjonistene i arbeiderpartistyrte Fredrikstad ikke får en skyhøy eiendomsskatt.

Og da ville man også få en garanti for at de som sitter med en arvet hytte, men med en normal inntekt, faktisk vil kunne klare å beholde denne.

Så mitt spørsmål til Jakobsen er om han vil støtte Høyres forslag. Det ville som sagt være i tråd med de signalene han selv har gitt i denne debatten.

G u n n O l s e n hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Alf E. Jakobsen (A) [12:34:16]: Jeg vil først bare konstatere at det Høyre og representanten Jan Tore Sanner gjorde i 2004, var egentlig ikke å snakke om å fjerne eiendomsskatten, men å vurdere utvidelse av den, rett og slett fordi det skillet var problematisk. Det står ved lag.

Jeg vil bare spørre representanten om dette var å forstå slik som komitemerknaden sa. Høyre vurderte å utvide eiendomsskatten, ikke å fjerne eiendomsskatten på det området der man kan ha den i dag.

Så er det også slik hvis man ser på de mulighetene man har innenfor eiendomsskatten, ja så er det faktisk en fleksibilitet som gjør at det forslaget som representanten Jan Tore Sanner kommer med, ikke nødvendigvis er det som fører fram til et gunstig resultat. Det er muligheter hvis man bruker eiendomsskatten.

Jan Tore Sanner (H) [12:35:21]: Høyre har verken i forrige eller i denne stortingsperiode foreslått å fjerne kommunenes mulighet til eiendomsskatt. Men vi har gått imot forslag om å innføre såkalt hytteskatt eller utvide eiendomsskattegrunnlaget. Og vi har fremmet forslag som skal legge begrensninger på nivået på eiendomsskatten.

Når Jakobsen peker på at det er en fleksibilitet i dagens regelverk, ja så ser vi jo hvordan arbeiderpartipolitikere og SV-politikere landet rundt bruker denne fleksibiliteten. De bruker den til å skru opp eiendomsskatten og på den måte ramme folk med helt vanlig lønn eller pensjon. Derfor burde heller Jakobsen besvare spørsmålet. Når han ser at den fleksibiliteten kun brukes til å øke eiendomsskatten i en rekke arbeiderparti- og SV-styrte kommuner, ja så burde jo heller Jakobsen besvare mitt spørsmål, nemlig: Vil han støtte Høyres forslag, som innebærer at vi vil kunne få en maktsgrense på 30 pst. for eiendomsskattegrunnlaget?

Heikki Holmås (SV) [12:36:36]: Vi er mange mennesker som ser at hvis man ikke utformer eiendomsskatten på en god måte, har den problematiske sider. Nettopp derfor hadde det vært all right å få Høyres drahjelp til å klare å utforme den på en mer sosial måte.

Her kommer det enkle spørsmålet inn at hvis Høyre var så opptatt av prinsipielt å være imot denne skatten, burde man jo sørget for å fjerne den og kompensere kommunene for 4,4 milliarder kr i løpet av forrige stortingsperiode, da man hadde rom for 23 milliarder kr i skattelette.

Tilbake til dette som Jan Tore Sanner kaller den såkalte hytteskatten. Jeg kjenner ikke så veldig mange andre enn

Jan Tore Sanner som kaller den for hytteskatt. Derfor vil jeg istedenfor kalle den det som er det riktige ordet for det, nemlig villaskatt. Kan Jan Tore Sanner forklare meg hvorfor Høyre mener det er riktig at villaeiere i Bergen skal ha null i eiendomsskatt, samtidig som folk som bor i vanlige leiligheter, betaler eiendomsskatt?

Jan Tore Sanner (H) [12:37:41]: Det er verken Høyres oppgave eller holdning at vi ønsker å gi et redskap til arbeiderpartipolitikere og SV-politikere landet rundt for å illegge enda flere folk en høyere eiendomsskatt. I det store og hele dreier dette seg mye om hytter, og det dreier seg mye om landbrukseidom.

Men jeg tror også at vi skal erkjenne at når det gjelder hovedspørsmålet om eiendomsskatt, er det en avveining mellom ulike prinsipper. Høyres holdning, slik den er nedfelt på Høyres landsmøte, er at vi ikke ønsker eiendomsskatt. Vi ønsker at våre politikere skal bidra til å fjerne eller redusere eiendomsskatten der den er innført, og ikke innføre eiendomsskatt der den ikke er innført fra før. Samtidig er Høyre også opptatt av det lokale selvstyret. Derfor går vi ikke inn for å fjerne hele eiendomsskatteloven, for det er en del av det lokale selvstyret.

Avveiningen av de to prinsippene gjør at vi i dag ikke stemmer for Fremskrittspartiets forslag, men vi ønsker å begrense mulighetene til å innkreve eiendomsskatt ved å fjerne den såkalte hytteskatten og ved å sette et tak på maksimum 30 pst. av markedsverdi. Jeg er litt forundret over at ikke SV, i likhet med Arbeiderpartiet og Senterpartiet, i denne debatten vil gi signaler om at det er et sosialt og riktig forslag.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [12:39:22]: Dette utvikler seg interessant. Høyre er prinsipielt mot eiendomsskatt. Representanten Gitmark sa at en ikke er klar for å gjennomføre det prinsippet før til høsten. Nå sier imidlertid representanten Sanner at en er for kommunal eiendomsskatt – det er det vi snakker om – for en vil tillate det kommunale sjølstyret å innføre kommunal eiendomsskatt. Samtidig sier representanten at en er mot det Regjeringa gjør, for en vil ta vekk de rød-grønne partienes medlemmer i de lokale kommunestyrene redskapet til å innføre kommunal eiendomsskatt.

Hva mener egentlig Høyre? Er man for å ta vekk mulighetene til utskriving av kommunal eiendomsskatt, eller ikke?

Jan Tore Sanner (H) [12:40:27]: Hvis representanten Lundteigen hadde tatt seg bryet med å delta på finanskomiteens møter og lest innstillingen, ville han ha sett at Høyre ikke stemmer for Fremskrittspartiets forslag i denne saken. Vi har gitt klart uttrykk for at vi ønsker å begrense mulighetene for eiendomsskatt, ved å fjerne den såkalte hytteskatten og ved å sette et tak på eiendomsskatten til maksimum 30 pst. av markedsverdi. Da ville man der eiendomsskatten er innført, få et mye mer sosialt rettferdig system.

Representanten Lundteigen er også kjent med at Høyres lokalpolitikere jobber for å redusere eiendomsskatten.

Noen steder har vi til og med klart å fjerne eiendomsskatten.

Så her må man holde to tanker i hodet samtidig. Vi stemmer ikke for Fremskrittspartiets forslag i dag, men vi ønsker en begrensning, og vi ønsker en mer sosial utføring der hvor arbeiderparti- og SV-politikere har innført eiendomsskatt.

Presidenten: Replikkordskiftet er over.

Marianne Aasen Agdestein (A) [12:41:44]: Representanten Sanner har nylig etterlyst svar på hvorfor Arbeiderpartiet stiller spørsmål knyttet til Høyres standpunkt i denne saken. Jeg må innrømme at jeg blir mer forvirret etter hvert som representanten Sanner svarer, særlig på bakgrunn av at han har hatt en såpass høy profil både i media og i tidligere debatter når det gjelder eiendomsskatt, hvor man har fått et klart inntrykk av at han er kraftig imot kommunal eiendomsskatt. Men nå viser det seg for dem av oss som har lest innstillingen – og det tror jeg faktisk de fleste har gjort – at Høyre ikke er i stand til å støtte Fremskrittspartiets forslag. Det betyr at de ikke er imot kommunal eiendomsskatt, av hensyn til det lokale selvstyret.

Jeg sitter da igjen med et spørsmål, og det gjelder de lokale representantene til Høyre: Kan man garantere at de ikke stemmer for kommunal eiendomsskatt og dermed benytter det lokale selvstyrets muligheter til fritt å stemme imot, men åpenbart i noen kommuner stemmer for når kommunens økonomi har vært anstrengt?

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 5. (Votering, se side 793)

S a k n r . 6

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om lov om offentlige styresmaktens ansvar for kulturverksemd (kulturlova) (Innst. O. nr. 97 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 50 (2006-2007))

Presidenten: Etter ønske fra familie- kulturkomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hver gruppe og 5 minutter til statsråden.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til tre replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringa – innenfor den fordelte taletid.

Videre vil presidenten foreslå at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

May Hansen (SV) [12:44:17] (ordfører for saken): Vi behandler i dag lov om det offentliges ansvar for kulturvirksomhet, kulturloven. Jeg må få lov til å si at dette har SV sett fram til i mange år.

Regjeringa stadfester ved denne loven kunstens og kulturens styrke og egenverdi og sørger for at hele kulturfeltet er en naturlig og integrert del av alle samfunns- og po-

(May Hansen)

litikkområder. Hele kulturfeltet styrkes på et overordnet plan gjennom en generell kulturlov. En generell kulturlov vil gi kultursektoren større tyngde og status som offentlig ansvarsområde og legge forholdene til rette slik at det kan utvikles et bredt spekter av kulturvirksomhet og et mangfold av kulturuttrykk over hele landet.

Flertallet understreker i sine merknader at man skal ha rett til et likeverdig kunst- og kulturtilbud over hele landet. Det er viktig at loven er generell, fordi lovens hensikt er å gi kultursektoren større tyngde og klarere status som et offentlig ansvarsområde. Loven er enkel og kommer ikke med detaljerte føringer på bevilgninger, prioriteringer eller organisering av kulturområdet i staten, i fylkeskommuner eller i kommuner. Men flertallet understreker likevel i sin merknad at det er viktig at det fins kulturfaglig kompetanse i alle kommuner.

En satsing på bredde lokalt er grunnleggende viktig for barn og unge. Det er også helt nødvendig for å sikre rekrutteringen og utviklingen av kunst og kultur. En kulturlov handler ikke bare om forholdet mellom stat, fylkeskommune, kommune og kulturliv, men også om de utfordringer kulturpolitikken møter gjennom en økende grad av globalisering og internasjonale avtaleverk som EØS og WTO.

Lovframlegget kan ses på som en oppfølging av UNESCO-konvensjonen fra 2005. Konvensjonens hovedmål er å sikre retten til at hvert enkelt land skal kunne føre en aktiv kultur- og mediepolitikk for å verne og fremme et mangfold av kulturuttrykk.

En generell kulturlov vil ta hensyn til den internasjonale dimensjonen og samtidig sikre et godt handlingsrom for en nasjonal kulturpolitikk. I den forbindelse har en grunnlovfesting av kulturhensyn vært diskutert. Grunnlovfesting vil være en viktig markering av hvilken betydning kulturdimensjonen har i det norske samfunnet, ikke minst overfor de internasjonale utfordringene. SV har lenge ønsket en grunnlovfesting, og det vil komme en oppfølging av en eventuell grunnlovfesting senere.

Komiteen er delt i synet på kulturlov. Fremskrittspartiet og Høyre mener at det framlagte forslaget til kulturlov ikke vil ha nevneverdig betydning for kulturpolitikken, og de går imot forslaget. Flertallet mener i motsetning til disse partiene at denne loven vil styrke kunstens og kulturens egenverdi, og sørge for at forholdene legges til rette slik at det kan utvikles et bredt spekter av kulturvirksomhet og et mangfold av kulturuttrykk som alle i hele landet skal få kunne delta i.

Venstre og Kristelig Folkeparti støtter loven, men mener bl.a. at loven ikke er omfattende nok. De ønsket også at formålsparagrafen skulle sagt noe om betydningen av egenverdien av kunst og kultur.

Regjeringas og SVs visjon er at Norge skal være en ledende kulturnasjon som skal legge vekt på kulturdimensjonen i alle deler av samfunnslivet. En målrettet satsing på kultur har også stor innvirkning på andre samfunnsområder, som næringsutvikling og arbeidsplasser, integrering og inkludering, helse, læring og kreativitet. Målet for denne regjeringa er at 1 pst. av statsbudsjettet skal gå til

kultur innen 2014. Det er SV svært glad for etter mange års kamp for nettopp denne ene prosenten, og det er helt avgjørende med en større statlig satsing på kultur, slik at vi kan få den veksten vi ønsker over hele landet.

Britt Hildeng (A) [12:49:36]: Skritt for skritt innfris kulturløftet og løftet i Soria Moria-erklæringen. Forslaget til kulturlov er en del av dette. Beskrivelsen av loven som enkel og generell yter ikke loven rettferdighet hva gjelder betydningen av den. Kultur og kulturbudsjettene har ofte blitt salderingsposter i trange offentlige budsjetter. Med loven løftes kulturfeltet fram som en viktig og sentral del av den offentlige politikken.

Loven framhever det ansvaret offentlige myndigheter har for å legge forholdene til rette for et bredt spekter av kulturvirksomhet, slik at alle kan få muligheter til å delta i kulturaktiviteter og oppleve et mangfold av kulturuttrykk.

Justisdepartementet har i sin høringsuttalelse pekt på hvilken praktisk og faktisk betydning loven vil kunne ha. Her heter det:

«Selv om lovutkastet ikke innebærer rettigheter eller plikter for innbyggerne, vil ikke Justisdepartementet fraskrive det enhver rettslig betydning. Lovutkastet vil kunne tenkes å styrke den rettslige relevans av kulturelle verdier ved forvaltningens skjønnsutøvelse i forskjellige sammenhenger.»

I forbindelse med høringen var det flere fra kulturlivet som etterlyste mer konkrete henvisninger til ressurser til kulturlivet, og flere mente at dette burde konkretiseres i lovteksten. Det er imidlertid et poeng at det ikke gjøres, men at det er det offentliges ansvar for kulturlivet som understrekes, og at konkretiseringen dreier seg om ulike tiltak og virkemidler som forvaltningsnivåene kan bruke for å oppfylle intensjonen i loven.

Bevilgningsnivåene og de organisatoriske løsningene må derimot hele tiden være gjenstand for politiske drøftinger og prioriteringer. Å utforme en mekanisk lov kunne komme til å melde kulturen ut av den kontinuerlige politiske debatt og dermed svekke det en ønsker å oppnå med loven, nemlig å sikre kulturen som et viktig politikkområde og gjenstand for debatt, en debatt som ikke har som utgangspunkt at kulturen er en salderingspost, men at kulturen nettopp er et viktig ansvarsområde for fellesskapet og det offentlige.

Lovforslaget tar også hensyn til at utformingen og gjennomføringen av kulturpolitikken ikke bare handler om forholdet mellom stat, fylkeskommune, kommune og kulturliv, men også om det forhold at utformingen og gjennomføringen av kulturpolitikken utfordres av internasjonale strømninger og avtaleverk.

Lovforslaget kan også ses som en oppfølging av UNESCOs konvensjon fra 2005 om å verne og fremme et mangfold av kulturuttrykk. Et av hovedmålene med konvensjonen er å sikre den rett det enkelte land har til å utforme og gjennomføre en aktiv kultur- og mediepolitikk.

En generell kulturlov må således også ta hensyn til denne internasjonale dimensjonen og medvirke til å sikre handlingsrom for en nasjonal kulturpolitikk. Med et slikt

bakteppe er det ikke urimelig å ta opp spørsmålet om grunnlovfesting av kulturen. Det er verdt å registrere at det i høringsrunden har vært støtte til å gå videre med utredninger om dette. Her er det imidlertid behov for å gå nærmere inn i en rekke problemstillinger, og departementet har varslet at de vil komme tilbake til dette spørsmålet på et senere tidspunkt.

Karin S. Woldseth (FrP) [12:54:29]: Det er ikke fritt for at jeg blir relativt imponert når jeg hører hvor mye man greier å få ut av denne kulturloven. Fremskrittspartiet kan ikke se noen grunn til å støtte den. Grunnen til det er at dette må være en av de største symbollovene Norge noen gang har hatt.

Flertallet viser til Soria Moria-erklæringen, der det står at Regjeringen vil innføre en enkel – ja, den er *svært* enkel – og generell kulturlov som skal uttrykke det offentlige ansvar på kulturfeltet. Det betyr altså at det er nok for Regjeringen med en lov inneholdende seks paragrafer som utgjør en halv A4-side med dobbel linjeavstand, hvor den første paragrafen tar for seg målsettingen med loven, som for så vidt ikke er noe annet – ingenting nytt – enn det som allerede praktiseres i dag.

Den andre paragrafen definerer hva kultur er, noe som også alle for så vidt vet. Vet de det ikke, kan de nå bruke Norges Lover som oppslagsverk for å finne definisjonen på ordet «kultur».

Den tredje paragrafen sier noe om statens oppgaver. Akkurat dette er det vel ikke sikkert alle vet, men slik har det allerede vært i mange tiår, uten at man har trengt å lovfeste det av den grunn.

Den fjerde paragrafen sier noe om fylkets og kommunens oppgaver, og som med bare små endringer er repetisjon av § 3.

§ 5 lister opp noen felles oppgaver som stat, fylke og kommune har – som at kulturlivet skal ha forutsigbare utviklingsmuligheter, profesjonalitet og kvalitet, og at personer, organisasjoner og institusjoner skal ha tilgang på informasjon om ordninger med økonomisk støtte. Alt dette ligger som en premiss også i dag. Heller ikke dette er det nødvendig å lovfeste, det har fungert aldeles utmerket.

Den siste og sjette paragrafen handler om lovens ikrafttredelse.

Dette kan for mange av oss se ut som keiserens nye klær. Her er det ikke snakk om den økonomiske siden, ikke om sanksjonsmuligheter og rettigheter. Som representanten May Hansen sa, skal man ha «rett til et likeverdig kunst- og kulturtilbud over hele landet». Det står ikke ett sted i denne kulturloven at man har rett til lik behandling. Det er ingen rettighetslov. Det er egentlig ingenting – annet enn at Regjeringen er så febrilske etter å få oppfylt Soria Moria-erklæringen at de skriver ned noe, seks paragrafer, uten at det får konsekvenser for noen.

Regjeringspartiene hevder at målet med innføringen av denne loven bl.a. er å styrke kunstens og kulturens egenverdi. Det har vi sågar hørt fra denne talerstol. Ja, kan hende trenger regjeringspartiene en lov for dette. Men for Fremskrittspartiet blir dette et langt skritt fra et fritt og uavhengig kulturliv, som vi er veldig opptatt av. Jeg er av

den oppfatning at det er kunsten selv som må skape sin egenverdi. Det har den klart hittil, og det er sørgelig at man på høringene fra de store organisasjonene kun hørte skryt og ros for denne loven. Det er ikke et sunnhetstegn, verken for kulturlivet eller for oss som politikere.

Jeg tror at Regjeringen har laget klær som bare keiseren kan se. Her kommer det ingen penger, penger som nok mange av kulturaktørene forventer. Det blir ingen rettigheter. Det blir en lov med seks paragrafer som det ikke hjelper noen å komme springende med. Hvis noen fremdeles er i tvil – vi stemmer imot denne loven.

Olemic Thommessen (H) [12:58:46]: Det ble nettopp sagt fra denne talerstol at vi har et blomstrende kulturliv her i landet. Det har vi, og det skal vi være glade for. Det kommer til å blomstre videre like frodig, og kanskje enda frodigere, uansett om vi får en kulturlov eller ikke. Så vidt jeg vet, finnes det ingen kommune og ikke noe fylke i dette land som ikke allerede romslig oppfyller det som vi opplever må være kulturlovens krav. Hvorvidt man i det lokale kulturlivet kommer til å få gode arbeidsvilkår framover, kommer fortsatt til å handle om lokale kulturpolitikeres prioriteringer og måten de stiller opp for det lokale kulturlivet på.

Jeg tror altså ikke at denne loven får noen særlig betydning. Den fremstår som en symbollov, som slik sett sier noe om at kultur er viktig. Det er bra, men det henger nok noe bekymringsfullt ved dette, sett med Høyres øyne, fordi dette også kan utvikle seg til å bli brukt som en legitimering for en sterkere politisk styring. Altså: En kulturpolitikk som har et instrumentelt innhold, vil kunne dekke seg under et offentlig ansvar, og slik sett vil man kunne få en dreining av dette som vil være et stort skritt i feil retning.

Loven er altså så tynn, som representanten Woldseth beskrev den, at den slik sett fremstår som harmløs. Høyre vil stemme imot den, og, for å si det slik, det er ikke så farlig om den blir vedtatt heller. Jeg tror ikke det spiller så veldig stor rolle. Det er til ettertanke at man kanskje fyller lovboken med den ene loven etter den andre som har et sterkere symbolsk innhold enn reelt innhold. Det tror jeg man skal tenke litt igjennom. Det er en måte å utøve politikk på som over tid vil være uheldig fordi det uthuler lovverkets innhold.

Vi kommer, som sagt, til å stemme imot loven. Den blir antakelig vedtatt, og så får vi se rundt om i kommunene og i fylkene om dette får en positiv betydning. Gjør det det, er det jo hyggelig. Gjør det ikke det, vil det ikke overraske. Jeg tror jeg for egen del heller vil stole på Høyres lokalpolitikere og regionalpolitikere, og i og for seg også på oss som sitter i denne sal, i forhold til å skape gode rammebetingelser for kulturlivet fremover, og å ha en offensiv kulturpolitikk som kan gjøre at vi fortsatt har et blomstrende og rikt kulturliv og en god vekst i kulturlivet i vårt land.

Björg Tørresdal (KrF) [13:02:14]: Kristelig Folkeparti har tenkt å stemme for loven. Når Kristelig Folkeparti støtter forslaget til kulturlov, er det for å sikre alle

mennesker rett til et likeverdig kunst- og kulturtilbud, uavhengig av funksjonsnivå, geografi og inntekt. Vi vil sikre alle rett til å oppleve profesjonell kunst og rett til egenaktivitet.

Jeg håper at kulturloven kan være en drivkraft i kulturarbeidet over hele landet og bidra til å skape et mer inkluderende samfunn. Kristelig Folkeparti mener en forutsetning for å nå det målet er medarbeidere med god kulturfaglig kompetanse i alle landets kommuner.

I høringsnotatet fra LNU blir det understreket at det frivillige kulturarbeidet for og blant barn og unge må anerkjennes som en sentral del av kulturlivet, og ikke som viktig rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid. Dette er i tråd med Kristelig Folkepartis syn på egenverdien av kunst og kultur. Det er også derfor vi ønsker at formålsparagrafen til kulturloven skal si noe om betydningen og egenverdien av kunst og kultur, ikke bare spesifisere det offentliges ansvar.

Kulturell utfoldelse øker livskvaliteten for alle aldersgrupper. Begrepet «livskvalitet» omfatter ikke bare det materielle, men har også sosiale og åndelige sider. I kulturbegrepet ligger en verdiforankring som skaper trygghet, identitet og åpenhet for det ukjente. Kunst og kultur er en kilde til kreativitet, kunnskap og opplevelse for alle aldersgrupper. Kristelig Folkeparti vil legge vekt på at en levende kulturpolitikk både må bevare og fornye, videreføre verdier og tradisjoner og samtidig være på leting etter nye uttrykk og uttrykksformer.

Regjeringspartiene lover 1 pst. av statsbudsjettet til kulturformål gjennom sitt kulturløft. Kristelig Folkeparti er enig i at 1 pst. er et godt mål å jobbe for. Det er imidlertid viktig at vi ikke øremerker for mye, slik at kommunene kan prioritere midler til kultur etter lokale behov og forutsetninger. Samtidig har både kommunene og fylkeskommunene et klart ansvar for å gi tilstrekkelig økonomisk støtte til kunst- og kulturaktiviteter.

Kristelig Folkeparti vil at vedtak skal fattes så nært som mulig dem som blir berørt. Kommunene må bestemme hvordan tjenestetilbudet skal være for sine innbyggere, og hvordan de vil bruke ressursene til beste for dem. Det skjer ved at kommunene finansieres gjennom rammer og få øremerkede tilskudd. Det er viktig at aktørene i det lokale kulturlivet får være med og medvirke i politikuttformingene til hver enkelt kommune og fylkeskommune.

Vi opplever en vekst i kulturbasert næringsutvikling. Det er gledelig å konstatere at mange, ikke minst lokalt, er svært opptatt av en nærmere tilnærming mellom kultur og næring. Jeg vil i denne sammenheng få etterlyse den sektorovergrepene handlingsplanen for kultur og næring som vi fremmet forslag om i forbindelse med behandlingen av stortingsmeldingen om kultur og næring.

Kristelig Folkeparti ønsker å virkeliggjøre kulturskolene som en kulturpedagogisk ressurs for skoleverket. Dette øker kulturskolens samhandling med skolene. I tillegg vil Kristelig Folkeparti utarbeide nasjonale retningslinjer for kulturskoletilbudet. Målet er at minst 30 pst. av alle barn får plass. Kristelig Folkeparti vil at kulturskolene skal utvikle det kunstneriske potensialet i befolkningen innenfor

ulike kunstarter og uttrykksformer, med vekt på barn og ungdom.

Vi er inne i en høysesong for ulike festivaler og spill. Over hele Norge kan vi snart forsyne oss av all slags kultur, fra musikk til litteratur, mat, kunst, håndverk og trebåter. Festivaler og spill er gode eksempler på hva frivillig innsats betyr. Selv om offentlige myndigheter har et ansvar for finansiering av kunst- og kulturaktiviteter, noe som slås fast gjennom kulturloven som vi vedtar her i dag, representerer også frivillig innsats en kraft som er helt nødvendig for å skape et godt samfunn. Frivillig innsats skaper engasjement og gjør mennesker ikke bare til mottakere, kunder eller forbrukere av kultur, men til aktive deltakere til glede for andre og seg selv. Kristelig Folkeparti er opptatt av både det offentliges ansvar for finansiering og tilrettelegging av kulturaktiviteter og av rammebetingelser for frivillig sektor. Vi må finne en god balanse mellom disse to hensynene, for å gi alle innbyggere et godt kulturtilbud.

Erling Sande (Sp) [13:07:15]: Senterpartiet helsar velkommen ei lov om offentlege styresmakter sitt ansvar for kulturverksemd. Kultur er i brei forstand med på gje liva våre innhald. Musikk, film, biletkunst, frivillig arbeid og idrett er eksempel på aktivitetar som skjer rundt om i landet, og som dagleg gjer oss til publikum – eller andre til utøvarar av kulturell aktivitet. Gjennom språket vårt kommuniserer vi, men vi utøver òg kultur. Språk er kultur. Kultur er altså ikkje berre viktig for oss som enkeltmenneske, men òg for fellesskapen mellom menneska. Ja, vi kan seie at vi bygger fellesskapen vår på kultur. Det er nesten umogleg å sjå føre seg kvardagen vår utan innslag av ei eller anna form for kultur.

Det er altså all grunn til å gje kultur både merksemd og vern i lovs form. Samtidig er det viktig å hugse at kulturen stadig er i endring. Kulturen finn stadig nye uttrykk og former, og slik skal det vere. Senterpartiet er særns nøgd med at vi i dag vedtek ei generell kulturlov, ikkje berre fordi Senterpartiet har ein sunn skepsis til detaljar frå staten på område som andre forvaltingsnivå er sette til å forvalte – ikkje fyrst og fremst derfor, men fyrst og fremst fordi kulturen må vere fri, fri til nettopp å finne nye former, nye uttrykk og nye satsingar.

Hadde vi t.d. laga ei detaljert lov på 1990-talet, hadde det vore vanskelegare å gjere det lyftet som Den kulturelle skulesekken representerer, fordi det offentlege hadde fokusert meir på dei oppgåvene og dei områda som var lovpålagde. Ei detaljert kulturlov hadde med andre ord hatt ein sementerande effekt på kulturen.

Senterpartiet har tillit til det arbeidet kommunane gjer på kulturområdet. Kommunane er det forvaltingsnivået som i dag brukar størst del av budsjettet sitt på kultur. Etter at den noverande regjeringa tiltredde, har kommunane nytta endå meir på kultur. Det gjer dei heilt utan å vere pålagde noka kulturlov. Når vi likevel ser at det kan vere behov for ei kulturlov, er det for å gje kulturen status i dei tider då kommunane har anstrengd økonomi og dei må vurdere kulturen opp mot andre lovpålagde oppgåver. Under den førre regjeringa opplevde ein i mange kommu-

nar ein nedgang i løyvingane til kultur. Sjølv om den raud-grøne regjeringa har større ambisjonar enn den førre i kommuneøkonomien, veit vi jo aldri kva framtida kan bringe av regjeringar.

Lova er òg med på å gje norsk kultur eit vern mot dei kulturstraumane som kjem gjennom auka globalisering. Det er mogleg å la seg begeistre av kulturelt mangfald, samtidig som ein tek det ansvaret vi har for eigen kultur, på alvor. Det bidreg vi til i dag.

Trine Skei Grande (V) [13:10:41]: Jeg er i utgangspunktet ikke kritisk til symbollover. Jeg syns gjerne vi kan symbolisere mye av det som er viktig her i salen, men jeg syns også det er fint hvis lover kan vitne om arbeidsevne og generell vilje til å få gjort noe.

Jeg tror at det på landsmøtene har vært en lang debatt i de aller fleste partiene – fram og tilbake om kulturlov. Noe av det man lærer seg som voksen, er å skjule sin skuffelse når man av og til åpner pakker som ikke er akkurat slik som man tror. Da jeg fikk se utkastet til kulturlov, må jeg innrømme at jeg følte meg litt som om jeg var fem år igjen. Den skuffelsen var vanskelig å skjule.

Det Venstre trodde vi skulle få til da vi vedtok dette, var både å sikre de lovpålagte oppgavene, sikre de statlige forpliktelsene og samle og forenkle alle de lovene som vi har på kulturfeltet i dag. Hvis vi hadde laget en kulturlov som omfattet biblioteker, arkiver, museer, kulturskoler og andre viktige samfunnsinstitusjoner innen kultur, kunne det ha blitt en veldig spennende kulturlov, som lokale og sentrale kulturpolitikere hadde følt var et rammeverk de hadde stor mulighet til å sjonglere innenfor, men også et rammeverk som sikret dem i kampen mot andre.

Men det valgte altså ikke Regjeringa å gjøre. Regjeringa valgte å lage en liten pakke som sier noe om de gode målsettingene, og gjør ikke den store jobben det faktisk hadde vært å lage en slik større lov.

Ett av de områdene der vi i dag ligger litt etter på lov-siden når det gjelder kultur, er museumsområdet. Jeg lurar kanskje på om statsråden i sitt innlegg kan svare på hvorvidt han har vurdert om vi trenger en museumslov i framtida, eller om statsråden mener at hele museumsfeltet er dekket innenfor det lovverket vi har i dag. Om vi ser på alle de utfordringer vi har når det gjelder arkiver og andre museumsfelt, skjønner vi at utfordringene er ganske store.

Vi i Venstre hadde også ønsket at det hadde vært sagt noe mer om kulturens egenverdi med hensyn til det å delta, det å oppleve, det å skape, men også om frivillighet og den forpliktelse et samfunn har til å ha en elite innenfor de ulike kulturfeltene. For det er fellesskapets ansvar å sørge for at man ikke bare har bredden, men også å sørge for at man har en elite innenfor kulturfeltet, en elite som kan være drivkraft, som kan være utfordrer, og som kan være med på å påvirke.

Venstre ser ingen grunn til å stemme imot loven slik som den er. Vi kan som sagt også være for symbollover. Vi har også fremmet et annet forslag, som jeg gjerne vil ta opp, som går på at egentlig burde man ha jobbet videre med det som ligger her i dag, for å ha fått til en felles lov

innenfor kulturfeltet, en lov som kunne ha samlet de utfordringene vi har i dag.

Det virker som om Regjeringa nå har haket av på «to do»-listen sin, uten å sørge for at de i det hele tatt fikk noe særlig mye å gjøre.

Presidenten: Representanten Trine Skei Grande har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Statsråd Trond Giske [13:14:35]: På mange måter er dette en historisk dag. For første gang får vi en kulturlov som slår fast det ansvaret offentlige myndigheter har for å skape gode og forutsigbare rammevilkår for et rikt, variert og bredt kulturliv.

Loven slår fast – grunnleggende – at ansvaret ligger hos offentlige myndigheter når det gjelder å legge til rette for kulturvirksomhet. Loven slår ikke fast noe krav om detaljerte bevilgninger. Det har aldri vært noen ambisjon å detaljstyre den lokale kulturpolitikken gjennom lov. Det ville være i direkte strid både med den lokale selvstyrefilosofien og med den dynamikken og endringsviljen som skal være i et kulturliv, å bruke en lov for å detaljregulere kulturlivet. Vi må ha en levende politisk debatt og politiske vurderinger som ligger til grunn for prioriteringen av ressurser. Samfunnet er ikke tjent med at det skal detaljreguleres herfra.

Likevel er det all grunn til å vente at kulturloven vil føre til at fylkeskommuner og kommuner i tiden framover vil styrke rammevilkårene for kulturen. Med kulturloven som utgangspunkt og romsligere økonomiske rammer under den rød-grønne regjeringen forventer vi at dette også viser seg i rammene til kulturlivet.

Så kommer det her fra talerstolen gode begrunnelser – ikke bare fra regjeringspartiene, men også fra Kristelig Folkeparti og Venstre – for hvorfor vi trenger en slik lov. Selv om man kanskje hadde ønsket at den loven skulle sett annerledes ut, er det bra at det er et så bredt flertall for en slik lov. Det var ikke mulig å få den vedtatt i forrige stortingsperiode.

Vi så på muligheten for å legge de ulike kulturlovene som finnes på ulike sektorer, inn i en felles lov, slik representanten Skei Grande ønsker seg – også som voksen, ikke bare som femåring. Det vi kom til, var at detaljeringsgraden på de ulike sektorene i kulturlivet var så enormt forskjellige i den lovgivningen vi hadde, at de rett og slett ikke passet sammen i én lov. På f.eks. biblioteksektoren har vi en ganske detaljert lovgivning, på andre sektorer har vi ikke det. Vi har døren åpen for at vi på et senere tidspunkt – når vi ser hvordan loven virker, og ved revidering av andre deler av kulturlovgivningen – kan se om det er andre ting som passer inn i denne loven. Men i utgangspunktet valgte vi ikke å gjøre det slik. Jeg har inntrykk av at dette egentlig har blitt møtt med en positiv holdning, også fra kulturlivet. Man var til dels bekymret for at en slik revisjon av ulike områder ville ha ført til dårligere lovgivning på en del av de mest detaljerte sektorene – eller motsatt, på andre sektorer i loven som man ikke har så veldig detaljert lovgivning på, man var bekymret for at den skulle bli for detaljert.

Så sier representanten Woldseth at dette blir en lov uten innhold, fordi det ikke følger penger med. Vel, man skal ha fulgt usedvanlig dårlig med i norsk kulturpolitikk det siste halvannet år hvis man ikke har oppfattet at det jammen følger masse penger med. Bare i 2007 økte statsbudsjettets kulturbevilgninger med nær 500 mill. kr – en halv milliard. Samtidig har altså den styrkede kommuneøkonomien ført til at kommunene bruker en halv milliard mer på kultur, altså et løft på 1 milliard kr til sammen til den statlige og kommunale satsingen – så jammen følger det penger med!

Så er det også interessant å registrere at et bredt flertall av høringsinstanser ønsker seg denne loven. KS støtter den, og de fleste kommuner som har uttalt seg, støtter den. Høyre- og fremskrittspartistyrte Oslo går riktignok imot, og Sandefjord, som vel også er styrt av de samme partiene, er kritisk. Men resten støtter den. Spesielt i kulturlivet har man jo ønsket seg denne loven i mange år, og endelig blir det ønsket oppfylt.

Jeg tror også vi har funnet den fornuftige balansen mellom hva vi som stat og lovgiver skal legge av rammeføringer i en slik lov, og den lokale handlingsfriheten som man må ha for å få et godt kulturliv til å fungere. Jeg tror denne loven, når Odelstinget og Lagtinget vedtar den, vil bli til stor glede for et enda rikere norsk kulturliv.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Karin S. Woldseth (FrP) [13:19:48]: Vi hørte både SV og Kristelig Folkeparti si at dette er en lov som gir rettigheter. Kan statsråden bekrefte at dette er en rettighetslov – rettighet til hva da?

Og så er det et spørsmål til: Vi har sett det i høringer, og vi har sett at kulturlivet der ute har enorme forventninger til denne kulturloven. Er statsråden overbevist om at han greier å innfri de forventningene han har skapt?

Statsråd Trond Giske [13:20:21]: For det første er vel begrepet rettighetslov i juridisk forstand kanskje noe som er knyttet til individuelle rettigheter. Jeg vil nok ikke anbefale representanten Woldseth eller andre – når kulturloven har trådt i kraft – at man går til politianmeldelse etter en dårlig teaterforestilling. Det ville i så fall gi ordet teateranmeldelse en helt annen betydning enn det det hittil har hatt.

Men derimot gir det innbyggerne i en kommune den rettigheten at de lokale myndighetene har en forpliktelse til å føre en kulturpolitikk som er i tråd med denne loven – altså legge til rette for et bredt spekter av kulturtilbud og kulturaktiviteter i kommunen. Slik sett innebærer den en forpliktelse for myndighetene. Men det er vi som politikere sentralt og lokalt som må sørge for at denne loven blir innfridd, og slik sett legger den føringer for det tilbudet innbyggerne i Norge skal få når det gjelder kulturtilbud.

Olemic Thommessen (H) [13:21:30]: Jeg lurer på om statsråden kan gi meg et eksempel på en kommune eller en fylkeskommune som ikke oppfyller kulturlovens krav. Er det noe sted han ser at kulturlivet kan komme til

å melde sine krav og forventninger til kommunen, og slik sett ha noe å hente? Er det noen kommune som i dag ikke legger til rette for organisasjonene sine, slik at de faller utenfor kulturloven? På hvilke punkter mener statsråden at det i så fall er?

Statsråd Trond Giske [13:22:13]: Det er mange kommuner der det kunne vært fristende å gå i detalj og kommentere kulturpolitikken, men det er slik i Norge at kulturpolitikken også skal bestemmes lokalt, av lokale velgere i valget som nå kommer til høsten, og av dem som blir valgt til kommunestyret. Jeg er ikke spesielt lykkelig over at høyrestyrte og fremskrittspartistyrte Oslo, f.eks., øker prisene i kulturskolen kraftig og har mange tusen på venteliste, og ikke satses nok på en del områder, men jeg har ikke tenkt å gå gjennom de satsingene og vurdere dem opp mot kulturloven. Det blir politikere og innbyggerne i Oslo og andre kommuner som må gjennomføre dette.

Men vi vet at særlig i de periodene hvor kommuneøkonomien er trang, brukes argumentet om at lovpålagte oppgaver må gå foran. Her har altså kulturen et redskap til ikke å bli skviset i kampen mot andre viktige formål når knappe ressurser, eventuelt en gang i fremtiden, skal fordeles. Forhåpentligvis sitter vi såpass lenge at kommuneøkonomien fortsatt har rikelig økonomi.

Trine Skei Grande (V) [13:23:30]: Jeg vil benytte sjansen til å gjenta det spørsmålet jeg hadde i innlegget mitt om en museumslov. Dette er et av de områdene der lovgivningen i dag ligger litt etter sammenliknet med land vi ønsker å sammenlikne oss med på kultur. Har statsråden noen vurdering av det? Er dette noe han jobber med, eller synes han det er unødvendig?

Statsråd Trond Giske [13:23:51]: Vi har ikke noen umiddelbare planer om en museumslov.

Som representanten Skei Grande vet, har det nå vært gjennomført en stor reform innenfor museumssektoren, med mange store sammenslåinger. Det har i stor grad vært en kvantitetsreform, ved at målet har vært å redusere antall enheter, få styrket fagmiljøene, og da også øke bevilgningene og følge en opptrappingsplan som vi nå er i ferd med å gjennomføre. Jeg ser for meg at når den er fullført, som vi håper kanskje er en realitet allerede til neste år, må vi ha en kvalitetsgjennomgang, slik at vi sørger for at den reformen får et kvalitativt innhold. Spørsmålet om en museumslov kan være aktuelt å diskutere i den sammenheng, men vi har ingen umiddelbare planer om dette pr. i dag.

Presidenten: Replikkordskiftet er over.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Olemic Thommessen (H) [13:25:11]: I min tid som kommunestyrerepresentant i arbeiderpartistyrte Lillehammer, i en tid med arbeiderpartiregjering, hadde vi tøffe tak og måtte kutte i kommuneøkonomien. Det gikk litt ut over kultur, men det gikk jammen meg ut over andre ting også.

Jeg har merket meg at det er i trange tider dette skal få betydning. Det var senterpartirepresentanten inne på, og det var statsråden inne på. Ja, vel, så mye tro har man altså på det lokale selvstyret at man ikke i trange tider skal kunne stole på at kultur også er en del av lokale politikeres prioritering. Det overrasker meg ikke så mye når det gjelder Arbeiderpartiet, men det overrasker meg mye når det gjelder Senterpartiet, at man altså ikke har denne tilliten til lokale politikere.

Det som også overrasket meg i forhold til Senterpartiets innlegg, var vektleggingen på norsk kultur, og at dette særlig skulle bety noe for norsk kultur. Ja, vel, nå er vi allerede inne på det instrumentelle grep. Er det altså slik at Senterpartiet mener at kultur fra andre land, enten den kommer hit på den ene eller andre måten, ikke skal være en del av det kulturbildet som skal beskyttes gjennom denne kulturloven? Når man lokalt skal ta stilling til noe, skal man altså begynne å sortere på norsk eller ikke norsk. Det synes jeg var et meget oppsiktsvekkende innlegg som jeg gjerne skulle få utdypet litt nærmere.

Erling Sande (Sp) [13:26:56]: Representanten Thommessen veit svært godt at dette ikkje handlar om manglande tillit til lokalpolitikarar. Det handlar om dei erfaringane vi tileigna oss gjennom den førre perioden her i Stortinget, der ein hadde ei anna regjering som ikkje gav fleirtalet av kommunane noko anna val enn å kutte, ikkje berre på kultur, men også på dei lovpålagde oppgåvene. Derfor meiner vi i Senterpartiet at det er rimeleg at kulturen òg blir ei form for lovpålagd oppgåve, og får den same statusen som dei andre områda dersom kommunane skulle komme i ein slik situasjon igjen.

Når eg snakka om norsk kultur, var mitt utgangspunkt for det dei kulturuttrykka og dei kulturformene som kjem til overflata her i landet, kontra dei vi opplever gjennom media, og som har sitt utspring i andre land. Eg sa ikkje noko negativt om kulturuttrykk som kjem frå andre land. Tvert om meiner eg det er viktig å ta vare på det kulturelle mangfaldet, svært viktig, både globalt og nasjonalt, men at vi har eit spesielt ansvar for å leggje til rette for at norsk kultur blir teken vare på – norsk tradisjonell kultur og dei kulturelle uttrykka som har sitt utspring her i landet.

Presidenten: Representanten Olemic Thommessen har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Olemic Thommessen (H) [13:28:44]: Det kunne vært interessant å høre hvordan representanten Sande tenker seg at prioriteringen skal skje når alt er lovpålagt. Hvis alle ting blir lovpålagt, blir det nullstilt igjen. Når man snakker om lovpålagte oppgaver, er jo det spesifiserte, nøye regulerte oppgaver som beskriver hvordan ting skal utføres på et ganske detaljert nivå når vi snakker om helse, skole og slike ting. Her har vi jo en floskel av en lov som ikke kommer til å bidra med noen ting.

Tror virkelig representanten Sande, hvis han ser for seg at han sitter i kommunestyret hjemme der han kommer fra, og må velge mellom en lovpålagt, detaljert styrt sko-

leoppgave og en helseoppgave opp mot en kulturoppgave, at det da er lovens bokstav som gjør at han vil prioritere på den ene eller andre måten? Jeg tror det er den politiske viljen. Hvis vi ikke stoler på den, har vi et stort problem.

Berit Brørby hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Karin S. Woldseth (FrP) [13:30:00]: Jeg har lyst til å følge litt opp det som representanten Thommessen sa om lovpålagte oppgaver, for hver eneste dag i Kommune-Norge i dag brytes nemlig de lovpålagte oppgaver. Det står barn i barnevernsskø som ikke får tilbud om institusjonsplasser fordi kommunene har for dårlig økonomi, og det finnes rusmisbrukere som ikke får det tilbudet de har rett til etter loven, fordi det er dårlig økonomi. Derfor følger jeg representanten Thommessens resonnering på dette, og det kan være veldig interessant å høre hva representanten Sande sier at han vil prioritere hvis han er nødt til det.

Men det var ikke derfor jeg tok ordet. Jeg tok ordet fordi statsråden sa at «jammen følger det penger med» denne loven. Det er vel en sannhet med visse modifikasjoner. Det er riktig at det statlige budsjettet på kultur har økt. Det er også riktig at kommunenes budsjetter har økt, men det forplikter ikke i det hele tatt. De pengene som denne regjeringen har overført til kommunene, er jammen ikke øremerket kultur, og dermed blir det jo opp til den enkelte kommune å foreta de prioriteringer som de mener er riktige. Dermed blir det, som jeg har sagt tidligere, en innholdsløs lov så lenge den ikke forplikter. Så lenge man ikke kan ha noen sanksjoner, blir det bare en stor såpeboble. Den dagen kulturlivet forstår at dette ikke får noen konsekvenser for noe som helst, tror jeg denne såpeboblen vil briste, og det med et alvorlig brak.

Erling Sande (Sp) [13:32:06]: Det som avgjør kva som blir utført av oppgåver og tenester i ein kommune, kultur eller andre ting, er kommunen sin økonomi. Det kan vere så mykje politisk vilje som helst, men dersom det ikkje er midlar, blir det kutta, same kva. Det opplevde altså fleirtalet av kommunene i førre periode, ikkje berre på kulturområdet, men òg på viktige område som eldreomsorg og skule. Det var altså i ein periode då Høgre inngjekk i regjeringa og Framstegspartiet inngjekk i det parlamentariske grunnlaget for regjeringa, i alle fall som støt-teparti i tre av fire budsjett.

Til representanten Woldseth er svaret enkelt: Eg meiner ikkje det er riktig, eg. Blir det opp til meg og Senterpartiet, så slepp kommunepolitikarane å måtte kutte i eit tenestetilbod som innbyggjarane fortener, anten det er på kultur, omsorg eller helse, nettopp fordi vi vil føre ein annan politikk når det gjeld kommuneøkonomi, enn det den førre regjeringa gjorde.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet i sak nr. 6. (Votering, se side 793)

S a k n r . 7

Innstilling frå familie- og kulturkomiteen om lov om register for frivillig virksomhet (Innst. O. nr. 93 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 55 (2006-2007))

Presidenten: Etter ønske fra familie- og kulturkomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hver gruppe og 5 minutter til statsråden.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre vil presidenten foreslå at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter. – Det anses vedtatt.

Erling Sande (Sp) [13:34:23] (ordfører for saka): Frivillig verksemd er viktig. Frivillig arbeid har fyrst og fremst ein eigenverdi i å nå og aktivisere folk i fellesskap til meningsfulle og samfunnsnyttige aktivitetar. Men det er ingen tvil om at frivillige organisasjonar yter omfattande økonomiske bidrag til samfunnet, gjennom produksjon av tenester og omfattande uløna innsats, utan at dette kjem presist og direkte til uttrykk i nasjonalrekneskapen. Det er derfor rett og rimeleg at samfunnet gjennom utforminga av sin politikk legg til rette for at frivillig sektor skal bli styrkt og utvikla vidare.

Dei frivillige organisasjonane har gjennom fleire år arbeidd for opprettinga av eit frivilligregister. Vi gjer i dag dei nødvendige vedtaka for at eit slikt register kan bli ein realitet.

Eit register er ikkje noko mål i seg sjølv. Det skal vere ein reiskap for både det offentlege og for sektoren sjølv. Opprettinga av eit slikt register legg til rette for eit eige og eit enklare regelverk for noko av den samhandlninga som skjer mellom frivillige organisasjonar og offentlege styresmakter. Det vil dermed gje frivillig sektor status som eigen sektor, og ambisjonen er at eit slikt register òg skal forenkle støtteordningane som i dag påfører organisasjonane auka utgifter. På den måten vil opprettinga av eit frivilligregister kunne redusere papirarbeidet i organisasjonane og frigjere meir tid til aktivitet.

Ved å registrere organisasjonsnummer kan organisasjonane leggje inn relevant informasjon. Dei slepp å sende eit utal av vedlegg og fylle ut skjema til samtlege offentlege instansar. Dette fordrar sjølvsagt at dei aktuelle offentlege instansar får teke ein gjennomgang og vedkjenner seg registeret som innfallsport til offentlege støtteordningar. Eg meiner då det bør ligge til rette for at dette reduserer kostnadene til det offentlege, som det offentlege har ved desse prosessane.

Målet må altså vere at organisasjonane gjennom registrering i registeret får visse rettar og blir sikra lik handsaming og stabile rammevilkår. For at registeret skal oppfylle sitt mål om å vere eit verktøy for arbeidsinnsparing i frivillig sektor, er det avgjerande viktig at det blir utforma på ein slik måte at dei frivillige organisasjonane finn det tenleg å registrere verksemda si der. Samtidig må den informasjonen som ligg i registeret, vere av ein slik kvalitet at

den tilfredsstillar dei krava som blir stilte for å få tilgang til dei ulike støtteordningane.

Eit av dei tema som har vore tematisert i høyringane, og som òg er det i innstillinga, er tilhøvet til Den norske kyrkja. Her er det viktig for fleirtalet å understreke at dei offentlege organa, eller dei organa som set i verk og har ansvar for offentleg pålagde oppgåver, ikkje skal ha registreringsrett i registeret. Denne avgrensinga er i utgangspunktet gjord fordi vi ynskjer å unngå ei utholing av frivilligomgrepet. Den norske kyrkja er delt inn i lokale einingar, sokn, som er sjølvstendige rettssubjekt. Sokneråda og dei kyrkjelege fellesråda utfører offentlege oppgåver etter kyrkjelova § 15.

Lat meg understreke: Denne avgrensinga er på ingen måte til hinder for at det frivillige arbeidet som skjer i regi av kyrkja, kan bli registrert, anten som sjølvstendige subjekt eller som eit heile i eit eige frivilligsubjekt. Det er altså berre registreringa av sjølve soknet som det ikkje er mogleg å gjere.

Så til spørsmålet om avgift. Fleirtalet ser at organisasjonane sine utformingar gjev litt ulike føresetnader for registrering og dermed for avgift. Derfor har det vore viktig for fleirtalet at departementet har imøtekome organisasjonane sitt ønske om at sentralledet skal kunne hjelpe lokallaga med å klargjere registreringsskjema for dei. Fleirtalet meiner at det ved slike en block-registreringar bør kunne vere mogleg å oppnå ein viss rabatt.

Medan fleirtalet i komiteen helsar registeret velkome og ynskjer å handsame saka no, på same måte som det har vore eit press frå dei frivillige organisasjonane om å få dette opp å gå, ynskjer mindretalet, som består av Framstegspartiet, Høgre, Kristeleg Folkeparti og Venstre, å utsetje saka og handsame ho i samband med frivillighetsmeldinga. Eg reknar med at dei sjølve vil gjere greie for sitt syn.

Britt Hildeng (A) [13:39:31]: Til behandling foreligger Regjeringens forslag til lov om register for frivillig virksomhet, et frivillighetsregister. Forslaget er ett av mange forslag som kommer fra Regjeringen for å styrke virksomheten til de frivillige organisasjonene. I forrige uke behandlet Stortinget lov om registrering av innsamlinger, og til høsten kommer en egen stortingsmelding om frivillighetens kår i Norge.

Komiteen understreker at frivillig arbeid først og fremst representerer en egenverdi. Men det er også slik at sektoren forvalter og omsetter store økonomiske verdier.

De frivillige organisasjonene har lenge ønsket seg et register for frivillig virksomhet som et verktøy for å kunne forenkle det administrative arbeid som i dag legger beslag på store ressurser i organisasjonene. Hensikten med et register for frivillig virksomhet er således å bedre og forenkle samhandlingen mellom de frivillige organisasjonene og den offentlige forvaltning. Et slikt register kan spare både organisasjonene og det offentlige for unødvendig byråkrati og dobbeltarbeid, bl.a. i forbindelse med de offentlige tilskuddsordninger til frivillig virksomhet. Et slikt register vil også legge til rette for den offentlige politikken overfor frivillig sektor. Den systematiske infor-

masjonen et slikt register vil kunne gi, vil også styrke legitimiteten til og kunnskapen om den frivillige sektor, og således synliggjøre den tredje sektor som et eget felt og betydningen av den.

Komiteens flertall er oppmerksom på at oppretting av et register med frivillig registrering i seg selv ikke krever noen lovfesting. Vi har imidlertid lagt vekt på at de frivillige organisasjonene selv ønsker en slik lovfesting, og vi er glad for at Regjeringen følger opp dette ved å fremme egen lov.

Det er bred verbal enighet i Stortinget om å styrke frivilligheten i Norge. Men når det kommer til de konkrete sakene og til iverksettelse av de enkelte tiltak, skilles våre veier. Dette er andre gangen på kort tid at opposisjonen foreslår å utsette saker som frivilligheten selv har etterspurt og vært opptatt av skulle realiseres – nå frivillighetsregisteret og for kort tid siden registrering av innsamlingsvirksomheten.

Vi er glad for at Regjeringen skritt for skritt bedrer vilkårene for de frivillige organisasjonene, og vi ser fram til at vi om ikke lenge også skal få en egen frivillighetsmelding til behandling.

Ulf Erik Knudsen (FrP) [13:42:51]: Frivilligheten i vårt land er omfattende, mangfoldig og av betydelig verdi for samfunnet. Imidlertid er det offentliges praksis overfor de frivillige organisasjonene lite samordnet.

Vi vet at de frivillige organisasjonene har ønsket seg et frivillighetsregister. Fremskrittspartiet stilte seg umiddelbart positivt til dette da vi hørte om ideen, med den forutsetning at registeret skal få et reelt innhold, at det skal bidra til å forenkle det administrative arbeidet som i dag legger beslag på store ressurser i organisasjonene, og gir frivilligheten goder som f.eks. bedre momsordning.

Vi ser at regjeringspartiene i Soria Moria-erklæringen ønsker å redusere det administrative arbeidet i de frivillige organisasjonene og frigjøre mer tid til aktivitet. Det ville være hyggelig om dette ikke bare ble festtaler, men konkret handling. Så langt virker det noe fomlete og uryddig på meg.

Vi har i snart et år vært lovet en omfattende melding om frivilligheten, men har så langt kun sett noen sprikkende enkeltsaker. Dette gir grunn til bekymring. Hvis arbeidet hadde vært mer strukturert, burde vi først ha fått en avklaring av den overordnede politikken og så de enkelte tiltakene og deres innhold. Nå ser det ut som om vi får noen enkelttiltak først, og så må vi vente på både det overordnede og på innholdet. Det blir temmelig bakvendt.

Det er også slik at det gjennom høringssvarene har fremkommet innvendinger mot organiseringen av registeret slik det er foreslått i proposisjonen – særlig fra organisasjoner som i overveiende grad representerer mindre frivillige lag og grupper. Det er også påpekt tvil om forslaget er godt nok utredet, pussig nok fra bl.a. Barne- og likestillingsdepartementet.

Det er også organisasjoner som mener organiseringen av innkrevingen av gebyret, slik det er foreslått i proposisjonen, ikke er godt nok tilpasset mangfoldet av frivillige lag og grupper.

Slik forslaget om register for frivillig virksomhet foreligger, er det mest tilpasset store og veletablerte enheter, som i utgangspunktet kanskje ikke er de som har mest behov for et slikt register.

I likhet med det øvrige mindretall i komiteen, mener vi i Fremskrittspartiet at det hadde vært en ubetinget fordel dersom spørsmål om et frivillighetsregister hadde vært behandlet i sammenheng med eller i den varslede frivillighetsmeldingen. Da kunne man utredet proposisjonens svakheter og sett Regjeringens frivillighetspolitikk i en sammenheng.

Jeg merket meg at representanten fra Arbeiderpartiet sa at Regjeringen gikk skritt for skritt i denne saken, men for oss fortoner det seg som om man går de skrittene baklengs, og det blir det litt vanskelig å forholde seg til for oss i opposisjonen.

Jeg tar derfor opp forslaget i innstillingen fra Høyre, Kristelig Folkeparti, Venstre og Fremskrittspartiet om å sende saken tilbake til Regjeringen.

Presidenten: Representanten Ulf Erik Knudsen har tatt opp det forslaget han selv viste til.

Presidenten har forstått det slik at Fremskrittspartiet og de andre medforslagsstillerne aksepterer at det blir votert alternativt mellom dette forslaget og innstillingen – ellers må vi ringe til votering nå og ta stilling til dette forslaget akkurat nå. – Det nikkes, og slik vil det bli gått fram.

Olemic Thommessen (H) [13:47:13]: Høyre er opptatt av å bedre rammebetingelsene for frivilligheten i Norge. For oss er frivilligheten en viktig del av det sivile samfunn, og det er en sentral verdi at frivillighetens arbeid kan utvikle seg uavhengig av offentlige føringer.

Bedring av frivillighetens muligheter må derfor gjøres i generelle overordnede grep. Dette kan eksempelvis dreie seg om enklere mulighet for å få organisasjonsnummer, avgiftsordninger, rapporteringsrutiner og andre saker av formell karakter. I denne sammenheng kan et frivillighetsregister bli et viktig og godt redskap. Får vi et slikt register til å fungere etter intensjonene, ligger det gode muligheter til å frigjøre tid fra administrativt arbeid til formålsrettet aktivitet.

Høyre støtter altså i utgangspunktet opprettelsen av et frivillighetsregister. Imidlertid er det av avgjørende viktighet at et slikt initiativ blir vellykket og samler bred oppslutning fra et tidlig stadium. Hvis dette får en lurvet start, vil man fort miste tilliten i de frivillige organisasjonene. Vi har svært mange av dem – jeg tror det er et anslag på 120 000. Hvis vi ikke får en majoritet med, vil ikke dette komme til å fungere.

Det er i denne sammenheng til bekymring at det allerede nå signaliseres f.eks. fra Barne- og likestillingsdepartementet at de når det gjelder innrapportering av kunnskap, ikke kommer til å bruke dette fullt ut, men at rapportering må skje som før. Det er også uklarerheter for Kirkens aktiviteter, som Høyre reagerer på. Jeg merket meg representanten Sandes punkt om dette, og det høres i og for seg lovende ut, men fortsatt fremstår det som uklart for oss.

Høyre mener også det blir bakvendt at vi behandler flere sentrale saker på frivillighetsområdet før frivillighetsmeldingen er fremlagt. Vi har den forventning til frivillighetsmeldingen at den vil gi oss et utgangspunkt for å ta noen helhetlige grep – eksempelvis en diskusjon om hvordan vi finner et system som ivaretar både store og små organisasjoner på en tilfredsstillende måte. Denne drøftingen blir marginal både i debatten om loven om innsamlingsaksjoner og nå i diskusjonen om frivillighetsregisteret. Dette, sett i sammenheng med klare svakheter i forhold til hvordan de fremlagte løsningene faktisk vil virke for små organisasjoner, gjør at Høyre støtter forslaget om å utsette saken til frivillighetsmeldingen blir fremlagt.

May Hansen (SV) [13:50:33]: Satsing på frivillighet er viktig, og det er et sentralt område for Regjeringa. Et mangfold av frivillige organisasjoner legger ned tusenvis av arbeidstimer på ulike aktiviteter. Mange nyter godt av dette viktige arbeidet over hele landet. Det å etablere et frivillighetsregister er et ledd i arbeidet til Regjeringa med å oppfylle Kulturløftet, som innebærer en opptrapping av kulturbevilgninger fram mot 2014 – da skal bevilgningene utgjøre 1 pst. av utgiftene i statsbudsjettet. Fra SVs side kan vi ikke nevne Kulturløftet for ofte, derfor er det viktig å presisere det i hver eneste kultursak.

Målet med et register for frivillig virksomhet er å forenkle og styrke samarbeidet mellom frivillige organisasjoner og offentlige styresmakter. Det kan spare alle parter for unødvendig dobbeltarbeid og byråkrati. Et annet meget viktig mål er å sikre systematisk informasjon som vil gjøre det lettere å finne ut av de riktige tilpasninger til de frivillige organisasjonene og dermed igjen kunne legge forholdene til rette for det frivillige arbeidet fra statens side. Ansvaret for utviklingen og drift av registeret skal legges til Brønnøysundregistrene.

Det er verdt å merke seg at ingen har plikt til å registrere seg, men alle frivillige organisasjoner som er å regne som selvstendige rettssubjekt, skal ha rett til å bli registrert. Finansieringen av frivillighetsregisteret vil skje gjennom en etablering av et årlig gebyr blant de registrerte enheter, men dette gebyret må være så lavt at det ikke skal hindre små frivillige organisasjoner å registrere seg.

I Norge er det tett samspill mellom frivillig sektor og offentlige myndigheter. Det er bra, samtidig som den politiske praksisen overfor de frivillige organisasjonene har vært lite samkjørt og arbeidet med fordelingskriterier, tildeling og kontroll av ressurser ofte er svært stort.

De frivillige organisasjonene har lenge etterlyst et frivillighetsregister, som et verktøy for å kunne forenkle det administrative arbeidet som i dag legger beslag på store ressurser i organisasjonene. Her brukes det tid som kunne vært brukt til mer frivillig arbeid. Det er viktig å finne et riktig skjæringspunkt mellom nødvendig administrativt arbeid og kontroll.

Et annet aspekt ved frivillighetsregisteret er at det vil synliggjøre omfanget av den frivillige virksomheten og den verdien frivillig sektor representerer i Norge. Det er bra at man gjennom lovfesting av frivillighetsregisteret

erkjenner og dermed legitimerer og etablerer det frivillige arbeidet som en egen tredje sektor i samfunnet.

Ut fra høringene ønsket de frivillige organisasjonene en lovfesting av frivillighetsregisteret for å få til den viktige synliggjøring av tredje sektor som et eget felt. Denne lovfestingen av frivillighetsregisteret og dermed anerkjennelsen av det uvurderlige arbeidet som gjøres i hele landet, dag etter dag, hele året, er noe SV er veldig fornøyd med. Vi ser fram til den meldinga som kommer.

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF) [13:54:54]: Frivillig verksemd gjev oss mykje både som enkeltpersonar og som samfunn. Organisasjonane gjev meningsfylte og identitetsskapande fellesskap. Mange stader er det frivillige organisasjonar som skaper dei møteplassane som eksisterer utanom jobb og skule. Det er ein eigenverdi at folk ønskjer å gjera ein innsats for fellesskapen og for andre. Det at menneske gjev av tida si og engasjementet sitt til ei sak dei brenn for, er ein positiv verdi me må stø opp under!

Då må ikkje staten leggja kjeppar i hjula, men leggja til rette for enkle og gode ordningar for tilskot og rapportering. Eit register for frivillig sektor har vore eit ønske frå mange frivillige organisasjonar. Ønskemålet har vore å få til ei ordning som kan forenkla dei administrative oppgåvene i frivillig sektor og for dei offentlege aktørane på området.

I Soria Moria-erklæringa heiter det at Regjeringa ønskjer å redusera det administrative arbeidet i frivillige organisasjonar og frigjera meir tid til aktivitet. Kristeleg Folkeparti legg til grunn at dette gjeld heile breidda av frivillige organisasjonar. Regjeringa hevdar òg at eit avgjerande suksesskriterium for eit register for frivillig sektor er at registeret må få brei tilslutning.

Kristeleg Folkeparti er uroa over at mindre frivillige lag og grupper ikkje er nøgde med framlegget til register for frivillig sektor. Proposisjonen konkluderer ikkje med korleis ein kan samordna innrapporteringa til Barne- og likestillingsdepartementet og Kultur- og kyrkjedepartementet for å forenkla rutinane for barne- og ungdomsorganisasjonar. Heller ikkje organisering av innkrevjing av gebyr, slik det er sett fram forslag om i proposisjonen, er tilpassa mangfaldet av frivillige lag og organisasjonar. Forslaget som ligg føre, synest å vera mest tilpassa dei store og veletablerte einingane som i utgangspunktet kan skje ikkje er dei som har mest trong for eit frivilligregister.

Ei anna svakheit ved framlegget er at frivillig verksemd innanfor Den norske kyrkja ikkje får rett til å bli registret i frivilligregisteret på lik linje med anna frivillig verksemd. Kristeleg Folkeparti synest det beste ville vera at kyrkjelydar og kyrkjelege fellelsråd, som m.a. barnekor, besøkstenester o.l. er organiserte under, får registreringsrett. Om eg forstod saksordføraren rett, meiner han at dette lovutkastet opnar for ein større fleksibilitet på dette området, men ein kan ikkje bortforklara at det er ei monaleg uro og usikkerheit nett på dette området.

Samstundes hadde det vore bra om framlegget til eit frivilligregister hadde vore handsama i samanheng med den varsla frivilligmeldinga. Difor set Kristeleg Folkeparti saman med dei andre opposisjonspartia fram forslag

der me ber om at proposisjonen vert send attende til Regjeringa og fremja som ny sak i samband med frivilligmeldinga.

For Kristeleg Folkeparti er det viktig å gje frivillig sektor gode og samordna ordningar. For å betra samordninga av den statlege politikken fekk Kultur- og kyrkjedepartementet eit koordinerande ansvar for feltet frå 1. januar 2005. Målet var å gjera det enklare å vere frivillig, gjenom ein sterkare koordinert innsats for frivillig sektor, slik at organisasjonane lettare kan finna fram i departementssystemet – eller -labyrinten.

Framleis er det slik at det enkelte departementet har eit sektoransvar for frivillig verksemd. Det er formålet og kriteria for dei statlege tilskotsordningane som avgjer kva for organisasjonar som skal få statlege tilskot. Tilskot til frivillige organisasjonar må sjåast i samheng med dei sektorpolitiske måla dei er meinte å realisera.

Mange av dei frivillige organisasjonane har spelt ei viktig rolle i utviklinga av det norske velferdssamfunnet på ulike område – ikkje minst innan helse og omsorg. Sektortilhørsle har difor gitt organisasjonane status som viktige samarbeidspartnarar til offentlege styresmakter. Organisasjonane spelar framleis ei viktig rolle i fremjing av ulike interesser og som eit korrektiv til den statlege politikken i dei ulike sektorane.

Eg vil avslutningsvis streka under at Kristeleg Folkeparti stør intensjonen og ideen om eit frivilligregister, men me er einige med mange organisasjonar i at det bør gjerast eit grundigare utgreiingsarbeid i departementet før saka kjem attende til Stortinget. Dette gjeld spesielt med omsyn til dei små frivillige organisasjonane og laga.

Trine Skei Grande (V) [14:00:06]: Det er av stort sett alle sagt mye pent om frivillighet i starten her.

Jeg vil først og fremst peke på forskjellene i det som blir lagt ned i den frivillige innsatsen – fra mitt verv i menighetsrådet i Gamlebyen til Røde Kors, til alt det som i dag gjøres i velforeninger, som så å si er uorganisert i forhold til nasjonale overbygninger, og alt som gjøres i idretten. Noe som ofte glemmes, er den enorme frivillige innsatsen som gjøres i politiske partier i Norge i dag. Frivillighetsfeltet er et av de felt der jeg syns at Soria Moria-erklæringen faktisk er ganske bra. Jeg tror at Senterpartiet har fått mye gjennomslag her. Men jeg må si at det er litt trist når de, etter å ha fått igjennom alle formuleringene i Soria Moria-erklæringen, har møtt så liten forståelse hos regjeringspartnerne i forhold til å skjønne hva dette egentlig handler om.

Et viktig grep er å få ned byråkratiet i organisasjonene. Hvis man i det hele tatt har kjennskap til det å drive små organisasjoner, gjerne små barne- og ungdomsorganisasjoner, må jeg si at man kan bli – slik jeg ble – ganske sjokkert over å lese Barne- og likestillingsdepartementets kommentarer, slik de har framstilt saken.

Den store svakheten ved utredningen, slik den lå i departementet, var jo at den først og fremst hadde tatt utgangspunkt i store – jeg må si – arbeiderpartistyrte organisasjoner, som var mest opptatt av å avgrense i forhold til aksjeselskap, eiendom og alt det som for de aller fleste or-

ganisasjoner i Norge ikke betyr så mye. Derfor er dette den andre saken i dag som jeg syns minner om latskap – jeg vet ikke om «latskap» er et parlamentarisk uttrykk, president, men man kunne i hvert fall ha orket å ta jobben med å rydde opp i de offentlige registrene vi har, rydde opp i all den rapportering som frivillige har til det offentlige. Man kunne hatt én portal der man la inn all informasjon. Da hadde man sluppet å rapportere til flere offentlige organer flere ganger. Slik det er nå, er det mer jobb, mer betaling og mer byråkrati når målet egentlig er det motsatte.

Vi får her forsikring fra alle om at gebyret ikke skal bli stort. Gebyrets størrelse er egentlig ikke det store problemet. Problemet er å forklare elleve ungdommer i alderen 10–14 år at du ikke skal kjøpe ny volleyball til du skal på 4H-leir, men at du isteden skal betale penger for å få lov til å gjøre jobben med å registrere organisasjonen. Mange av oss som har brukt store deler av livet vårt på å jobbe med akkurat det som mange syns er byråkratiopplæring og ikke demokratiopplæring, vet hvor vanskelig det er å forklare unge tillitsvalgte – som vi ønsker det skal være i ungdomsorganisasjoner – at dette faktisk er noe du må gjøre, at dette er det viktig at du gjør, og at du gjør dette for å få penger til driften. Det å forklare dem hvorfor de skal jobbe mer, at de må betale for å jobbe mer, betale for at de skal jobbe dobbelt opp, er faktisk en pedagogisk jobb som jeg er glad for at jeg slipper å ha som tillitsvalgt i en barne- og ungdomsorganisasjon.

Jeg tror faktisk det nå er seks år siden Venstre hadde den første høringen om et frivillighetsregister her på Stortinget, med alle de internasjonale kanonene. Det var nettopp for å få bakgrunnsmateriale for det offentlige om hvor mye jobb som frivillige legger ned. Derfor syns jeg det er enda mer underlig at Regjeringa er så opptatt av å begrense hvem som skal stå i registret – ikke i forhold til aksjeselskap og alle de vanskelige tingene som NOU-en faktisk viser, men i forhold til at det er veldig viktig å si at Kirken ikke er en frivillig organisasjon. Hvorfor er det så viktig? Jeg er, som medlem av et menighetsråd, tillitsvalgt i Den norske kirke, valgt etter regler vedtatt i dette hus, men jeg har aldri fått én krone for de kakene jeg har bakt til søndagene. Hvorfor er det ekstremt viktig å ta bort Kirken som frivillig organisasjon? Er det andre som kanskje kan komme inn? Jeg skjønner ikke dette. At det også er viktig ikke å telle med frivillighetssentraler med bestemte eierstrukturer, skjønner jeg heller ikke. Hvorfor er det viktig at den frivilligheten ikke skal være verdt noe? Her er det mange spørsmål. Jeg skulle gjerne ha diskutert dette på et mer prinsipielt grunnlag, ikke gjøre en forhastet beslutning, slik som i dag.

Presidenten: Før statsråd Trond Giske får ordet, vil presidenten si seg enig med representanten Trine Skei Grande i at bruk av ordet «latskap» ikke er et parlamentarisk uttrykk.

Statsråd Trond Giske [14:05:40]: Det er synd at ordet «latskap» ikke er et parlamentarisk uttrykk, for ellers burde det absolutt vært brukt om opposisjonens tilnær-

ming til spørsmålet om å legge til rette for frivilligheten i Norge.

Nesten halvparten av alle nordmenn er engasjert i frivillig arbeid. Frivillige organisasjoner har om lag 8,4 millioner medlemmer. Det ble omsatt for nær 40 milliarder kr i frivillig sektor i 2006. Frivilligheten gjør rett og slett en fantastisk dugnadsjobb hver eneste dag i hver eneste lille krik og krok av Norge. Det gjør landet vårt bedre å bo i og gir mennesker i Norge en fantastisk mulighet til å bruke seg selv, til glede for seg selv og andre – fullstendig frivillig og ut fra egne interesser og ønsker.

Men så er det slik at frivilligheten i Norge i mange sammenhenger møter det offentlige, enten som støttemotaker, som samarbeidspartner, som rapporteringsinstans og som høringsinstans. Vi ønsker å legge til rette for at de kontaktene skal være så enkle og ubyråkratiske som mulig. Derfor har frivilligheten i mange år ønsket seg en lettere organisering av dette forholdet gjennom et frivillighetsregister. Dette sørger nå denne regjeringen for blir en realitet. Det vi da trenger, er en hjemmel i lovgivningen for å få et slikt register på plass. Det er det vi behandler i dag. Jeg registrerer at opposisjonen i Norges parlament mener at de ikke kan gi Regjeringen den hjemmelen, slik at man får på plass dette frivillighetsregistret. – Nei, vi må først ha en utredning. – Nei, vi må først ha en frivillighetsmelding. – Nei, vi må først ha en lengre diskusjon, som Skei Grande nå viste til. Hadde man tatt seg tid i vårinnspurten, kunne man ha fått skrevet lange merknader om hvordan dette frivillighetsregisteret burde se ut, skrevet ned de forutsetningene, ønskene, målene og viktige elementer i et slikt register, når den utøvende makten i Norge, Regjeringen og departementene, skal gjennomføre dette i samarbeid med frivilligheten.

Det er forsvinnende få, etter det jeg kan se, i frivilligheten som er enig med opposisjonen i denne saken. Frivillighet Norge – FriNor – som organiserer 125 forskjellige frivillige organisasjoner, er for at Odelstinget gjør dette vedtaket, de er for å få på plass frivillighetsregisteret, og de ønsker det på plass raskest mulig.

Så skal vi se hvordan vi bruker en del av Kulturløftet, som opposisjonspartiene jo har vært imot, til å bidra til at dette registeret blir rimeligst mulig for dem som skal være en del av det. Vi skal bruke statlige penger på å legge til rette for at frivillighetsregisteret blir velfungerende. Så får vi sette oss ned, som vi hittil også har gjort, med LNU, som organiserer mange av de små organisasjonene, og med andre viktige frivillighetsorganisasjoner, for å få dette registeret slik at det hjelper frivilligheten best mulig.

Å stemme imot den hjemmelen som skal få dette registeret på plass, det må vel være den dårligste måten å møte ønsket fra frivilligheten om et slikt register på. Så jeg lurer rett og slett litt på hva det er frivilligheten har gjort opposisjonen i Norge. De er imot så å si alt frivilligheten i Norge ønsker seg. Det er ikke mange dager siden vi behandlet en lov om innsamlingskontroll, som frivilligheten ønsker seg. Man er imot den spillpolitikken som et bredt flertall i frivilligheten ønsker seg, og for en helt annen, uforutsigbar, situasjon for frivillige lag og organisasjoner. Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre stemte imot den

endringen av tippenøkkelen som opposisjonen sørget for i forrige periode, og som sikret frivillige aktiviteter i Norge 800 mill. kr mer i året. Det ble resultatet. Opposisjonen er også imot Kulturløftet, som har en stor satsing på frivillighet – senest i årets statsbudsjett med 26 nye frivillighetsentraler, og med en kraftig økning av Frifond – som det gamle flertallet kuttet år for år, senest i det siste budsjettet som regjeringen Bondevik la fram – med nye 15 mill. kr.

Så jeg må si at frivilligheten i Norge får være sjeleglad for at det ble flertall for den rød-grønne regjeringen i 2005, og for at vi nå gjennomfører punkt for punkt det frivilligheten ønsker seg. Så får vi selvsagt håpe at vi ikke har gjennomført alt frivilligheten ønsker seg, før vi legger fram frivillighetsmeldingen som Regjeringen har varslet, for vår ambisjon er å legge til rette for frivilligheten og ikke motarbeide den, slik opposisjonen i Norge står for.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Trine Skei Grande (V) [14:10:44]: Opposisjonspartiene har fremmet et Dokument nr. 8-forslag i dette storting der vi bad om å få en egen frivillighetsmelding. Da sa statsråden at dette var å slå inn åpne dører, for dette skulle jo komme til våren. Nå er det sommervarmt ute, og vi har ikke sett noen melding. Representanten Sande sier at den skal komme i løpet av sommeren. Statsråden brukte ordene «som Regjeringen har varslet». Vi blir nektet behandling av vårt Dokument nr. 8-forslag i komiteen, sjøl om vi har tatt oss tid til å lage det. Når kommer meldinga?

Statsråd Trond Giske [14:11:39]: Dette viser hva slags opposisjonspolitikk vi har på frivillighetsområdet. Det eneste opposisjonen har å bidra med, er å fremme et Dokument nr. 8-forslag, slik at Stortinget kan vedta at det skal fremmes en melding som Regjeringen har varslet at den kommer med. Hvis det er det man har å bidra med, foreslår jeg at man tar et møte med FriNor, som organiserer 125 organisasjoner, leser plattformen deres for ulike saker som er viktige for frivilligheten – der vil man finne frivillighetsregisteret, og der vil man finne veldig mange andre saker – og heller fremme eventuelle forslag ut fra det.

Frivillighetsmeldingen er like om hjørnet, og jeg vil forsikre representanten Skei Grande om at den kommer til å inneholde svært mye godt nytt for frivilligheten.

Så var det én ting jeg glemte, og det gjelder Kirken. Skei Grande var også fryktelig opptatt av at Kirken ikke fikk lov til å være med i frivillighetsregisteret, ikke fikk lov til å være en del av frivilligheten i Norge. Kirkelige aktiviteter er selvsagt en stor del av frivillig aktivitet i Norge, som aktiviteter innenfor andre religiøse trossamfunn og livssynsamfunn, men som frivillig aktivitet kan de bare registrere seg hvis det er et kor eller en aktivitet som er et eget subjekt. Men Kirken som sådan er en del av det offentlige Norge og kan sann sett ikke regnes inn i et frivillighetsregister.

Trine Skei Grande (V) [14:13:07]: Jeg har fortsatt lyst til å gjenta spørsmålet om når den meldinga kommer,

men jeg har også lyst til å supplere: 5 000 lokallag innen musikk- og teaterverdenen stod bak en uttalelse på vår høring:

«Vi er av den formening at det er knyttet sterk usikkerhet til om dette registeret slik det er foreslått blir tilgjengelig for små lag og grupper.»

Opposisjonen ble faktisk ganske bekymret da det ble framlagt, og vi mener at da bør dette jobbes mer med.

Bekymrer det i det hele tatt ikke statsråden at 5 000 lokallag innen musikk- og teaterverdenen sier at dette kan de ikke bruke?

Statsråd Trond Giske [14:13:48]: Nå hørte ikke jeg noe i sitatet til Trine Skei Grande som underbygger det hun la til på slutten, at dette registeret kan de ikke bruke. De uttrykte, ifølge Skei Grande, en bekymring for at det ikke ble lagt godt nok til rette for små organisasjoner. Da får vi ta en dialog og legge til rette for små organisasjoner.

Men jeg lurer på: Var det sånn at disse små organisasjonene som Skei Grande viser til, anbefalte å si nei til en lovhjemmel for å etablere et frivillighetsregister? Det kunne det vært interessant å få utdypet her. Jeg vet ikke om Skei Grande vil finne noen, nesten, i frivilligheten som støtter det synet opposisjonen har, at Odelstinget skal si nei til å vedta den loven som faktisk vil legge grunnlaget for det. Og det er jo ikke sånn at organisasjonene, særlig de små, i dag, etter Bondevik-regjeringens fire år, opplever at det er enkelt og ubyråkratisk å forholde seg til offentlige instanser. Det er ikke sånn at Enhetsregisteret i dag er veldig godt tilrettelagt for små organisasjoner. Det nye frivillighetsregisteret vil bli en kraftig forbedring. Det burde vært gjort for lenge siden. Nå gjennomføres det.

Ulf Erik Knudsen (FrP) [14:15:03]: Statsråden går til de store høyder i sin kritikk av opposisjonen i denne saken. Jeg synes han går såpass høyt at han neppe tror på det han selv sier. Han kan i hvert fall umulig ha lest verken merknader eller sine egne saksfremlegg i denne sammenheng. Tilfellet er at både registersaken, som vi behandler i dag, og innsamlingssaken er gode saker med gode tanker, men kanskje ufullstendige, muligens hullete som en sveitserost vil noen si. Det er noe av bakgrunnen for at vi har ønsket en bedre utredning av det.

Statsråden sier nå at frivillighetsmeldingen er «like om hjørnet». Det var omtrent det samme vi hørte på slutten av sommeren i fjor. Så skulle den komme i løpet av høsten, så før påske, så i løpet av våren og nå da «like om hjørnet» igjen. Kan statsråden konkretisere når han faktisk har tenkt å legge frem denne frivillighetsmeldingen. Blir det i denne stortingsperioden?

Statsråd Trond Giske [14:16:08]: Svaret på det siste er ja, det blir i løpet av denne stortingsperioden. Meldingen kommer i løpet av det som etter Stortingets begreper er vårhalvåret.

Så får vi prise oss lykkelig over at ikke frivillighetsmeldingen ble lagt fram i vår, for representanten Ulf Erik Knudsen har jo ikke tid til å behandle ferdig de sakene som allerede ligger i komiteen. Flere store og viktige sa-

ker blir skjøvet ut til høsten, fordi man har så altfor mye å gjøre i kulturkomiteen. Det er mulig at Knudsen har andre ting å gjøre rundt omkring enn å være til stede ved behandlingene her og få sakene unna. Jeg har registrert at han har vært veldig opptatt av å få mange saker. Nå har han så mange saker at han ikke klarer å svelge dem unna. Men det er greit, det, vi får ta det til etterretning. Vi får mange andre interessante debatter utover høsten. En av dem kommer til å bli om frivillighetsmeldingen. Der kommer det mye godt nytt for frivilligheten.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

De talerne som nå får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Olemic Thommessen (H) [14:17:44]: Hva galt har frivilligheten gjort opposisjonen, spør statsråden. Jeg må heller spørre: Hva galt har de frivillige gjort Regjeringen for å fortjene den type behandling som vi har sett gjennom det siste året? Her har man altså i lang tid signalisert en frivillighetsmelding som skal være utgangspunkt for en helhetlig behandling i et ellers komplisert felt. Det er store forskjeller på hvilke interesser som er representert. Det er store forskjeller på store og små organisasjoner. Og hva er det vi ser? Vi ser at det fremmes sak etter sak, og i særdeleshet de små organisasjonene har av naturlige årsaker mindre mulighet til å fremme sine interesser og synliggjøre det de står for. Sånn sett spiller Regjeringen på lag med sterke maktstrukturer innenfor frivilligheten, som jeg tror man skal være forsiktig med å tro representerer en helhet.

Så er det også slik at Regjeringen faktisk er regjering og sånn sett sitter på en rekke av de forutsetningene Stortinget skal ha for å behandle saker, det være seg de konkrete saker vi snakker om nå, eller når Regjeringen snakker om at etter at man vel har fått hjemmelen på plass, skal man bruke Kulturløftet eller kulturpenger for å lappe på det hele og få det til å se ordentlig ut. Ja, det er selvfølgelig sikkert fint, men det er altså ikke en forutsetning Stortinget er kjent med. Vi vet ikke hvordan Regjeringen tenker fremover i forhold til budsjettene. Vi må ta utgangspunkt i hjemlene slik de foreligger, og på bakgrunn av de utredningene som er gjort.

Jeg synes det utvises en betydelig arroganse fra Regjeringens side når statsråden går ut med den type sigarføring som vi nå nettopp har fått et eksempel på. Her ser vi at man kjører et løp hvor man tar stilling til de absolutt viktigste sakene, jeg vil si at frivillighetsregisteret er en av de aller viktigste sakene på frivillighetsområdet. Nå vet vi fortsatt ikke om det er ytterligere og enda viktigere saker som man kommer med i meldingen, men i alle fall, her kjører man et løp hvor man fortrinnsvis har lyttet til de sterke, til de store, mens de små gir uttrykk for bekymring. Allikevel kjører man dette igjennom uten at man vil se helheten. Det er arroganse ikke bare overfor opposisjonen, det er også arroganse overfor titalls tusener av frivillige organisasjoner som ikke er lyttet til, og som ikke har hatt muligheter til å spille inn sine standpunkter. Vi har ingen solid dekning i proposisjonen, vil jeg si, for å føle oss trygge på at dette vil slå ut på en gunstig måte.

Presidenten: Presidenten vil bemerke at ordet «arroganse» ikke er et parlamentarisk uttrykk. Presidenten vet at representanten Olemic Thommessen er mer oppfinnsom enn det, så han kan finne andre ord for å beskrive det han føler.

Statsråd Trond Giske [14:21:04]: Jeg har svært vanskelig for å følge opposisjonen i denne saken. Det er et bredt flertall, et nærmest unisont Frivillighets-Norge, som ønsker at dette frivillighetsregisteret kommer på plass så raskt som mulig, slik at det blir lettere for dem å forholde seg til offentlige myndigheter. De har vært i tett dialog med departementet for å utforme hvordan dette registeret skal organiseres, og vil også samarbeide tett med oss når vi får det på plass. Vi skal bruke offentlige penger for å sørge for at det blir billigst mulig for de frivillige organisasjonene, og gjennom vedtaket i Odelstinget i dag kan vi ha dette frivillighetsregisteret på plass raskt. Skulle vi ventet til etter at stortingsmeldingen var behandlet av Stortinget, snakker vi altså om juletider før dette ville ha vært gjennomført. Det er nesten ingen, tror jeg, i Frivillighets-Norge som er enig med opposisjonen i denne saken.

På akkurat samme måte var det da vi for noen dager siden behandlet innsamlingskontrollen. Frivilligheten ønsket seg et enkelt, ubyråkratisk system for å gi en garanti til alle glade givere i Norge for at de innsamlingene de møter, er trygge, at pengene går til formålet, og at de ikke blir lurt. Det er jo hele fundamentet for å opprettholde givervegledningen.

Så må jeg bare gjenta alle de andre tingene som partiet til representanten Olemic Thommessen har stått for i forhold til norsk frivillighet de siste årene:

- nei til Kulturløftet, med stor satsing på frivilligheten
- store kutt i statsbudsjettets bevilgninger til Frifond
- store kutt i statsbudsjettets bevilgninger til ulike kulturelle bygg rundt omkring
- nei til endring i tippenøkkelen, en endring som medfører 800 mill. kr mer til idrett og kultur
- og nå sist nei til den spillpolitikken som et nesten samlet storting tidligere stod bak, og som et bredt flertall i frivilligheten sier at de ønsker seg, og som de oppfatter som kontrakten mellom myndighetene og frivilligheten når automatoppryddingen gjennomgås.

Alt dette som Høyre presenterer i sin politikk, sammen med Venstre og Kristelig Folkeparti, er altså stikk i strid med det frivilligheten selv ønsker seg. Det er greit at man ikke er med på alle de frivillighetssatsingene som Regjeringen gjør og står for, men man kan da ikke stille seg i en posisjon hvor man helt systematisk, på punkt etter punkt, motarbeider den enorme dugnadsinnsatsen som gjøres av lag og organisasjoner rundt omkring i Norge. De fortjener vår hjelp og støtte, tilrettelegging og en kraftinnsats, ikke å bli motarbeidet av en samlet opposisjon.

Ulf Erik Knudsen (FrP) [14:24:02]: Jeg hadde egentlig lovet meg selv at jeg ikke skulle bli tirret av statsråden, men han klarte det i dag også. Jeg forstod på presidenten at «arroganse» ikke var et parlamentarisk uttrykk, og da

antar jeg at «kjepphøy» ikke er det heller, selv om jeg er sterkt fristet til å bruke det.

Jeg forstod det slik at når det gjelder de feil og mangler som er påpekt i proposisjonen, nemlig bl.a. i forhold til svakheten når det gjelder mindre lag og frivillige grupper og innkreving av gebyrer, er statsrådets løsning at det er ting man skal rette på etterpå. Man skal altså lappe på det så fort man er ferdig med behandlingen her i Odelstinget. Ville det ikke vært smartere å drøye bitte lite grann med dette, fått en frivillighetsmelding, sett det i en helhet, og kanskje ikke begått de feilene som man innrømmer at man har begått i proposisjonen? Det er i hvert fall Fremskrittspartiets og den samlede opposisjonens syn at det kanskje ville være smart å få en mer helhetlig og riktig proposisjon ved første gangs behandling.

Når det gjelder arbeidsbyrde i komiteen og det forhold at komiteen har valgt å utsette noen av sakene til høsten, er det selvfølgelig mulig for statsråden å lage retoriske poenger av det, men faktum er at grunnen til at komiteen må utsette saker til høsten, er at statsråden og hans kollegaer i Regjeringen har levert saker til Stortinget så sent at det er teknisk umulig for komiteen å bli ferdig med dem før ferien. Det er faktisk også slik at de sakene som er utsett til høsten, er det en enstemmig komite som står bak å utsette. Så det ville vært en fordel om Regjeringen kanskje kunne jobbe litt mer jevnt, og levere saker til Stortinget så de kan behandles mens Stortinget er samlet.

For øvrig vil jeg bare bemerke at vi fra opposisjonens side for snart et år siden leverte et Dokument nr. 8-forslag som vi har krevd å få behandlet før ferien, noe flertallet, regjeringspartiene, har nektet oss. Det går nettopp på dette som vi behandler i dag, frivillighet.

Presidenten: Presidenten vil bemerke til Ulf Erik Knudsen at han kanskje kunne bruke beskrivelsen «høy og mørk» om statsråden i stedet for «kjepphøy» – bare til veiledning for senere bruk.

Olemic Thommessen får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Olemic Thommessen (H) [14:26:57]: Det later til at statsråden ikke ser hvorfor det er så viktig å få denne meldingen i forhold til registeret. Det er slik at vi har en forventning til den meldingen som kommer. Vi har en forventning til at den meldingen faktisk skal bidra med en rekke innspill til hvordan både frivillighetsregisteret, innsamlingsaksjonsbestemmelsene og en rekke andre bestemmelser skal fungere i forhold til de små organisasjonene, og de store for den saks skyld – hele feltet. Det får vi altså ikke vite, og det betyr at da mangler vi en av de viktige bunnplankene i forhold til hvordan dette skal håndteres.

Så skryter statsråden av sine mange penger til kultur. Da vil jeg få lov til å minne om at Høyre har hver eneste krone. I tillegg omdisponerte vi midler fra pressestøtten over til den øvrige delen av kulturbudsjettet, noe som gjorde at vi hadde mer penger enn statsråden til en del av de områdene som her er nevnt.

Statsråd Trond Giske [14:28:11]: Jeg kunne kanskje også tatt ordet til en åpenbar misforståelse, for representanten Knudsen sa at vi hadde innrømmet at det var feil i proposisjonen. La meg understreke at det er ingen feil eller mangler i proposisjonen. Vi har veldig tro på det opplegget vi har for frivillighetsregisteret. Vi har utarbeidet det i nært samarbeid med frivilligheten selv, og vi kommer også til å gjennomføre det i nært samarbeid med frivilligheten. Det virker nesten som om representanten Knudsen egentlig mener at vi burde ha etablert dette registeret først, og så kommet til Stortinget og fått godkjenning, men vi trenger altså en lovhjemmel for å gjøre det. Det er ikke kjepphøyt, men hvis det er frivillighetspolitikken representanten ønsker å karakterisere, finnes det mange gode synonymmer. «Overlegen», «suveren», «enestående» er ord som kan brukes om den frivillighetsatsingen som gjøres nå, i hvert fall hvis man sammenligner det med den forrige regjeringen og det forrige stortingsflertallet. Nå skal ikke Ulf Erik Knudsen lastes for manglende innsats fra Bondevik-regjeringen, men det kunne f.eks. vært fullt mulig at Olemic Thommessen hadde fått med seg sitt parti den gang de satt i regjering i fire år, og lagt fram en frivillighetsmelding. Men jeg skjønner at man selvsagt har mye større forventninger nå når det faktisk gjennomføres et kulturløft og gjøres en innsats for frivilligheten.

Jeg kan varsle: Vi kommer til å fortsette satsingen på Frifond. Vi kommer til å øke satsingen på frivillighetssentraler. Vi kommer til å gjennomføre den spillpolitikken som sikrer utrolig viktige inntekter for frivilligheten. Jeg registrerer at partiet Høyre nå mener at det skal overlates til hver enkelt kommune om de skal kompensere frivilligheten eller ikke når spillpolitikken settes i spill, for å si det slik. Vi kommer til å satse på kulturbygg, møteplasser. Vi kommer til å gjennomføre veldig mange av de tiltakene som frivilligheten ønsker seg, men vi vil allerede før vi får lagt fram denne meldingen, sørge for at et sterkt ønske, en «viktig» sak, som Olemic Thommessen til og med sa, nemlig frivillighetsregisteret, blir vedtatt i Odelstinget, og at vi kan gjennomføre det allerede i løpet av høsten. Det må jo bare være til glede også for opposisjonen, selv om det er den rød-grønne regjeringen som faktisk får det gjort.

Trine Skei Grande (V) [14:30:33]: For det første vil jeg bare slå fast at nå har statsråden sagt at Kirken er en del av det offentlige. Det betyr at neste gang jeg baker kake gratis til kirkekaffen en lørdag, er det gratisinnsats for erkebiskopen for at han skal få lov til å styre den statlige kirken.

At vi ikke har tatt oss tid til å jobbe med frivillighet, er en ganske underlig påstand, i hvert fall sett i forhold til at jeg ikke har påpekt feil og mangler ved proposisjonen. Men det er helt tydelig at statsråden umulig kan ha lest sin egen proposisjon. Det som står der fra Barne og likestillingsdepartementet, er at dette kommer til å føre til mer byråkrati, mer rapportering og dobbel rapportering for alle frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner. Det er etter mitt minne 15 000 lokale lag.

Jeg vet ikke helt hvem som kjører et løp, men det er klart at for det første har verken denne statsråden eller regjeringa generelt noen god tradisjon for å innrømme feil de har gjort i jobben, slik at de faktisk kan rette dem opp ved behandlingen i Stortinget. De sier her at det er påvist at Regjeringas forslag når det gjelder pris, ikke er noen lur løsning, men at det skal de ha en dialog om. Det er ikke en god nok forsikring for meg for å kunne gi dem den myndigheten i dag.

Det hadde også vært en fordel om de hadde en dialog innad i Regjeringa. Det at man ikke har orket å gjøre den jobben med samordning mellom et slikt frivillighetsregister og Barne- og likestillingsdepartementet, mener jeg er en så stor svakhet som angår så mange at jeg faktisk ikke er villig til å gi Regjeringa det handlingsrommet det er å skulle utvikle dette, så lenge de ikke mener at jobben med samordning er viktig og burde ha vært gjort på forhånd.

Det er en tone overfor opposisjonen her som framkaller at presidenten får en litt mer stri jobb med å legge ned karakteristikk enn andre. Det får noen hver legge seg på minnet. Men her har man lagt fram et forslag der det pekes på en rekke feil fra en rekke høringsinstanser, der man ikke er villig til å endre på noen av de tingene man har gjort feil, men likevel skal avkreve alle en blankofullmakt for å lage noe som vi ikke har en forsikring for at vi kommer til å komme i mål med.

Vi ville gjerne ha behandlet dette sammen med en frivillighetsmelding. Det har vært vårt store mål å få lov til å diskutere alt i en helhet. Det at Regjeringa har somlet et år med frivillighetsmeldinga, kan umulig være vår feil. Det må være slik at det er Regjeringas ansvar at Regjeringa har somlet med ei melding som gjør at dette frivillighetsregisteret ikke kommer så fort i gang som det skulle ha gjort.

Statsråd Trond Giske [14:33:37]: Jeg trodde virkelig ikke det var nødvendig å opplyse fra Stortingets talerstol at Kirken i Norge er en del av staten. Vi har en statskirke som setter ned menighetsråd, og det er en del av styringsstrukturen for den statskirken. Men hvis et kor i en kirke organiserer seg med egne vedtekter og styre osv., kan man selvsagt bli en del av det frivillighetsregisteret. Det gjelder selvsagt bakeklubben til Trine Skei Grande også. Hvis hun har behov for å lage en bake kake-klubb med vedtekter og organisering, kan hun selvsagt melde seg inn i frivillighetsregisteret. Jeg vet ikke om jeg vil anbefale det, men det er fullt mulig dersom hun ønsker det.

Jeg registrerer også at jeg hører altså ikke ett ord fra Skei Grande om hva opposisjonens frivillighetspolitikk er, bortsett fra at man mener at frivillighetsregisteret bør utsettes minst et halvt år.

Man sier at man har somlet i et år med å lage en frivillighetsmelding. Vel, man klarte altså å sitte i fire år og somle uten at man klarte å få laget en frivillighetsmelding før man gikk fra borde. Det skulle vært artig å høre hva man er mest stolt over i løpet av denne fireårsperioden for frivilligheten, om det var at man ikke la fram noen frivillighetsmelding, om det var at man ikke fikk organisert et frivillighetsregister, om det var at man kjempet med nebb

og klør mot den endringen i tippenøkkelen som sikret kultur og idrett 800 mill. kr, at man kuttet mange titalls millioner i Frifond, at man kuttet mange titalls millioner til kulturelle bygg, eller at man kjempet mot den kulturloft-satsingen som opposisjonen presenterte. Det er altså lov også for opposisjonen å innrømme at her kommer vi til kort, her gjør vi ingen ting, det måtte et regjeringsskifte til for å få en satsing på norsk frivillighet.

Det er jo ikke oss imot. Vi er mer enn gjerne frivillighetsregjeringen, og vi er mer enn gjerne frivillighetens beste venn. Men det å ha en konstruktiv opposisjon som kan bidra med noe mer enn å si at sakene bør utsettes, er alltid en hjelp også for en regjering. Vi skal gjerne innrømme feil, men vi må nesten få lov å gjøre dem først.

Presidenten: Trine Skei Grande har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Trine Skei Grande (V) [14:35:54]: Grunnen til at det er viktig å ha en frivillighetsmelding nå, er nettopp at det har skjedd så mange endringer innen frivillighet, også vår regjerings periode. Veldig mange forutsetninger er endret, og det har skjedd veldig mange ting i forhold til mange grep som gjør at det er på tide at noen setter seg ned og ser helheten. Det er derfor det er behov for en frivillighetsmelding.

Ellers kunne jeg ha kommentert mye når det gjaldt statsrådets forhold til tall. Det likner nesten på VGs utregninger av tobakkspriser, og det er i hvert fall en lemfeldig holdning til det.

Men grunnen til at noen av oss er kritiske til den modellen som statsråden har lagt seg på, er nettopp at vi ønsker en frivillighetspolitikk som nedkjemper byråkrati, som fører til forenkling, som fører til fokusering på det frivillige arbeidet som hver enkelt gjør. Vi vil gjerne kjempe for de små organisasjonene. Vi tror de store klarer seg godt i denne kampen, men frivillighetsregisteret var først og fremst for de små organisasjonene. Det er ikke Regjeringa så opptatt av. Vi vil gjerne være konstruktive i debatt. Vi vil gjerne påpeke hvordan ting skal bli gjort bedre, men Regjeringa er stort sett bare opptatt av å få sitt mandat og ikke av utvikling for å bli bedre.

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF) [14:37:16]: Etter å ha sete og lytta til denne meningsutvekslinga har eg vorte styrkt i trua på at det må vera rett å senda heile saka tilbake til Regjeringa. Utover det at statsråden seier at han ynskjer eit så enkelt og ubyråkratisk system som mogleg, er det veldig vanskeleg å få auge på nokon særlege detaljar. Det vert brukt mykje tid og krefter frå den sida på å raljera – eg veit ikkje om raljera er eit parlamentarisk uttrykk, men det følest iallfall slik – over opposisjonen sitt standpunkt her.

Det som er eit uomtvisteleg faktum, er at det er ganske mange hol og ganske mykje utryggleik her. Me veit ikkje noko om korleis ein skal samordna innrapportering til Barne- og likestillingsdepartementet og Kultur- og kyrkjedepartementet. Ein veit ikkje korleis innkrevjinga skal

organiserast. Eg står fast på påstanden om at forslaget er best tilpassa dei store organisasjonane. Det vert òg kvittert ut nettopp frå dei små organisasjonane. Når løysinga til statsråden her er at ein berre må organisera seg på ein annan måte for å koma inn i registeret, fryktar eg at det ikkje er siste gongen me høyrer det svaret. For å koma inn i frivilligregisteret, som skulle vera ei avbyråkratisering, vert det ei meirbyråkratisering for å oppfylle dei vilkåra som skal til for å koma inn i registeret. Dette er me svært skeptiske til.

Erling Sande (Sp) [14:38:57]: Det er ikkje for å forlengje debatten, men når det kjem feil påstandar i den grad som det gjer her, føler eg at det er riktig å ta ordet og klarere ut ein del spørsmål som er stilte.

For det fyrste: Framstegspartiet seier at regjeringspartia har innrømt at det er feil og manglar i den proposisjonen som er lagd fram. Det er ingen feil og manglar i den proposisjonen som er lagd fram.

Så seier representanten Trine Skei Grande at frivilligregisteret ikkje er for dei små organisasjonane. Det er feil. Frivilligregisteret er for dei små organisasjonane, og vi skal utforme frivilligregisteret slik at det tek opp i seg heile breidda av frivilligheita.

Så seier representanten Trine Skei Grande vidare at det vil ikkje føre til mindre byråkrati. Då må det vere eit syn som ho kjem opp hit og argumenterer for. Påstanden vår er at dette vil føre til mindre byråkrati. Viss det var riktig at dette var eit register berre for dei store organisasjonane, noko som ville føre til meir byråkrati, kvifor står ikkje då heile det frivillige Noreg på døra og ber oss utsetje forslaget, avvise registeret, vere einige med organisasjonane? Det var ein slik reaksjon ein burde vente då. Men det er ein reaksjon som ikkje er komen.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 7. (Votering, se side 794)

S a k n r . 8

Innstilling fra utenrikskomiteen om årsrapport fra Stortingets delegasjon til Europarådets parlamentariske forsamling for 2006 (Innst. S. nr. 172 (2006-2007), jf. Dokument nr. 13 (2006-2007))

Lars Peder Brekk (Sp) [14:41:25]: Som Senterpartiets næringspolitiske talsmann har jeg lyst til å kommentere denne saken litt, fordi de forhandlingene som Regjeringen har ført med EU, er av stor prinsipiell betydning, og av stor økonomisk betydning for sjømatnæringen og lokalsamfunnene langs kysten.

Det har i løpet av forhandlingene blitt fokusert i media på at EU frøs EØS-forhandlingene midlertidig på grunn av Norges og andre EØS-lands manglende vilje til å betale støtte til de nye medlemslandene Bulgaria og Romania. I media har det vært gitt inntrykk av at det fra Norges side har vært uvillighet, ja til og med gjerrighet, i forhold til å bidra til å finansiere utvikling i de nye medlemslandene. Dette er naturligvis ikke tilfellet.

Vi vet at selv om hovedspørsmålet i forhandlingene var de finansielle ordningene, har mye av det problematiske i forhandlingene vært knyttet til kompensasjon for tapt frihandel. Norge har gjennom bilaterale avtaler hatt full toll- og kvotefri markedsadgang til bl.a. sjømatprodukter til Bulgaria og Romania. Samtidig har EUs urettmessige antidumpingtoll og hindringer for norsk sjømat i det indre markedet begrenset norsk eksport av disse varene. Dette siste problemet er ikke løst. EØS-avtalens protokoll 9 har ikke hatt tollettelser for laks, makrell, sild, reker, kamskjell og sjøkreps. Dette er nå heldigvis endret.

Jeg vil benytte anledningen til å berømme Regjeringen for den linjen som er holdt i disse viktige forhandlingene. Stortingsproposisjonen viser tydelig at Regjeringen har ført en aktiv europapolitikk også på dette området. På tross av at EU ikke har villet koble det finansielle bidraget og kompensasjonsforhandlingene, har Regjeringen stått på sitt, og det har virket.

Regelverket i Verdens handelsorganisasjon garanterer at tredjeland ikke skal komme dårligere ut av at nye land blir medlemmer av en regional handelsavtale. Det betyr at EU måtte gi Norge kompensasjon i form av bedret markedsadgang til unionen da Romania og Bulgaria ble innlemmet i det indre markedet, og det ble satt en strek over Norges frihandelsavtale med disse landene. EU var forpliktet til å forhandle med Norge for å kompensere for tapt markedsadgang, både dagens og framtidig adgang.

Vi har også fått til en kompensasjon i form av bedret og mer ryddig markedsadgang til hele EUs indre marked for viktige sjømatprodukter. Dette var verdt både at EU i kampens hete suspenderte EØS-avtalen, og at vi godtok en finansielle støtte på det nivået en til slutt aksepterte.

For Senterpartiet var det avgjørende at en fikk sikret løsninger for tapt markedsadgang for sjømat, ikke minst fordi det var en rekke uavklarte saker for norsk fiske-næring i forbindelse med siste utvidelse. For næringens side har den direkte kompensasjon i form av økning av tollfrie kvoter stor verdi. Det dreier seg om 17 900 tonn og 25 pst. økning i den tollfrie kvoten for reker. Dette gjelder fram til 2009, og det er en meget god start på denne perioden.

Tilsvarende var kvoter på sild og makrell fra 2004 knyttet til «industriell bearbeiding», noe som hindret forhandlere som ikke selv bearbeider fisken, i å handle. Det medfører tyngre byråkrati og utgjør et teknisk handelshinder. Dette er nå fjernet.

EU har forpliktet seg til å harmonisere opprinnelsesregelverket i handel med fisk mellom EU og Norge. Jeg viser her til de strenge reglene fra fiskebrevet av 1973. Partene har nå forpliktet seg til å komme sammen for å forhandle om dette innen utgangen av 2007.

Til slutt: Importtoll på foredlede produkter av sild og makrell, såkalt eskalerende toll, har i praksis gjort det umulig å satse på EU som marked for norske aktører. Forbrukerferdige produkter har møtt tollsatser på 20–25 pst. De nye tollfrie kvotene vil være til stor hjelp for en norsk for- edlingsindustri som ønsker å satse sterkere i EU-markedet.

S i g v a l d O p p e b ø e n H a n s e n hadde her teke over presidentplassen.

Presidenten: Fleire har ikkje bede om ordet til sak nr. 8.

(Votering, sjå side 796)

Odelstinget har no kome til saka på tilleggsdagsordenen.

Denne innstillinga har ikkje lege ute i den reglementsbestemte tida, dvs. 48 timar. Med heimel i forretningsordenens § 32 vil presidenten foreslå at Odelstinget likevel behandlar denne saka no. – Det er vedteke.

S a k n r . 1 p å t i l l e g g s d a g s o r d e -
n e n (nr. 42):

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om representantlovforslag fra stortingsrepresentantene Carl I. Hagen, Kenneth Svendsen og Robert Eriksson om lov om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) (Innst. O. nr. 99 (2006-2007), jf. Dokument nr. 8:101 (2006-2007))

Robert Eriksson (FrP) [14:47:09]: Jeg vil først komme med noen kommentarer knyttet til den foreslåtte endringen i § 19 og spesielt vise til § 19–4 tredje ledd.

For kort tid tilbake kom statsminister Jens Stoltenberg, fra talerstolen på landsmøtet til Norsk Pensjonistforbund, med en gavepakke til pensjonister som ønsker å jobbe etter fylte 67 år. Ja, for bare en uke siden gikk statsministeren så langt at han uttalte at avkorting er en uting, og at den skal bort så fort som mulig. Det budskapet gjentok han også på TV 2-nyhetene samme kveld. Og til Aftenposten i går uttalte Høyre-leder Erna Solberg:

«Jeg konstaterer at Regjeringen ikke har fremmet forslag om fjerning av avkortningen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2007. Så når Stoltenberg sier til Norsk Pensjonistforbund at han vil fjerne avkortningen med én gang, så er det en bløff.»

Hun uttaler videre at avkortningen kan fjernes fra i morgen hvis Regjeringen vil.

For å få fjernet avkortningen for dem mellom 67 og 70 år som ønsker å jobbe lenger, trengs det en lovendring. Fremskrittspartiet fremmer i dag de nødvendige lovendringene i § 19. Det er riktig som Høyre-lederen sier, at avkortningen kan fjernes fra i morgen av, ja, faktisk kan den fjernes allerede fra i dag av. Når statsministeren uttaler at avkortningen er en uting, og at den skal fjernes så fort som mulig, må det – i alle fall etter mine begreper – være i dag, ved at Odelstinget vedtar Fremskrittspartiets forslag til endring av nevnte paragraf.

I innstillingen har verken Høyre, Arbeiderpartiet eller noen av de andre partiene signalisert at de vil støtte vårt lovendringsforslag. Det er naturlig nok skuffende all den tid man har sett at folk fra ulike partier har tonet denne saken i media og gått ganske høyt på banen. Den eneste måten Stoltenberg og Solberg kan beholde noe av sin troverdighet på, er ved at partiene deres støtter opp om det forslaget som ligger til behandling i dag, slik at Odelstinget vedtar det. Da kan man iverksette loven med umiddelbar virkning og slik fjerne avkortningen. Det er kun gjennom dette lovendringsforslaget man har muligheten til det. Det

(Eriksson)

er fortsatt mulig for de partiene som har gått høyt ut på banen i denne saken, å bli med og støtte dette forslaget til endring.

Til slutt vil jeg fremme det forslaget som Fremskrittspartiet har i innstillingen.

Presidenten: Representanten Robert Eriksson har teke opp det forslaget han refererte til.

Fleire har ikkje bede om ordet til saka på tilleggsdagsordenen.

(Votering, sjå side 796)

B e r i t B r ø r b y gjeninntok her presidentplassen.

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Odelstinget skal votere i sakene nr. 1–8 på dagens kart samt i saken på tilleggsdagsordenen.

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde innstilt til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

l o v

om endring i lov 22. juni 1962 nr. 8 om Stortingets ombudsmann for forvaltningen

I

I lov 22. juni 1962 nr. 8 om Stortingets ombudsmann for forvaltningen gjøres følgende endring:

Som Stortingets tillitsmann skal ombudsmannen på den måte som fastsatt i denne lov og i hans instruks, søke å sikre at det i den offentlige forvaltning ikke øves urett mot den enkelte borger og bidra til at offentlig forvaltning respekterer og sikrer menneskerettighetene.

II

Loven trer i kraft 1. juli 2007.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten er det framsatt 13 forslag. Det er:

– forslag nr. 1, fra Gjermund Hagesæter på vegne av

Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre

– forslagene nr. 2–4, fra Svein Flåtten på vegne av Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre

– forslag nr. 5, fra Gjermund Hagesæter på vegne av Fremskrittspartiet

– forslagene nr. 6 og 7, fra Svein Flåtten på vegne av Høyre og Venstre

– forslagene nr. 8–10, fra Svein Flåtten på vegne av Høyre

– forslag nr. 11, fra Hans Olav Syversen på vegne av Kristelig Folkeparti og Venstre

– forslag nr. 12, fra Hans Olav Syversen på vegne av Kristelig Folkeparti

– forslag nr. 13, fra Lars Sponheim på vegne av Venstre

Presidenten vil først la votere over disse forslagene, og det voteres først over forslag nr. 13, fra Venstre. Forslaget lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 14-43 første ledd bokstav d skal lyde:

Personbiler, traktorer, maskiner, redskap, instrumenter, inventar, mv. – 25 prosent.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning for inntektsåret 2007.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Venstre ble med 78 mot 4 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.59.36)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 12, fra Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 6-50 nåværende femte ledd annet punktum skal lyde:

Det gis maksimalt fradrag for gaver etter denne paragraf med inntil 15 000 kroner årlig.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti ble med 74 mot 7 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.00.11)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 11, fra Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 6-31 annet ledd skal lyde:

(2) Det gis minstefradrag i brutto virksomhets inntekt til selvstendig næringsdrivende etter § 5-30.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2008. For inntektsåret 2007 gjelder endringen med halvparten av de prosentsetser og beløpsgrenser som følger av § 6-32.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 70 mot 11 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.00.33)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 8, 9 og 10, fra Høyre.

Forslag nr. 8 lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 16-10 tredje ledd første og andre punktum skal lyde:

(3) Innbetalt sparebeløp kan ikke overstige 20 000 kroner pr. inntektsår. Samlet innbetalt sparebeløp på kontoen kan ikke overstige 200 000 kroner.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med 1. juli 2007.»

Forslag nr. 9 lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 6-20 fjerde ledd andre punktum skal lyde:

Fradrag kan samlet gis med inntil 1 800 kroner eller med en forholdsmessig del av dette beløp når fradragberettiget kontingent er betalt for bare en del av inntektsåret.

II

Endringen under I trer i kraft straks og med virkning fra og med 1. juli 2007.»

Forslag nr. 10 lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

I

§ 6-60 første ledd skal lyde:

(1) Skattyter som i minst 130 dager av inntektsåret personlig har drevet eller deltatt i fiske eller fangst på havet eller langs kysten, gis fradrag med inntil 30 prosent av netto arbeidsinntekt av fisket eller fangsten, begrenset til 115 000 kroner.

II

§ 6-60 første ledd skal lyde:

(1) Skattyter som i minst 130 dager av inntektsåret personlig har drevet eller deltatt i fiske eller fangst på havet eller langs kysten, gis fradrag med inntil 30 prosent av netto arbeidsinntekt av fisket eller fangsten, begrenset til 150 000 kroner.

III

Endringen under I trer i kraft straks med virkning for inntektsåret 2007, og endringen under II trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2008.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Høyre ble med 71 mot 10 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.00.57)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 6 og 7, fra Høyre og Venstre. Forslag nr. 6 lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 5-15 annet ledd nytt fjerde punktum skal lyde:

Videre kan departementet gi forskrift om skattefritak for arbeidsgivers dekning av ansattes behandlingsutgifter under sykdom og av behandlingsforsikringer.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.»

Forslag nr. 7 lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

I

§ 4-2 annet ledd oppheves. Tredje ledd blir annet ledd.

Skatteloven § 4-3 annet ledd oppheves.

§ 4-16 overskrift og første ledd første punktum skal lyde:

§ 4-16 Livsforsikringspolise

Verdien av livsforsikringspolise som ikke omfattes av § 4-2 første ledd j, jf. § 4-2 annet ledd, settes til gjenkjøpsverdien.

Overgangsregel til skatteloven § 4-2 annet ledd (jf. lov av 15. desember 2006 nr. 81 del VII) oppheves.

II

Endringene under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2007.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Høyre og Venstre ble med 67 mot 14 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.01.18)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 5, fra Framskrittspartiet. Forslaget lyder:

«I lov av 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

I

§ 5-40 tredje ledd skal lyde:

(3) Utbetaling av ytelse som omhandlet i annet ledd skatlegges ikke som inntekt så langt den innen tre måneder fra utbetalingsdagen blir innbetalt til individuell pensjonsavtale som nevnt i § 6-47 c. Det samme gjelder for skattepliktig dødsbo i den utstrekning arvinge-

ne innen samme frist innbetaler i eget navn et beløp som motsvarer deres forholdsmessige andel av engangsbeløpet, til individuell pensjonsavtale som nevnt i § 6-47.

Nåværende tredje og fjerde ledd blir fjerde og femte ledd.

§ 6-47 første ledd ny bokstav c skal lyde:

c.premie, innskudd og tilskudd til premiefond under individuelle pensjonsavtaler som er i samsvar med regler gitt av departementet. Fradraget kan ikke overstige 1G. Departementet kan fastsette regler om bruk av midler i premiefond. Departementet kan også fastsette regler om pantsettelsesforbud og adgang til omstøtelse av midler plassert i individuell pensjonsavtale, og om at regler i lov om forsikringsavtaler om begunstigelse skal gis tilsvarende anvendelse for individuell pensjonsavtale.

§ 6-47 første ledd ny bokstav d skal lyde:

d.premie til fortsettelsesforsikring etter lov om foretakspensjon § 4-9 knyttet til fripolise utstedt til den skattepliktige som følge av at medlemskap i foretakspensjonsordningen er opphørt av annen grunn enn den skattepliktiges alder. Det samme gjelder innskudd til alderspensjon etter innskuddspensjonsloven § 6-5 første ledd som følge av at medlemskap i innskuddspensjonsordningen er opphørt av annen grunn enn den skattepliktiges alder. Fradrag etter bokstavene c og d kan samlet ikke overstige 1 G.

Nåværende bokstav c, d og e blir e, f og g.

Overgangsregel ved oppheving av skatteloven § 6-47 første ledd bokstav c oppheves.

Overgangsregel ved oppheving av skatteloven § 6-47 første ledd bokstav d oppheves.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 64 mot 17 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.01.39)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 2, 3 og 4, fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Forslag nr. 2 lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

I

§ 5-40 tredje ledd skal lyde:

(3) Utbetaling av ytelse som omhandlet i annet ledd skattlegges ikke som inntekt så langt den innen tre måneder fra utbetalingsdagen blir innbetalt til individuell pensjonsavtale som nevnt i § 6-47 c. Det samme gjelder for skattepliktig dødsbo i den utstrekning arvingene innen samme frist innbetaler i eget navn et beløp som motsvarer deres forholdsmessige andel av engangsbeløpet, til individuell pensjonsavtale som nevnt i § 6-47.

Nåværende tredje og fjerde ledd blir fjerde og femte ledd.

§ 6-47 første ledd ny bokstav c skal lyde:

c. premie, innskudd og tilskudd til premiefond under individuelle pensjonsavtaler som er i samsvar med regler gitt av departementet. Fradraget kan ikke overstige 40 000 kroner. Departementet kan fastsette regler om bruk av midler i premiefond. Departementet kan også fastsette regler om pantsettelsesforbud og adgang til omstøtelse av midler plassert i individuell pensjonsavtale, og om at regler i lov om forsikringsavtaler om begunstigelse skal gis tilsvarende anvendelse for individuell pensjonsavtale.

§ 6-47 første ledd ny bokstav d skal lyde:

d. premie til fortsettelsesforsikring etter lov om foretakspensjon § 4-9 knyttet til fripolise utstedt til den skattepliktige som følge av at medlemskap i foretakspensjonsordningen er opphørt av annen grunn enn den skattepliktiges alder. Det samme gjelder innskudd til alderspensjon etter innskuddspensjonsloven § 6-5 første ledd som følge av at medlemskap i innskuddspensjonsordningen er opphørt av annen grunn enn den skattepliktiges alder. Fradrag etter bokstavene c og d kan samlet ikke overstige 40 000 kroner.

Nåværende bokstav c, d og e blir e, f og g.

Overgangsregel ved oppheving av skatteloven § 6-47 første ledd bokstav c oppheves.

Overgangsregel ved oppheving av skatteloven § 6-47 første ledd bokstav d oppheves.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.»

Forslag nr. 3 lyder:

«I lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift av arv og visse gaver gjøres følgende endringer:

I

Ny § 4a skal lyde:

§ 4a Betinget avgiftsfrihet ved arv og gave av næringsvirksomhet

(1) Arv og gave av eiendeler og rettigheter i enkeltpersonforetak og andel eller aksje i selskap omfattet av § 11a som oppfyller vilkårene i annet ledd, skal være fritatt fra arveavgift. Dersom arvingen eller mottakeren eier de mottatte eiendelene og rettighetene, andelen eller aksjene i mindre enn 10 år fra tidspunktet da rådigheten anses ervervet i henhold til §§ 9 og 10, bortfaller eller begrenses fritaket etter første punktum i medhold av reglene i femte ledd.

(2) Bestemmelsen i første ledd gjelder når følgende vilkår er oppfylt:

- Enkeltpersonforetaket eller selskapet må oppfylle kravene som stilles til små foretak etter regnskapsloven § 1-6 i det siste årsregnskap før rådighetsåret; og
- overdrageren eller dennes ektefelle eller samboer må umiddelbart før overdragelsen eie direkte eller indirekte minst 25 pst. av aksjene eller andelene i selskapet. Ved avgjørelsen av om dette vilkår er

oppfylt, skal man også regne med andeler og aksjer som er eid av overdragers ektefelle eller samboer og arvinger omfattet av arveloven §§ 1 til 3, når disse tidligere var eid av arvelateren eller giveren eller dennes ektefelle eller samboer.

(3) Bestemmelsen i første ledd gjelder for enkeltpersonforetak bare verdier som er knyttet til virksomheten eller virksomhetene i foretaket. Verdien av børsnoterte aksjer, herunder aksjer notert på SMB- listen, derivater og aksjer og andeler omfattet av § 11a skal ikke regnes som verdier knyttet til virksomhet i enkeltpersonforetak. Ved overføring av aksjer eller andeler som omfattes av § 11a legges verdien etter § 11a til grunn.

(4) Hvor arvingen eller gavemottakeren også mottar verdier som ikke faller inn under reglene i første til tredje ledd, skal fritaksordningen etter denne paragraf gjelde for den del av beregnet arveavgift som etter en forholdsmessig fordeling faller på de nettoverdiene som omfattes av første til tredje ledd. Nettoverdiene som omfattes av reglene i første til tredje ledd og andre nettoverdiene beregnes ved at arvingens eller gavemottakerens andel av fradrag etter § 15, jf. § 16, som klart knytter seg til en bestemt eiendel trekkes fra i denne. Fradrag som ikke klart knytter seg til en bestemt eiendel trekkes fra forholdsmessig etter forholdet mellom bruttoverdiene som faller inn under første til tredje ledd og bruttoverdiene som faller utenfor. Ved overføring av enkeltpersonforetak hvor det drives flere atskilte virksomheter skal den del av beregnet arveavgift som faller inn under fritaksordningen etter denne paragraf fordeles på virksomhetene etter forholdet mellom nettoverdiene knyttet til virksomhetene. Overføres aksjer eller andeler i flere selskaper skal arveavgiften knyttet til aksjene eller andelene fordeles mellom selskapene forholdsmessig etter nettoverdiene knyttet til aksjene eller andelene.

(5) Dersom arvingen eller mottakeren dør, gir bort eller realiserer mer enn 50 pst. av de mottatte aksjene eller andelene, og dette skjer mindre enn 10 år fra det tidspunktet da rådigheten over midlene i henhold til §§ 9 og 10 anses ervervet, bortfaller en andel av avgiftsfritaket etter første ledd tilsvarende en tidel for hvert år som gjenstår til utløpet av 10-årsfristen etter første ledd annet punktum. For enkeltpersonforetak bortfaller en andel av arveavgiftsfritaket etter første ledd tilsvarende en tidel for hvert år som gjenstår til utløpet av 10-årsfristen etter første ledd annet punktum ved død eller dersom virksomheten i det vesentlige opphører. Realisasjon anses ikke å foreligge i den utstrekning fusjon, fisjon eller annen selskapsomdanning kan gjøres med skattemessig kontinuitet etter reglene i skatteloven og reglene i dette ledd gjelder tilsvarende for de mottatte vederlagsaksjer eller andeler. Det skal ikke beregnes rente som følge av utsatt plikt til å svare avgift etter denne paragraf.

(6) Overføres enkeltpersonforetak eller aksjene eller andelene i et selskap ved arv eller gave og en ektefelle, arving eller gavemottaker, som selv har rett til

betinget avgiftsfrihet etter denne paragraf, kan vedkommende ektefelle, arving eller gavemottaker overta avdødes rettigheter og plikter etter ordningen. Tilsvarende gjelder ved salg til person som nevnt i arveloven §§ 1-4.

§ 20a oppheves.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning for arv og gave hvor rådigheten, jf. arveavgiftsloven §§ 9 og 10, går over 1. juli 2007 eller senere.»

Forslag nr. 4 lyder:

«I

I lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. gjøres følgende endringer:

§ 13 nr. 6 oppheves. Nåværende § 13 nr. 7 blir ny § 13 nr. 6.

Overskriften til § 13 endres fra Fortrinnsrett til ny stilling. Ventelønn.» til «Fortrinnsrett til ny stilling.»

Følgende overgangsregler gis:

- 1) Den som ved lovendringens ikrafttredelse har rett til ventelønn, beholder retten til ventelønn etter de regler som gjelder på tidspunktet for lovendringen.
- 2) For arbeidstakere i virksomheter som ved særlig lovgivning er gitt rettigheter etter lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. § 13 nr. 6, kan det i henhold til den enkelte bestemmelse i slik særlig lovgivning tilstås ventelønn også etter opphevelse av lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. § 13 nr. 6.
- 3) Departementet kan bestemme at arbeidstakere i navngitte statlige virksomheter kan tilstås ventelønn etter opphevelse av lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. § 13 nr. 6, likevel ikke slik at ventelønn tilstås for ansatte med fratredelse senere enn ett år etter endringslovens ikrafttredelse.
- 4) Tilståelse av ventelønn etter annet og tredje ledd kan bare skje dersom vilkårene i lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. § 13 nr. 6 er oppfylt.
- 5) Nærmere regler om ventelønn etter denne bestemmelse kan fastsettes av Kongen i forskrift.

II

I lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse gjøres følgende endringer:

§ 20 første ledd bokstav f oppheves. Nåværende bokstav g blir ny bokstav f.

§ 24 tredje ledd oppheves.

§ 27 annet ledd tredje punktum skal lyde: Bestemmelsen i dette ledd gjelder også permittert medlem.

Følgende overgangsregler gis:

- 1) Medlemmer i Statens pensjonskasse som ved opphevelse av lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse § 24 tredje ledd har rett til vartpenger etter denne bestemmelsen, kan motta vartpenger etter de regler som gjelder ved opphevelsen.
- 2) Lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse § 20 første ledd bokstav f skal fortsatt gjelde for dem som har ventelønn etter den tidligere bestemmelsen i lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m.

§ 13 nr. 6 og for dem som har vartpenger etter den tidligere bestemmelsen i § 24 tredje ledd også etter disse bestemmelsenes opphevelse.

III

Endringene under I og II trer i kraft straks med virkning fra 1. juni 2007.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 60 mot 21 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.02.06)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 1, fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

I

§ 2-32 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Forskningsinstitusjon som mottar basisbevilgninger fra staten er fritatt for skatteplikt for formue og inntekt som er knyttet til forskningsvirksomhet.

Nåværende fjerde og femte ledd blir nytt femte og sjettede ledd.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra 1. juli 2007.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 43 mot 38 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.02.31)

Komiteen hadde innstilt til Odelstinget å gjøre slike vedtak til

I o v e r :

A .

L o v

om endring i lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter

I lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter gjer ein følgjande endring:

I

§ 7 første ledd skal lyde:

De myndigheter som er tillagt funksjoner etter lov om pristiltak, plikter på forlangende og uten hinder av den taushetsplikt som ellers påhviler dem, å gi *skattekontoret* og Skattedirektoratet opplysninger om tilskudd som de har latt utbetale av offentlige midler eller av særskilte prisreguleringsfond.

II

Endringa under I gjeld frå den tid Kongen fastset. Departementet kan gje overgangsføresegner.

B .

L o v

om endringar i lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt

I lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt gjer ein følgjande endringar:

I

§ 8 skal lyde:

1. *Skattekontoret* avgjør hvorledes forskottstrekket skal foretas.

Skattekontoret sørger for at det før inntektsårets begynnelse blir utstedt skattekort for alle skattepliktige som må forutsettes å få trekkpliktig inntekt av betydning. Skattepliktig som åpenbart ikke vil få utliknet skatt, kan fritas for forskottstrekk.

Skattekontoret skal etter nærmere regler som gis av departementet, foreta individuell verdsetting av naturalytelser som arbeidsgiveren skal medregne i trekkgrunnlaget, jf. § 6, 2.

2. *Skattekontoret* kan når som helst i inntektsåret endre avgjørelse som nevnt i 1 når det er begått feil ved avgjørelsen. Avgjørelsen kan også endres når det av andre særlige grunner må anses urimelig å opprettholde den.

3. Hvis *skattekontoret* finner det overveiende sannsynlig at det som alt er innbetalt, er tilstrekkelig til dekning av den skatt som vil bli utliknet for inntektsåret kan *den skattepliktige* fritas for trekk i resten av året. Er inntekten falt bort eller foreligger det andre særlige forhold som gjør det overveiende sannsynlig at det som er innbetalt som forskottstrekk er vesentlig mer enn det som trengs til dekning av den skatt som vil bli utliknet for inntektsåret, kan *skattekontoret* etter søknad bestemme at det som etter *skattekontorets* beregning er innbetalt for meget, straks skal betales tilbake til skattyteren. Slik bestemmelse skal bare treffes når det vil virke urimelig å utsette tilbakebetalingen til avregning kan foretas.

4. I særlige tilfelle kan skattedirektoratet utøve de funksjoner som i denne paragraf er tillagt *skattekontoret*.

§ 10 nr. 1 tredje ledd andre punktum skal lyde:

Er det ikke dekning for det samlede beregnede trekk i de kontante ytelser, plikter arbeidsgiveren straks å melde fra om forholdet til *skattekontoret*.

§ 11 nr. 2 skal lyde:

2. Arbeidsgiveren plikter å foreta forskottstrekk med høyere beløp enn det som følger av *skattekontorets* avgjørelse eller etter 1 når den skattepliktige reiser krav om det i god tid før trekket skal foretas.

§ 11 nr. 3 andre punktum skal lyde:

Er skattekort utstedt for *skattyter som omfattes av § 48 nr. 1 annet eller tredje punktum*, skal arbeidsgiver foreta forskottstrekk etter dette.

§ 15 skal lyde:

Når det som følge av konjunkturutviklingen eller av andre grunner må ventes en alminnelig stigning eller nedgang i inntekten for enkelte ervervsgrupper i forhold til inntekten ved siste likning, kan *skattekontoret* beslutte at det ved forskottsutskrivningen for disse grupper av skattepliktige skal gjøres et prosentvis tillegg eller fradrag til det vanlige forskottsgrunnlag.

§ 18 skal lyde:

1. Forskottsskatt utskrives av *skattekontoret*.
2. *Skattekontoret* kan til enhver tid forhøye eller sette ned forskottsskatten når det er begått feil ved den opprinnelige utskrivning. Slik endring i forskottsskatten kan også foretas når det er overveiende sannsynlig at den skattepliktige med den opprinnelige fastsatte forskottsskatt vil få en restskatt eller en tilgodesum ved avregningen for vedkommende år som motsvarer minst 1/5 av det utskrevne forskottsbeløp.
3. Når de vilkår som er satt i § 8.3 foreligger, kan *skattekontoret* frita den skattepliktige for plikten til å innbetale gjenstående terminer av forskottsskatt eller treffe bestemmelse om tilbakebetaling av forskottsskatt.
4. I særlige tilfeller kan Skattedirektoratet utøve de funksjoner som i denne paragraf er tillagt *skattekontoret*.

§ 27 nr. 2 første ledd skal lyde:

Skattekontoret skriver ut en forhåndsskatt som skal betales i to terminer, 15 februar og 15 april.

§ 27 nr. 3 skal lyde:

3. *Skattekontoret* kan forhøye eller sette ned den utskrevne forhåndsskatt når det er begått feil ved utskrivningen.

Skattekontoret kan etter krav fra den skattepliktige frafalle forhåndsskatten når det er overveiende sannsynlig at det ikke vil bli utliknet skatt for vedkommende inntektsår. Dersom det er overveiende sannsynlig at det vil oppstå et større avvik mellom utskrevet forhåndsskatt og utlignet skatt, kan *skattekontoret* etter krav fra den skattepliktige endre utskrivningen. Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om hva som i denne sammenheng vil utgjøre et større avvik.

§ 27 nr. 10 første ledd tredje punktum blir oppheva.

§ 36 andre ledd skal lyde:

For krav som omfattes av § 48 nr. 1 annet eller tredje punktum kan skatteoppkreveren etter departementets bestemmelse holde forretning for utleggspant i hele riket.

§ 39 nr. 2 andre punktum skal lyde:

Den skattepliktige kan kreve oppgave fra *skattekontoret* over størrelsen av det beløp som pliktes innbetalt etter reglene i foregående punktum.

§ 42 nr. 1 andre punktum skal lyde:

Skattekontoret og – etter nærmere bestemmelse av kommunestyret (formannskapet) – skatteoppkreveren kan tiltre utvalget, dog uten stemmerett.

§ 46 nr. 1 første punktum skal lyde:

Skattepliktige, arbeidsgivere og offentlige tjenestemenn plikter å sende de meldinger og å gi de opplysninger som er nødvendig for at *skattekontoret* skal få fastsatt og regulert forskottstrekk og forskottsskatt i samsvar med forskriftene i kapitel II og III og for at skatteoppkreveren skal få utferdiget pålegg om trekk av restanser.

§ 46 nr. 2 skal lyde:

2. Skattepliktig som ikke etterkommer plikt til å sende melding eller pålegg om å gi opplysninger eller som gir uriktige eller ufullstendige opplysninger, har ikke krav på å få endret *skattekontorets* avgjørelse vedkommende forskottstrekk eller forskottsskatt.

§ 47 nr. 1 tredje punktum skal lyde:

Også *skattekontoret* og den som har fullmakt fra *skattekontoret* eller fra kommunerevisjonen eller Riksrevisjonen kan foreta slike ettersyn og kreve framlagt dokumenter som nevnt.

§ 47a nr. 4 skal lyde:

4. Også *skattekontoret* og den som har fått fullmakt fra *skattekontoret* eller skatteoppkreveren til å foreta bokettersyn etter § 47, kan kreve opplysninger etter nr. 1, nr. 2 og nr. 3 i denne bestemmelsen.

§ 47c nr. 1 skal lyde:

1. Skattedirektoratet og *skattekontoret* kan pålegge den som ikke har etterkommet plikten til å gi opplysninger etter § 47a, å oppfylle sin plikt under en daglig løpende tvangsmulkt.

§ 48 nr. 1 andre og tredje punktum skal lyde:

Departementet bestemmer hvem som skal være skatteoppkrever for krav fastsatt for *skattytere som ikke har varig tilknytning til riket og sjømenn bosatt i utlandet*. Departementet kan gi forskrift om hvem som skal anses for ikke å ha varig tilknytning til riket.

§ 56 nr. 1 skal lyde:

1. Vedkommende departement kan gi nærmere regler til utfylling og gjennomføring av denne lov. Departementet kan herunder gi instruks som *skattekontoret* og skatteoppkreveren har å følge ved utøvingen av de gjøremål de er tillagt, gi utfyllende regler om gjennomføring av forskuddstrekk, om avrunding av trekk- eller skattebeløp og om avregning etter reglene i kap. IV. – –. Departementet kan videre gi forskrifter om føringen av skatteregnskapet og gi kommunene pålegg om nødvendig utbygging av skatteoppkreverkantorene og om teknisk og arbeidsmessig samordning av skatteoppkreverkantorets og *skattekontorets* arbeidsoppgaver.

II

§ 21 skal lyde:

Forskottsskatt kan innbetales med høyere beløp enn det som er utskrevet når den utskrevne forskottsskatt må

antas å bli utilstrekkelig til dekning av den skatt som vil bli fastsatt ved likningen. Innbetaling som her nevnt kan foretas også etter utløpet av inntektsåret, men ikke senere enn 31. mai i det år ligningen foretas. *For skattytere som får utskrevet forhåndsutfyllt selvangivelse etter ligningsloven § 4-7 nr. 2, er fristen for betaling av tilleggsforskudd 30. april.*

§ 27 nr. 4 skal lyde:

4. Forhåndsskatt kan innen 31. mai innbetales med et høyere beløp enn det som er utskrevet når dette anses utilstrekkelig til å dekke den skatt som vil bli utliknet.

III

§ 11 nr. 4 skal lyde:

4. De trukne beløp tilhører skatte- og avgiftskreditorene. Beløpene holdes innsatt på særskilt bankkonto (skattetrekkonto). *I stedet for skattetrekkonto kan det stilles garanti av foretak som har rett til å drive finansieringsvirksomhet etter finansieringsvirksomhetsloven § 1-4, eller skattetrekkontoen kan til enhver tid holdes på et nivå som dekker løpende trekkansvar. Dekkes ikke det trukne beløp av garantien eller av tidligere oppfylling på skattetrekkonto, må overskytende beløp innsettes på skattetrekkonto.*

Innsetting på skattetrekkonto skal skje senest første virkedag etter lønnsutbetaling. *Garanti* eller oppfylt skattetrekkonto som trer i stedet for innsetting, skal foreligge ved lønnsutbetaling. Uten skatteoppkreverens samtykke kan kontohaver ikke disponere over skattetrekkontoen på annen måte enn ved overføring til skatteoppkreveren eller ved å overføre midlene til tilsvarende konto i annen bank. Eventuell renteavkastning på slik bankkonto tilfaller den som foretar trekket (kontohaver). Bankene plikter å hindre ulovlig disponering av skattetrekkonto.

§ 27. nr. 4 skal lyde:

4. Forhåndsskatt kan innen 30. april innbetales med et høyere beløp enn det som er utskrevet når dette anses utilstrekkelig til å dekke den skatt som vil bli utliknet.

IV

Endringane under I gjeld frå den tid Kongen fastset. Dei einskilde føresegnene kan setjast i verk til ulik tid. Departementet kan gje overgangsføresegner.

Endringane under II gjeld frå den tid Kongen fastset. Endringane under III tek til å gjelde straks.

C .

L o v

om endringar i lov 10. juni 1966 nr. 5 om toll (tolloven)

I lov 10. juni 1966 nr. 5 om toll gjer ein følgjande endringar:

I

§ 39 nytt første ledd skal lyde:

Tollvesenet kan uten hinder av taushetsplikt varsle rettighetshaveren dersom det foreligger begrunnet mistanke om at innførsel eller utførsel av varer under tollbehandling vil utgjøre inngrep i en immateriell rettighet. Tollvesenet kan holde varene tilbake i inntil fem virkedager regnet fra da varselet ble gitt. Vareeier eller dennes representant skal varsles når tollvesenet varsler rettighetshaver eller holder tilbake varer etter dette ledd. Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om at rettighetshavere oppfordres til å gi tollvesenet opplysninger med sikte på å avdekke varer som nevnt i første punktum og om hvem som kan motta varsel på vegne av rettighetshaver.

Noverande § 39 første til sjettede ledd vert andre til sjuande ledd.

II

Endringane under I gjeld frå 1. september 2007.

D .

L o v

om endringar i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift

I lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift gjer ein følgjande endringar:

I

§ 5 b første ledd nr. 5 nytt tredje punktum skal lyde:

Unntaket gjelder ikke tjenester i form av rett til å overvære striptease, eller formidling av slike tjenester.

II

§ 28 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Registrert virksomhet skal forbli registrert i minst 2 hele kalenderår etter registreringen eller etter at omsetning og avgiftspliktig uttak er sunket under den *til enhver tid gjeldende* beløpsgrense i første ledd, med mindre virksomheten er opphørt eller fylkesskattesjefen av særlige grunner finner å kunne slette den.

§ 33 første ledd skal lyde:

Oppgaven må være kommet frem til avgiftsmyndigheten innen 1 måned og 10 dager etter utløpet av hver termin eller fra tidspunktet for virksomhetens opphør. Fristen for 3. termin, mai og juni, er likevel 31. august. Oppgave som sendes i posten, anses fremkommet i rett tid hvis den er poststempelt innen utløpet av fristen.

III

Endringa under I tek til å gjelde frå 1. juli 2007.

Endringane under II tek til å gjelde straks.

E .

L o v

om endringer i lov 6. juni 1975 nr. 29 om
eigedomsskatt til kommunane

I lov 6. juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt til kommunane gjer ein følgjande endringar:

I

§ 8 tredje ledd første punktum skal lyde:

Er det *klaga på* verdsetjinga, eller er verdsetjinga under prøving for domstolane, skal eigedomsskatten likevel reknast ut etter det verdet som vart sett ved likninga.

§ 18 skal lyde:

Skattekontoret skal gjeva eigedomsskattekontoret alle opplysningar det ligg inne med og som trengst til utskrivning av eigedomsskatten.

§ 19 tredje ledd andre punktum skal lyde:

Klaga må vera sett fram for *skattekontoret*, innan fristen som er nemnd i første leden.

II

Endringane under I gjeld frå den tid Kongen fastset. Dei einskilde føresegnene kan setjast i verk til ulik tid. Departementet kan gje overgangsføresegner.

F .

L o v

om endringer i lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v.

I lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v. gjer ein følgjande endringar:

I

§ 3 c femte ledd nytt niande punktum skal lyde:

Hvis krav på utbetaling fra staten etter dette ledd første punktum er pantsatt eller overdratt, skal underskudd som skriver seg fra kostnader til undersøkelse etter petroleumsforekomster behandles etter reglene i første til fjerde punktum, med mindre pantlover eller den som har fått kravet overdratt samtykker til annen behandling etter denne bokstav.

II

§ 6 nr. 1 bokstav f andre punktum skal lyde:

Oljeskattekontoret har samme rettigheter og plikter som *skattekontoret* og *lederen av skattekontoret* er tillagt etter skattelovgivningingen.

§ 6 nr. 2 skal lyde:

2. Andre skattepliktige enn de som er nevnt i nr. 1:
Andre skattepliktige enn de som er nevnt i nr. 1 lignes

ved skattekontoret. Skattelovgivningens regler for skattytere som ikke har varig tilknytning til riket og sjømenn bosatt i utlandet, gjelder tilsvarende.

III

Endringa under I tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2007.

Endringane under II gjeld frå den tid Kongen fastset. Dei einskilde føresegnene kan setjast i verk til ulik tid. Departementet kan gje overgangsføresegner.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Videre var innstilt:

G .

L o v

om endringer i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven)

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) gjer ein følgjande endringar:

I

§ 8-8 nr. 2 første ledd skal lyde:

2. Skattelisten skal inneholde den enkelte skattyters navn, *postnummer*, poststed, fødselsår for personlig skattyter, organisasjonsnummer for upersonlig skattyter, den fastsatte nettoformue og nettoinntekt, skatter og avgifter. Skattelisten skal ikke inneholde opplysninger om personer med adresse som er sperret i henhold til bestemmelse gitt i eller i medhold av lov om folkeregistrering av 16. januar 1970 nr. 1, *opplysninger om personer uten fast bopel og opplysninger om personer der opplysningene som inngår i skattelisten kan røpe et klientforhold.*

§ 8-8 nr. 3 skal lyde:

3. Skattelisten legges ut på ligningskontoret til alminnelig ettersyn i tre uker. Ligningssjefen kan bestemme at skattelisten også skal legges ut på annet kontor hvor ligningskontoret er representert. Utlegging av skattemanifeste kunngjøres.

Skattedirektoratet kan gjøre skattelisten tilgjengelig på Internett i den perioden listen er lagt ut på *ligningskontoret*. *Skattedirektoratet* gir nærmere retningslinjer om hvordan slik publisering skal skje.

På anmodning skal opplysninger fra skattelisten om den enkelte skattyter gis skriftlig til ham selv, ektefelle, dødsbo, konkursbo eller domstol. Slike opplysninger kan også i rimelig utstrekning gis skriftlig til *andre*. *Skattedirektoratet* kan gi nærmere retningslinjer om utlevering av slike opplysninger.

Fullstendige skattemanifeste kan utleveres i elektronisk form til pressen. Det kan kreves betaling ved utlevering av skattemanifeste.

II

Endringane under I tek til å gjelde straks.

Presidenten: Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 43 mot 38 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.03.26)

Videre var innstilt:

H .

L o v

om endringar i lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (barnelova)

I lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (barnelova) gjer ein følgjande endringar:

I

§ 1 første ledd første punktum skal lyde:

Når eit barn er født, skal lækjaren eller jordmora gje fødselsmelding til *folkeregistermyndigheita*.

§ 1 andre ledd skal lyde:

Når barnet er født utan at lækjar eller jordmor var til stades, skal mora sjølv gje fødselsmelding til *folkeregistermyndigheita* innan ein månad. Føder ho barnet medan ho mellombels held til i utlandet, skal ho gje melding til *folkeregistermyndigheita* innan ein månad etter at barnet er kome til Noreg.

§ 1 fjerde ledd skal lyde:

I tilfelle då farskapen enno ikkje er fastsett eller foreldra ikkje lever saman, skal fødselsmeldinga sendast både til *folkeregistermyndigheita* og tilskotsfuten.

§ 4 andre ledd bokstav a skal lyde:

a) *folkeregistermyndigheita*

§ 4 tredje ledd første punktum skal lyde:

Dersom sambuarar er folkeregistrerte på same adresse eller erklærer i melding til *folkeregistermyndigheita* at dei bur saman, kan sambuaren til mora vedgå farskapen etter paragrafen her, utan at mora medverkar etter andre stykket andre punktum.

§ 10 første ledd tredje punktum skal lyde:

Vert farskapen vedgått, skal tilskotsfuten melde frå om det til *folkeregistermyndigheita*.

§ 35 tredje ledd skal lyde:

Foreldra som ikkje er gifte eller har foreldreansvaret saman etter andre ledd, kan likevel etter avtale gje melding til *folkeregistermyndigheita* om at dei skal ha forel-

dreansvaret saman eller at faren skal ha foreldreansvaret åleine.

§ 39 skal lyde:

Registrering av foreldreansvaret

Avtale eller avgjerd om foreldreansvaret skal meldast til *folkeregistermyndigheita*. Avtale om foreldreansvar som ikkje er meldt til *folkeregistermyndigheita* er ikkje gyldig. Dersom farskap er fastsett og foreldra er folkeregistrerte på same adresse eller erklærer i melding til *folkeregistermyndigheita* at dei bur saman, skal *folkeregistermyndigheita* registrera at foreldra har foreldreansvaret saman.

II

Endringane under I gjeld frå den tid Kongen fastset. Dei einskilde føresegnene kan setjast i verk til ulik tid. Departementet kan gje overgangsføresegner.

I .

L o v

om endring i lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs (konkursloven)

I lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs (konkursloven) gjer ein følgjande endring:

I

§ 79 sjuande ledd andre punktum skal lyde:

Videre skal det gis melding til *skattekontoret* dersom abandoneringen gjelder formuesgoder som vil kunne medføre krav på merverdiavgift ved salg fra skyldnerens side.

II

Endringa under I gjeld frå den tid Kongen fastset. Departementet kan gje overgangsføresegner.

J .

L o v

om endring i lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven)

I lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) gjer ein følgjande endring:

I

§ 45 første ledd bokstav f skal lyde:

f) at *folkeregistermyndigheten* skal gi melding til politiet om utlendinger som meldes inn og ut,

II

Endringa under I gjeld frå den tid Kongen fastset.

K .

L o v

om endringar i lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap

I lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap gjer ein følgjande endringar:

I

§ 6 andre ledd skal lyde:

Prøvingen foretas av *folkeregistermyndigheten* eller av norsk *utenriksstjenestemann*. Norsk utenriksstjenestemann prøver kun ekteskapsvilkårene for norske borgere som er fast bosatt i embetsdistriktet, og bare i de tilfeller der prøvingen ikke kan foretas av norsk *folkeregistermyndighet*.

§ 7 bokstav a første punktum skal lyde:

a. Hver av dem skal legge fram fødselsattest fra *folkeregistermyndigheten* når prøvingen ikke foretas av *folkeregistermyndigheten*.

§ 7 bokstav h andre punktum skal lyde:

Folkeregistermyndigheten eller norsk utenriksstjenestemann kan gjøre unntak fra kravet i første punktum når særlige grunner taler for det.

§ 9 første punktum skal lyde:

Dersom vigsleren, *folkeregistermyndigheten* eller norsk utenriksstjenestemann har grunn til å tro at noen av brudefolkene på grunn av alvorlig sinnslidelse eller alvorlig psykisk utviklingshemning mangler rettslig handleevne, kan det kreves lagt fram attest fra en offentlig lege eller fra en annen lege som en offentlig lege utpeker.

§ 10 første ledd første punktum skal lyde:

Har *folkeregistermyndigheten* eller norsk utenriksstjenestemann funnet at brudefolkene fyller ekteskapsvilkårene etter loven, og det heller ikke foreligger hindringer som nevnt i § 8 eller § 9, skal brudefolkene få en attest for at det ikke er noe til hinder for at ekteskapet blir inngått.

§ 14 første ledd skal lyde:

Før vigsel finner sted, skal vigsleren motta en attest fra *folkeregistermyndigheten* eller norsk utenriksstjenestemann på at ekteskapsvilkårene er prøvet og at reglene i §§ 6 til 10 er fulgt.

II

Endringane under I gjeld frå den tid Kongen fastset. Dei einskilde føresegnene kan setjast i verk til ulik tid. Departementet kan gje overgangsføresegner.

L .

L o v

om endring i lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring (tvangsfullbyrdelsesloven)

I lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring (tvangsfullbyrdelsesloven) gjer ein følgjande endring:

I

§ 15-13 første ledd første punktum lyde:

Til sikring av immaterialrettigheter kan retten som midlertidig forføyning mot vareeieren, jf. tolloven § 1 nr. 3, beslutte at tollvesenet skal holde varer tilbake fra frigjøring, når innførsel eller utførsel av varene vil utgjøre et inngrep i en immaterialrettighet.

II

Endringa under I gjeld frå 1. september 2007.

M .

L o v

om endringar i lov 13. desember 1996 nr. 87 om skatt på honorar til utenlandske artister m.v.

I lov 13. desember 1996 nr. 87 om skatt på honorar til utenlandske artister m.v. gjer ein følgjande endringar:

I

§ 1 annet ledd skal lyde:

Skatteplikt etter denne lov faller bort, og avløses av skatteplikt etter skatteloven, *fra og med inntektsåret forut for det inntektsår da* vilkårene i skatteloven § 2-1 annet ledd for å anses som bosatt, er oppfylt. I inntektsår når artist bosatt i annen EØS-stat ikke anses skattemessig bosatt i riket, kan artisten etter inntektsårets utløp uansett kreve å bli lignet etter skattelovens regler for begrenset skattepliktige. Trukket skatt etter denne lov § 7 omgjøres i tilfeller som nevnt i første og andre punktum til forskudd på skatt etter skattebetalingsloven.

II

§ 6 første ledd første punktum skal lyde:

Den som skal engasjere utenlandsk artist eller arrangere forestilling eller fremvisning m.v. hvor utenlandsk artist deltar, plikter å gi melding om arrangementet til *skattekontoret*.

§ 6 fjerde ledd skal lyde:

Det skal sendes melding til *skattekontoret* selv om det ikke skal svares skatt etter § 5.

§ 6 femte ledd skal lyde:

På bakgrunn av blant annet de opplysninger den meldepliktige gir, utsteder *skattekontoret* oppgjørsblankett til bruk ved skattetrekket.

§ 8 første ledd blir oppheva. Noverande andre til sjuande ledd blir første til sjettede ledd.

§ 8 første ledd skal lyde:

Skattekontoret foretar kontroll m.v. av fastsatt skattetrekk og beregner eventuell pensjonsgivende inntekt.

§ 8 tredje ledd skal lyde:

Skattekontoret kan fastsette skatten ved skjønn når fristen for innsendelse av skattetrekk er oversittet. *Skattekontoret* kan også fastsette et høyere eller lavere skattebeløp når det er grunn til å anta at det innbetalte skattetrekket er uriktig.

§ 8 fjerde ledd andre punktum skal lyde:

Skattekontoret fastsetter deretter skatten og sender melding til den trekkpliktige om vedtaket.

§ 8 femte ledd skal lyde:

Artister og personer som er ansvarlige for at skatt blir trukket og innbetalt etter § 7 første til tredje ledd, kan klage til *skattekontoret* over fastsettelsen av skatt. Klagen skal være skriftlig og må leveres senest seks uker etter at *skattekontoret* har sendt melding som i foregående ledd.

§ 9 tredje ledd skal lyde:

Fastsetter *skattekontoret* skatten etter skjønn, skal *kontoret* fastsette en frist for å innbetale skatten.

III

Endringa under I tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2007.

Endringane under II gjeld frå den tid Kongen fastset. Dei einskilde føresegnene kan setjast i verk til ulik tid. Departementet kan gje overgangsføresegner.

N .

L o v

om endringar i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven)

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjer ein følgjande endringar:

I

§ 24-1 første ledd skal lyde:

For et medlem som etter skatteloven anses for å være bosatt i Norge, fastsettes den pensjonsgivende inntekten, trygdeavgiften og pensjonspoengene av *det skattekontor som fastsetter skatten* for vedkommende inntektsår.

§ 24-1 tredje ledd første punktum skal lyde:

Når det gjelder lønn fra staten til medlem som er norsk statsborger, ansatt i den norske stats tjeneste og bosatt i utlandet etter skatteloven, fastsettes den pensjonsgivende inntekten, trygdeavgiften og pensjonspoengene av det skattekontor som departementet bestemmer.

§ 24-1 fjerde ledd skal lyde:

For inntekt som er skattepliktig etter skatteloven § 2-3, petroleumsskatteloven eller artistskatteloven fastsettes den pensjonsgivende inntekten, trygdeavgiften og pensjonspoengene av det skattekontor som departementet bestemmer. Det samme gjelder for et medlem som ikke er skattepliktig til Norge, når medlemmet er bosatt i utlandet og er ansatt på norskregistrert skip eller på et utenlands-

registrert skip leid av et norsk rederi som har ansvaret for bemanning og utrustning (bareboat-befraktet skip).

§ 24-4 annet ledd skal lyde:

Dersom arbeidsgiveren ikke gir beregningsoppgave etter § 24-3 første ledd, eller gir en uriktig eller ufullstendig oppgave, kan *skattekontoret* fastsette avgiften.

II

Endringane under I gjeld frå den tid Kongen fastset. Dei einskilde føresegnene kan setjast i verk til ulik tid. Departementet kan gje overgangsføresegner.

O .

L o v

om endringar i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven)

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjer ein følgjande endringar:

I

§ 3-2 andre punktum blir oppheva.

§ 3-4 femte ledd siste punktum blir oppheva.

§ 4-12 fjerde ledd bokstav d skal lyde:

d. ved forskrift gi bestemmelser om samordning av verdsettelse av ikke-børsnoterte aksjer i utenlandske selskaper mellom forskjellige *skattekontorer*.

§ 6-50 tredje ledd skal lyde:

(3) Ved grove brudd på vilkårene kan *skattekontoret* for en periode på inntil tre år frata mottaker retten til å motta gaver med fradragsett etter denne paragraf.

§ 8-3 tredje ledd andre punktum skal lyde:

Erklæring fra banken om at *skattekontoret* vil få skriftlig underretning når det skjer bevegelse på kontoen eller innskuddet stilles som sikkerhet for gjeld, må vedlegges selvangivelsen.

§ 8-17 andre ledd siste punktum skal lyde:

Krav til sikkerhetsstillelsens omfang og varighet fastsettes av *skattekontoret*.

§ 8-17 tredje ledd tredje punktum skal lyde:

Skattekontoret kan forlange fristen for retting dersom selskapet godtgjør at det vil medføre særlige ulemper å rette bruddet innen fristen.

§ 10-13 første ledd andre punktum skal lyde:

Skatteberegningen skjer ved *det skattekontoret departementet bestemmer*.

§ 10-34 andre ledd skal lyde:

(2) Når det har skjedd en slik omfordeling skal selskapet uten ugrunnet opphold, og senest ved utgangen av omfordelingsåret, sende melding om omfordelingen til *skattekontoret*. Dette gjelder likevel ikke selskaper som omfat-

tes av ligningsloven § 6-11 nr. 1-3. Departementet kan gi nærmere regler om omfordelingsmelding etter denne bestemmelse.

II

§ 5-15 første ledd bokstav e nr. 2 vert oppheva.

§ 5-15 første ledd bokstav e nr. 3 blir nr. 2.

§ 5-40 fjerde ledd skal lyde:

(4) Dersom utbetaling fra individuell pensjonsavtale eller fripolise utgått fra slik avtale, eller utbetaling fra innskuddspensjonsordning i arbeidsforhold ikke er skattepliktig for mottaker etter § 12-2, skal beløpet skattlegges med en skattesats som Stortinget fastsetter, og etter nærmere regler gitt av departementet.

§ 6-32 første ledd skal lyde:

(1) *Minstefradrag fastsettes på følgende måte:*

- a. *Minstefradrag i lønnsinntekt, jf. skatteloven § 6-31 første ledd bokstav a, c, d og annet ledd, gis med 36 prosent av summen av slik inntekt. Tilsvarende gjelder for minstefradrag i tidsbegrenset uførestønad, rehabiliteringspenger og attføringspenger.*
- b. *Minstefradrag i pensjonsinntekt, jf. § 6-31 første ledd bokstav b, gis med 26 prosent av summen av slik inntekt.*
- c. *Beregningsgrunnlaget etter bokstav a og b avrundes nedover til nærmeste tall som kan deles med 100.*
- d. *Stortinget fastsetter nedre og øvre grenser for minstefradrag etter bokstav a og b. Minstefradraget kan likevel ikke overstige inntekten det beregnes av.*
- e. *Skattyter som både har inntekt som nevnt i bokstav a og b, skal ha det høyeste fradraget av*
 - *minstefradrag i lønnsinntekt*
 - *summen av minstefradrag i lønnsinntekt og pensjonsinntekt med følgende korreksjoner: Nedre grense for minstefradrag i lønnsinntekt settes lik nedre grense for minstefradrag i pensjonsinntekt. Summen av minstefradrag skal ikke overstige øvre grense for minstefradrag i lønnsinntekt. Bokstav d annet punktum gjelder tilsvarende.*

§ 14-72 første ledd tredje punktum skal lyde:

Departementet kan i forskrift gi regler til presisering og avgrensning av reinvesteringsområdet etter første og annet punktum.

III

§ 2-1 åttande ledd nytt andre punktum skal lyde:

Det samme gjelder for arbeidstaker som tjenestegjør i Atlanterhavspaktens organisasjon med fast tjenestested i utlandet.

IV

§ 2-30 første ledd bokstav m skal lyde:

Stiftelsen borettslagenes sikringsfond

V

Endringane under I gjeld frå den tid Kongen fastset. Dei einskilde føresegnene kan setjast i verk til ulik tid. Departementet kan gje overgangsføresegner.

Endringane under II tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2007.

Endringa under III tek til å gjelde straks.

Endringa under IV tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2005.

P .

L o v

om endringar i lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven)

I lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven) gjer ein følgjande endringar:

I

§ 35 første ledd første punktum skal lyde:

Lege eller jordmor skal gi melding om fødsel til *folke-registermyndigheten*.

§ 35 andre ledd skal lyde:

Dersom farskapet ikke er klarlagt eller foreldrene ikke lever sammen, skal fødselsmeldingen sendes til både *folkeregistermyndigheten* og bidragsfogden.

II

Endringane under I gjeld frå den tid Kongen fastset. Dei einskilde føresegnene kan setjast i verk til ulik tid. Departementet kan gje overgangsføresegner.

Q .

L o v

om endring i lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser

I lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser gjer ein følgjande endring:

I

§ 9 andre punktum skal lyde:

Ved ileggelse av mulkt etter § 8 skal retten også underrette *skattekontoret, som er innkrevingsmyndighet for mulkten*.

II

Endringa under I gjeld frå den tid Kongen fastset. Departementet kan gje overgangsføresegner.

R .

L o v

om endringar i lov 7. juni 2002 nr. 19 om personnavn (navneloven)

I lov 7. juni 2002 nr. 19 om personnavn (navneloven) gjer ein følgjande endring:

I

§ 11 første ledd skal lyde:

Den som vil ta, endre eller sløyfe navn, må gi melding om det til *skattekontoret*, som avgjør om meldingen skal *godtas*. For enkelte navnesaker kan departementet bestemme at meldinger skal gis til og behandles av et annet forvaltningsorgan. Vedtak om å godta eller nekte å godta en melding kan påklages til fylkesmannen.

II

Endringa under I gjeld frå den tid Kongen fastset. Departementet kan gje overgangsføresegner.

S .

L o v

om endringar i lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner m.v.

I lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner m.v. gjer ein følgjande endringar:

I

§ 6 første ledd skal lyde:

For å få kompensert merverdiavgift må det sendes oppgave til *skattekontoret*.

§ 7 første ledd første punktum skal lyde:

Oppgaven må være kommet frem til *skattekontoret* innen 1 måned og 10 dager etter utløpet av hver periode.

§ 14 skal lyde:

Omgjøring

Skattekontoret kan kreve utbetalt kompensasjon korrigert i inntil 10 år fra tidspunktet for utbetalingen av kompensasjonen.

§ 17 skal lyde:

Administrasjon

Kompensasjonsordningen administreres av avgiftsmyndighetene ved *skattekontoret*.

II

§ 7 første ledd skal lyde:

Oppgaven må være kommet frem til fylkesskattekontoret innen 1 måned og 10 dager etter utløpet av hver periode. *Fristen for 3. periode, mai og juni, er likevel 20. august*. Oppgave som sendes i posten anses å være kommet frem i rett tid hvis den er poststemplett innen utløpet av fristen.

III

Endringane under I gjeld frå den tid Kongen fastset. Dei einskilde føresegnene kan setjast i verk til ulik tid. Departementet kan gje overgangsføresegner.

Endringa under II tek til å gjelde frå 1. juli 2007.

T .

L o v

om endring i lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring (bokføringsloven)

I lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring (bokføringsloven) gjer ein følgjande endring:

I

§ 2 tredje ledd første punktum skal lyde:

Skattekontoret og Oljeskattekontoret kan i enkelttilfelle pålegge den som antas å drive næringsvirksomhet bokføringsplikt etter denne loven for den virksomhet som drives.

II

Endringa under I gjeld frå den tid Kongen fastset. Departementet kan gje overgangsføresegner.

U .

L o v

om endring i lov 29. april 2005 nr. 20 om innkreving av underholdsbidrag mv. (bidragsinnkrevingsloven)

I lov 29. april 2005 nr. 20 om innkreving av underholdsbidrag mv. (bidragsinnkrevingsloven) gjer ein følgjande endring:

I

§ 21 første ledd andre punktum skal lyde:

Innkrevingsentralen kan videre kreve at *skattekontoret* gir opplysninger om arv og gaver som det skal gis melding om etter lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver.

II

Endringa under I gjeld frå den tid Kongen fastset. Departementet kan gje overgangsføresegner.

V .

L o v

om endringar i lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven)

I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven) gjer ein følgjande endringar:

I

§ 5-5 sjette ledd andre punktum skal lyde:

Er skattekort utstedt *for skattyter som omfattes av § 2-3 første ledd første eller annet punktum*, skal arbeidsgiver foreta forskuddstrekk etter dette skattekortet.

§ 5-10 tredje ledd andre punktum skal lyde:

Er det ikke dekning for det samlede beregnede trekk i de kontante ytelsene, plikter arbeidsgiveren straks å melde fra om forholdet til *skattekontoret*.

II

§ 5-12 andre ledd skal lyde:

(2) Holdes saldo på skattetrekkkontoen så høyt at den til enhver tid dekker løpende trekkansvar, kan løpende overføring til kontoen unnlates. I stedet for skattetrekkkonto kan det *stilles garanti av foretak som har rett til å drive finansieringsvirksomhet etter finansieringsvirksomhetsloven § 1-4*. Når foretatt trekk overstiger saldo på skattetrekkkonto eller *garantien*, skal manglende beløp straks settes inn på kontoen.

§ 5-12 tredje ledd skal lyde:

(3) Betaling til skattetrekkkonto skal skje senest første virkedag etter lønnsutbetaling. *Garanti* eller oppfylt skattetrekkkonto som trer i stedet for innskudd, skal foreligge ved lønnsutbetaling. Uten skatteoppkreverens samtykke, kan kontohaver ikke disponere over skattetrekkkonto på annen måte enn ved overføring til skatteoppkreveren eller ved å overføre midlene til tilsvarende konto i annen bank. Eventuell renteavkastning på slik bankkonto tilfaller den som foretar trekket (kontohaver).

III

Endringane under I gjeld frå den tid Kongen fastset. Dei einskilde føresegnene kan setjast i verk til ulik tid. Departementet kan gje overgangsføresegner.

Endringane under II tek til å gjelde straks.

W .

L o v

om endringar i lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven)

I lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven) gjer ein følgjande endringar:

I

§ 34-7 første ledd første punktum skal lyde:

(1) Til sikring av immaterialrettigheter kan retten som midlertidig forføyning mot vareeieren, jf. tolløven § 1 nr. 3, beslutte at tollvesenet skal holde varer tilbake fra frigjøring, når innførsel *eller utførsel av varene* vil utgjøre et inngrep i en immaterialrettighet.

I § 37-3 nr. 48 skal endringene i lov 10. juni 1965 nr. 5 om toll § 39 første ledd første punktum, fjerde ledd tredje punktum og sjette ledd annet punktum endres til å gjelde henholdsvis § 39 annet ledd første punktum, femte ledd tredje punktum og syvende ledd annet punktum.

II

Endringane under I gjeld frå 1. september 2007.

X .

L o v

om endring i lov 15. desember 2006 nr. 72 om endringer i lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver og visse gaver

I lov 15. desember 2006 nr. 72 om endringer i lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver gjer ein følgjande endring:

I

§ 35 første ledd siste punktum skal lyde:

I de tilfelle skattekontoret er avgiftsmyndighet, jf. § 24 andre ledd, kan klage leveres til ethvert skattekontor.

II

Endringa under I gjeld frå den tid Kongen fastset. Departementet kan gje overgangsføresegner.

Y .

L o v

om endring i lov 15. desember 2006 nr. 85 om endringer i lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav

I lov 15. desember 2006 nr. 85 om endringer i lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav gjer ein følgjande endring:

I

§ 2-3 første ledd nytt andre punktum skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om hvem som skal anses for ikke å ha varig tilknytning til riket.

II

Endringa under I gjeld frå den tid Kongen fastset. Departementet kan gje overgangsføresegner.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovenes overskrifter og lovene i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovenes overskrifter og lovene i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 3

Presidenten: Under debatten har det blitt framsatt et forslag fra Svein Flåtten på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteen hadde innstilt til Odelstinget å gjøre slike vedtak til

A .

L o v

om endringer i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven)

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) gjøres følgende endringer:

I

§ 4-4 nr. 3 skal lyde:

3. Skattyter som nevnt i § 4-12 nr. 1 første punktum skal som vedlegg til selvangivelsen levere oppgave som nevnt der.

§ 4-4 nr. 6 skal lyde:

6. Departementet kan fritta for, avgrense og treffe nærmere bestemmelse om gjennomføringen av oppgaveplikten etter nr. 1 og 3.

Ny § 4-12 skal lyde:

§ 4-12 Oppgave- og dokumentasjonsplikt for kontrollerte transaksjoner mv.

1. Selskap eller innretning som har plikt til å levere selvangivelse i medhold av § 4-2 nr. 1, skal levere oppgave over art og omfang av transaksjoner og mellomværender med nærstående selskaper eller innretninger. Tilsvarende gjelder for selskap som har plikt til å levere selskapsoppgave i medhold av § 4-9 nr. 1.
2. Selskap eller innretning som nevnt i nr. 1 skal utarbeide skriftlig dokumentasjon som gir grunnlag for å vurdere om priser og vilkår i deres transaksjoner og mellomværender med nærstående selskaper og innretninger samsvarer med det som ville vært fastsatt i transaksjoner og mellomværender inngått mellom uavhengige parter under sammenlignbare forhold og omstendigheter. Dokumentasjonen skal legges fram, utleveres eller sendes innen 45 dager etter krav fra ligningsmyndighetene, og skal oppbevares av den dokumentasjonspliktige i minst 10 år etter utgangen av inntektsåret.
3. Unntatt fra plikten til å utarbeide og levere dokumentasjon etter nr. 2 er selskap eller innretning som nevnt i nr. 1, og som i regnskapsåret sammen med nærstående har
 - færre enn 250 ansatte, og enten
 - har en salgsinntekt som ikke overstiger 400 millioner kroner, eller
 - har en balansesum som ikke overstiger 350 millioner kroner.
 Selskap eller innretning som nevnt i nr. 1, og som har transaksjoner eller mellomværender med nærstående selskap eller innretning som er hjemmehørende i stat hvor Norge ikke kan kreve opplysninger om medkontrahentens inntekts- eller formuesforhold i medhold av folkerettslig overenskomst, skal utarbeide skriftlig dokumentasjon for slike transaksjoner og mellomværender uavhengig av begrensningene i foregående punktum. Første punktum skal heller ikke gjelde for selskap eller innretning som har særskatteplikt etter petroleumsskatteloven.

4. Som nærstående etter nr. 1, 2 og 3 regnes

- a. selskap eller innretning som den oppgave- eller dokumentasjonspliktige, direkte eller indirekte, eier eller kontrollerer med minst 50 prosent,
 - b. person, selskap eller innretning som, direkte eller indirekte, eier eller kontrollerer den oppgave- eller dokumentasjonspliktige med minst 50 prosent,
 - c. selskap eller innretning som nærstående etter b, direkte eller indirekte, eier eller kontrollerer med minst 50 prosent, og
 - d. nærstående person etter b sine foreldre, søsken, barn, barnebarn, ektefelle, samboer, ektefelles foreldre og samboers foreldre, samt selskap eller innretning som disse, direkte eller indirekte, eier eller kontrollerer med minst 50 prosent.
5. Oppgave- og dokumentasjonsplikten etter nr. 1-4 foran gjelder tilsvarende for disposisjoner som er gjennomført mellom
- a. selskap eller innretning som er hjemmehørende i Norge og dets faste driftssteder i utlandet.
 - b. selskap eller innretning som er hjemmehørende i utlandet og dets faste driftssteder i Norge.
6. Departementet kan fastsette nærmere forskrifter og retningslinjer til utfylling og gjennomføring av denne bestemmelsen, herunder fastsette unntak fra oppgave- og dokumentasjonsplikten.

§ 8-2 nr. 2 skal lyde:

2. Skattyterens oppgaver kan settes til side også når han ikke innen den frist som ligningsmyndighetene har satt, har gitt opplysninger som de har bedt om etter § 4-8, eller har unnlatt å medvirke til undersøkelse m.v. etter § 4-10. Det samme gjelder dersom dokumentasjonsplikten etter § 4-12 nr. 2 ikke er oppfylt innen den frist som er oppgitt der.

§ 8-2 nr. 3 skal lyde:

3. Grunnlaget for ligningen skal fastsettes ved skjønn hvis skattyteren ikke har levert pliktig selvangivelse eller næringsoppgave. Det samme gjelder dersom oppgave som nevnt i § 4-12 nr. 1 ikke er levert. Formue og inntekt kan da ikke settes lavere enn ved foregående ligning medmindre ligningsmyndighetene finner det sannsynlig at beløpene har vært lavere.

§ 9-2 nr. 7 skal lyde:

7. Skattyteren kan ikke kreve å få sin klage behandlet dersom
- a. han har unnlatt å levere selvangivelse, næringsoppgave eller oppgave som nevnt i § 4-12 nr. 1
 - b. han har unnlatt å gi opplysning som ligningsmyndighetene spesielt har bedt om
 - c. han har unnlatt å medvirke til spesiell undersøkelse etter pålegg han har fått etter § 4-10, eller
 - d. oppgave som nevnt i § 4-12 nr. 1 ikke er levert, eller dersom det ikke er levert dokumentasjon som nevnt i § 4-12 nr. 2 innen den frist som er oppgitt der.

§ 10-8 nr. 1 skal lyde:

1. Den som ikke leverer oppgaver etter §§ 6-16c og 6-13 nr. 3 innen 31. januar eller unnlater å gi opplysninger etter § 6-10 nr. 1 og 2 innen fristen i samme bestemmelse nr. 3, kan ilegges et *gebyr*. *Gebyret* skal være et fast beløp pr. dag for hver oppgave som ikke leveres. Departementet fastsetter gebyrets størrelse. *For opplysninger* etter § 6-10 nr. 1 og 2 kan det fastsettes et høyere dagsgebyr.

II

Endringene under I trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

B .

L o v

om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven)

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

I

§ 13-1 annet ledd skal lyde:

(2) Er den andre personen, selskapet eller innretningen som er nevnt i første ledd, bosatt eller hjemmehørende i *en stat utenfor EØS*, og det er grunn til å anta at formuen eller inntekten er redusert, skal reduksjonen anses for å være en følge av *interessefelleskap* med mindre skattyteren godtgjør at det ikke er tilfelle. *Første punktum får tilsvarende anvendelse når den andre personen, selskapet eller innretningen er bosatt eller hjemmehørende i en stat innenfor EØS, dersom Norge ikke kan kreve opplysninger om vedkommendes formues- og inntektsforhold i medhold av folkerettslig overenskomst.*

§ 13-1 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) *Når det foreligger interessefelleskap mellom foretak hjemmehørende i Norge og utlandet, og deres kommersielle eller finansielle samkvem er underlagt arm-lengdebetingelser nedfelt i skatteavtale mellom de respektive stater, skal det ved avgjørelsen av om formue eller inntekt er redusert etter første ledd og ved skjønnsmessig fastsettelse av formue eller inntekt etter tredje ledd, tas hensyn til retningslinjer for internprising for fjerne nasjonale foretak og skattemyndigheter som er vedtatt av Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD). Disse retningslinjer bør, så langt de passer, tas tilsvarende hensyn til i andre tilfeller enn foran nevnt. Det foranstående gjelder bare i den utstrekning Norge har sluttet seg til retningslinjene og så fremt departementet ikke har bestemt noe annet.*

II

Endringene under I trer i kraft straks og med virkning fra 1. januar 2008.

Presidenten: Til A ny § 4-12 nr. 2 andre punktum foreligger et alternativt forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«Ligningsloven ny § 4-12 nr. 2 andre punktum skal lyde:

Dokumentasjonen skal legges fram, utleveres eller sendes innen 60 dager etter krav fra ligningsmyndighetene, og skal oppbevares av den dokumentasjonspliktige i minst 10 år etter utgangen av inntektsåret.»

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling til og forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble innstillingen bifalt med 43 mot 38 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.05.06)

Presidenten: Det voteres så over resten av A og B.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 4

Presidenten: Under debatten har Peter Skovholt Gitmark satt fram tre forslag, forslagene nr. 1, 2 og 3, på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteen hadde innstilt til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

I o v

om endringer i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift

I lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift gjøres følgende endringer:

I

§ 10 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Næringsdrivende som for egen regning driver virksomhet med oppføring, oppussing, modernisering mv. av bygg eller anlegg for salg eller utleie, *herunder byggeledelse, byggeadministrasjon og annen administrasjon av slike arbeider*, skal beregne og betale avgift som ved uttak når varer og tjenester tas i bruk i virksomheten. Bestemmelsene i § 14 gis tilsvarende anvendelse.

§ 14 skal lyde:

Det skal betales avgift når en registreringspliktig næringsdrivende tar ut vare fra virksomheten til bruk privat eller til andre formål utenfor loven. Dette gjelder også for kapitalvarer som nevnt i § 26 c nr. 1, dersom varen tas ut til bruk privat eller til andre formål utenfor den samlede virksomheten.

Avgiftsplikten etter første ledd gjelder i den grad en registreringspliktig næringsdrivende har hatt rett til fradrag for inngående avgift etter kap. VI ved anskaffelsen eller fremstillingen av varen. Vilkåret om fradragsrett gjelder likevel ikke ved uttak av varer som er anskaffet uten avgift, jf. §§ 16 og 17. Det er den registreringspliktige næringsdrivende som må dokumentere at varen som tas ut ikke har gitt rett til fradrag for inngående avgift.

Det skal betales avgift når en registreringspliktig næringsdrivende tar ut tjeneste til bruk privat eller til andre formål utenfor den samlede virksomheten. Det samme gjelder når en tjeneste som nevnt i fjerde ledd eller tjenester med oppføring, oppussing, modernisering mv. av bygg eller anlegg, herunder byggeledelse, byggeadministrasjon og annen administrasjon av slike arbeider, tas ut til formål utenfor loven.

Når fradragsrett ikke er avskåret etter § 22, skal det svares avgift som ved uttak når varer og tjenester fra virksomheten brukes:

1. Til kost og naturalavlønning til virksomhetens innehaver, ledelse, ansatte og pensjonister.
2. Ved arbeid på og drift av fast eiendom som skal dekke boligbehov, fritids-, ferie- eller andre velferdsbehov, herunder løsøre og utstyr til slike eiendommer. Avgiftsplikten etter denne bestemmelse gjelder ikke oppføring og vedlikehold av bedriftskantiner.
3. Til representasjon.
4. Til gave og til utdeling i reklameøyemed. Det skal likevel ikke svares avgift av tjenester som ytes vederlagsfritt på veldedig grunnlag.
5. ---

Når fradragsrett ikke er avskåret etter § 22, skal det også svares avgift som ved uttak når personkjøretøyer brukes til annet enn som salgsvare, eller som utleiekjøretøy i yrkesmessig utleievirksomhet eller som middel til å transportere personer mot vederlag i persontransportvirksomhet. Det skal også svares avgift av varer og tjenester til vedlikehold, bruk og drift av personkjøretøyer til annet formål enn nevnt i første punktum. Som personkjøretøy anses også campingtilhenger og motorvogn registrert som varebil klasse 1. Departementet kan ved forskrift fastsette nærmere vilkår for minste eiertid og bruk.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning og utfylling av bestemmelsene i første til femte ledd.

Det skal ikke betales avgift av uttak av produkter fra eget jordbruk med binæring, skogbruk og fiske til bruk privat eller til formål innen rammen av disse næringer. Departementet gir forskrifter om hva som går inn under jord- og skogbruk.

§ 21 tredje og fjerde ledd oppheves.

§ 22 første ledd nr. 3 skal lyde:

Andre varer og tjenester som anskaffes utelukkende til bruk som nevnt i § 14 fjerde og femte ledd.

§ 23 skal lyde:

Registrert næringsdrivende kan fordele inngående avgift når varer og tjenester anskaffes til bruk under ett for virksomhet med omsetning som nevnt i kap. IV og til bruk som ikke gir rett til fradrag for inngående avgift etter bestemmelsene i dette kapitlet. Dette gjelder ikke varer og tjenester av et slag som omsettes i virksomheten, jf. § 14. Når den bruk som ikke gir rett til fradrag for inngående avgift finner sted innenfor den samlede virksomheten, gjelder bestemmelsen i annet punktum kun tjenester som nevnt i § 14 fjerde ledd eller tjenester med oppføring, oppussing, modernisering mv. av bygg eller anlegg, herunder byggeledelse, byggeadministrasjon og annen administrasjon av slike arbeider.

Overskriften i kap. VI skal lyde:

Kap. VI. Fradrag, tilbakebetaling og justering av inngående avgift

§ 26 b skal lyde:

Inngående avgift på kapitalvarer skal justeres eller tilbakeføres etter bestemmelsene i §§ 26 d og 26 e.

§ 26 c skal lyde:

Med kapitalvare forstås:

1. Maskiner, inventar og andre driftsmidler der inngående avgift av kostpris utgjør minst 50 000 kroner, unntatt kjøretøyer som er fritatt for merverdiavgift ved videreomsetning etter § 16 første ledd nr. 11.
2. Fast eiendom som har vært gjenstand for ny-, på- eller ombygging der inngående avgift på kostnadene ved dette utgjør minst 100 000 kroner.

§ 26 d skal lyde:

Registrert næringsdrivende skal justere inngående avgift når bruken av en kapitalvare etter anskaffelsen, fremstillingen eller fullføringen endres i forhold til fradragsberettigede formål. Dersom virksomheten får rett til fradrag som følge av en lovendring, gjelder dette likevel ikke anskaffelser mv. foretatt før lovendringens ikrafttredelse.

Registrert næringsdrivende skal justere inngående avgift når kapitalvare som nevnt i § 26 c nr. 1 selges, men bare dersom det skal betales utgående avgift og det ikke er gitt fullt fradrag for inngående avgift ved anskaffelsen mv. Justeringsbeløpet kan ikke overstige 25 prosent av salgssummen, merverdiavgift ikke medregnet.

Registrert næringsdrivende skal justere inngående avgift når kapitalvare som nevnt i § 26 c nr. 2 overdras. Justering kan unnlates i det omfang den som overtar kapitalvaren overtar justeringsforpliktelsen.

Registrert næringsdrivende skal justere inngående avgift når kapitalvarer overdras som ledd i overdragelse av virksomhet eller del av denne etter § 16 første ledd nr. 6. Justering kan unnlates i det omfang den som overtar kapitalvaren overtar justeringsforpliktelsen.

Inngående avgift skal likevel ikke justeres dersom det skal betales avgift etter § 14 første ledd.

Dersom kapitalvare som nevnt i § 26 c nr. 2 før fullføringen selges, leies ut eller på annen måte disponeres til formål som faller utenfor loven, skal fradragført inngående avgift tilbakeføres.

Departementet kan gi forskrifter om utfylling og gjennomføring av denne paragrafen.

§ 26 e skal lyde:

For kapitalvarer som nevnt i § 26 c nr. 1 skal justering foretas for endringer som skjer i løpet av de fem første regnskapsårene etter anskaffelsen eller fremstillingen. I justeringsperioden medregnes det regnskapsåret kapitalvaren ble anskaffet eller fremstilt.

For kapitalvarer som nevnt i § 26 c nr. 2 er justeringsperioden ti år etter fullføringen. Slik kapitalvare anses fullført når det er utstedt ferdigattest eller midlertidig brukstillatelse, eller når den er tatt i bruk dersom slik attest eller tillatelse ikke er nødvendig. I justeringsperioden medregnes det regnskapsåret kapitalvaren ble fullført.

Gjenstand for justering i det enkelte regnskapsår er en femdel av den inngående avgift som påløp ved anskaffelsen eller fremstillingen av kapitalvarer som nevnt i § 26 c nr. 1. For kapitalvarer nevnt i § 26 c nr. 2 er gjenstand for justering i det enkelte regnskapsår en tidel av den inngående avgift som påløp i forbindelse med ny-, på- eller ombyggingen.

Justeringen foretas på grunnlag av endringen i fradragprosenten som finner sted innenfor det enkelte regnskapsår i forhold til fradragprosenten ved justeringsperiodens begynnelse. Ved justering som følge av opphør av virksomhet eller overdragelse av kapitalvare, skal justeringen foretas samlet for den resterende delen av justeringsperioden. I den resterende delen av justeringsperioden regnes også med det regnskapsåret bruken av kapitalvaren endres eller kapitalvaren overdras.

Det skal ikke foretas justering dersom endringen i fradragprosenten er mindre enn ti prosentpoeng i forhold til fradragprosenten ved justeringsperiodens begynnelse.

Dersom endringen i bruken kun gjelder del av kapitalvare som nevnt i § 26 c nr. 2, skal justering foretas for inngående avgift som knytter seg til denne delen. Det samme gjelder ved overdragelse av slik del.

Departementet kan gi forskrifter om utfylling og gjennomføring av denne paragrafen.

II

Loven trer i kraft 1. januar 2008. Endringen av merverdiavgiftsloven § 14 fjerde ledd trer likevel i kraft fra det tidspunktet departementet bestemmer, mens endringene i merverdiavgiftsloven § 21 trer i kraft 1. januar 2011.

§§ 26 b til 26 e gjelder anskaffelser mv. av kapitalvarer som skjer fra og med 1. januar 2008.

Presidenten: Det votes først over komiteens innstilling I, § 10 fjerde ledd første punktum til og med § 26 c.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Til innstillingens § 26 d første ledd foreligger et alternativt forslag, nr. 1, fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«Merverdiavgiftsloven § 26 d første ledd skal lyde:

Registrert næringsdrivende skal justere inngående avgift når bruken av en kapitalvare etter anskaffelsen, fremstillingen eller fullføringen endres i forhold til fradragberettiget formål.»

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble innstillingen bifalt med 43 mot 38 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.07.12)

Presidenten: Til innstillingens § 26 e annet ledd foreligger et alternativt forslag, nr. 2, fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«Merverdiavgiftsloven § 26 e annet ledd skal lyde:

For kapitalvarer som nevnt i § 26 c nr. 2 er justeringsperioden fem år etter fullføringen. Slik kapitalvare anses fullført når det er utstedt ferdigattest eller midlertidig brukstillatelse, eller når den er tatt i bruk dersom slik attest eller tillatelse ikke er nødvendig. I justeringsperioden medregnes det første regnskapsåret kapitalvaren ble fullført.»

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble innstillingen bifalt med 43 mot 38 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.07.52)

Presidenten: Det votes så over resten av I og II første ledd.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Til II annet ledd foreligger det et alternativt forslag, nr. 3, fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«Ikrafttredelsesbestemmelsens annet ledd skal lyde:

§§ 26 b til 26 e gjelder anskaffelser mv. av kapitalvarer som skjer fra og med 1. januar 2008. Kapitalvarer som nevnt i § 26 c nr. 2 anses anskaffet når kontrakt om ny-, på- eller ombygging er inngått etter 1. januar 2008.»

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble innstillingen bifalt med 43 mot 38 stemmer.

(Voteringsutskrift kl.15.08.50)

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 5

Presidenten: Under debatten er det satt fram fem forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Ib Thomsen på vegne av Fremskrittspartiet
- forslag nr. 2, fra Svein Flåtten på vegne av Høyre
- forslagene nr. 3–5, fra Hans Olav Syversen på vegne av Kristelig Folkeparti og Venstre

Forslag nr. 3; fra Kristelig Folkeparti og Venstre, lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om endring av eiendomsskatteloven § 11 slik at kommunene må fastsette et minste bunnfradrag for selvstendige boliger i alle kommuner som skriver ut eiendomsskatt.»

Forslag nr. 4, fra Kristelig Folkeparti og Venstre, lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om endring av eiendomsskatteloven § 28 slik at kommunene får mulighet til å utforme generelle regler for nedskrivning eller fullt fritak for eiendomsskatt med begrunnelse i særlige sosiale hensyn.»

Forslag nr. 5, fra Kristelig Folkeparti og Venstre, lyder:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere hvordan en utvidet adgang for kommunene til å differensiere utskrivning av eiendomsskatt mellom ulike eiendoms-kategorier som bolig, fritidseiendom, kraftanlegg og annen næringseiendom kan gjennomføres, og orientere Stortinget om dette på egnet måte.»

Disse forslagene blir i samsvar med forretningsordenens § 30 fjerde ledd å sende Stortinget.

Det voteres over forslag nr. 1, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Vedtaket til lov

om opphevelse av lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane.

I

Lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane oppheves.

II

Denne lov trer i kraft fra 1. januar 2008.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 63 mot 18 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.10.03)

Komiteen hadde innstilt til Odelstinget å gjøre slikt vedtak:

Dokument nr. 8:50 (2006-2007) – representantlovfor-slag fra stortingsrepresentantene Ib Thomsen, Ulf Leirstein, Gjermund Hagesæter og Per-Willy Amundsen om lov om opphevelse av lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane – bifalles ikke.

Presidenten: Her foreligger et alternativt forslag, nr. 2, fra Høyre. Forslaget lyder:

«Dokument nr. 8:50 (2006-2007) – representantlovfor-slag fra stortingsrepresentantene Ib Thomsen, Ulf Leirstein, Gjermund Hagesæter og Per-Willy Amundsen om lov om opphevelse av lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane – vedlegges protokollen.»

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Høyre ble innstillingen bifalt med 54 mot 27 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.11.00)

Votering i sak nr. 6

Presidenten: Under debatten har Trine Skei Grande satt fram et forslag på vegne av Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å komme tilbake til Stortinget på egnet måte med supplerende lovformuleringer til en kulturlov som på en bedre måte ser kulturtiltak i sammenheng gjennom en forenkling og samling av dagens oppstykkede regelverk på feltet, og samtidig konkretiserer de statlige kulturforpliktelse-ne.»

Dette forslaget blir i tråd med forretningsordenens § 30 fjerde ledd å sende Stortinget.

Komiteen hadde innstilt til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

I o v

om offentlege styresmakters ansvar for kulturverksemd (kulturlova)

§ 1 Føremål

Lova har til føremål å fastleggja offentlege styresmakters ansvar for å fremja og leggja til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd, slik at alle kan få høve til å delta i kulturaktivitetar og oppleva eit mangfald av kulturuttrykk.

§ 2 Definisjonar

Med kulturverksemd meiner ein i denne lova å

- skapa, produsera, utøva, formidla og distribuera kunst- og andre kulturuttrykk,
- verna om, fremja innsikt i og vidareføra kulturarv,
- delta i kulturaktivitet,
- utvikla kulturfagleg kunnskap og kompetanse.

§ 3 Statens oppgåver

Staten skal fremja og leggja til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd over heile landet gjennom rettslege, økonomiske, organisatoriske, informerande og andre relevante verkemiddel og tiltak.

Staten skal utforma verkemiddel og gjennomføra tiltak for å fremja og verna eit mangfald av kulturuttrykk i samsvar med internasjonale rettar og plikter.

§ 4 Fylkeskommunens og kommunens oppgåver

Fylkeskommunen og kommunen skal syta for økonomiske, organisatoriske, informerande og andre relevante verkemiddel og tiltak som fremjar og legg til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd regionalt og lokalt.

§ 5 Felles oppgåver

Staten, fylkeskommunen og kommunen skal syta for

- at kulturlivet har føreseielege utviklingskår,
- å fremja profesjonalitet og kvalitet i kulturtilbodet og leggja til rette for deltaking i kulturaktivitetar,
- at personar, organisasjonar og institusjonar har tilgang til informasjon om ordningar med økonomisk støtte og om andre verkemiddel og tiltak.

§ 6 Ikraftsetjing

Kongen fastset når lova skal ta til å gjelda.

Presidenten: Fremskrittspartiet og Høyre har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 53 mot 28 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.12.00)

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 7

Presidenten: Under debatten har det blitt satt fram et forslag fra Ulf Erik Knudsen på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteen hadde innstilt til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

I o v

om register for frivillig virksomhet

§ 1 Formål

Formålet med loven er å forbedre og forenkle samhandling mellom frivillig virksomhet og offentlige myndigheter og å legge til rette for det offentlige politikk overfor frivillig virksomhet, men uten at dette går ut over den frivillige virksomhetens selvstendige stilling. Formålet med loven er videre å styrke og bevare grunnlaget for frivillig virksomhet.

§ 2 Frivillighetsregister. Organisasjon mv.

Staten har ansvaret for oppretting, organisering og drift av et register for frivillig virksomhet. Registeret ledes av en registerfører som oppnevnes av Kongen.

Departementet gir nærmere regler om organisasjon, lokalisering, administrasjon og om føringen av registeret. Det samme gjelder for etableringsgebyr og årsavgift registreringsenhetene ilegges for å være registrert i registeret.

§ 3 Registreringsrett. Frivillig virksomhet

Registrering i frivillighetsregisteret er en rett som tilordnes registreringsenheter, jf. § 4, som driver frivillig virksomhet. Frivillig virksomhet er aktiviteter som ikke er fortjenestebasert.

Følgende aktiviteter regnes ikke som frivillig virksomhet:

- aktiviteter organisert av det offentlige,
- aktiviteter basert på samvirkeprinsipper og som omfattes av lov om samvirkeforetak (samvirkeoven).

Frivillig virksomhet som ikke anses allmenntilgjengelig, kan nektes registrering i særskilte tilfeller.

§ 4 Registreringsenheter

Som registreringsenhet regnes:

- ikke-økonomisk (ideell) forening,
- alminnelig stiftelse som ikke foretar utdelinger, eller som utelukkende foretar utdelinger til frivillig virksomhet,
- næringsdrivende stiftelse som utelukkende foretar utdelinger til frivillig virksomhet,
- aksjeselskap som utelukkende foretar utdelinger til frivillig virksomhet.

Enhet som har adgang til å foreta utdelinger til fysisk person, eller som foretar slike utdelinger, kan ikke få stilling som registreringsenhet.

§ 5 Forholdet til Enhetsregisteret

Før en enhet kan bli registrert i frivillighetsregisteret, må den registreres i Enhetsregisteret, med opplysninger som nevnt i enhetsregisterloven §§ 5 og 6. Det skal alltid registreres opplysninger om enhetens styre.

§ 6 Registreringspliktige og registreringsberettigede opplysninger

I frivillighetsregisteret skal det i samsvar med forskrift som departementet gir, registreres opplysninger om enhetens kategori og eventuell tilknytning til en gruppe enheter.

En forenings vedtekter kan registreres i frivillighetsregisteret. I tilfelle skal vedtektene minst inneholde opplysninger om enhetens navn, formål, årsmøte, styre og valg til styre, vedtektsendringer og opphør.

Registreringsenhet som ikke har innsendelsesplikt til Regnskapsregisteret etter reglene i regnskapsloven § 8-2, kan velge å påta seg en slik plikt etter § 7 i loven her. For registreringsenhet som har påtatt seg slik innsendelsesplikt, skal registeret inneholde opplysning om dato for sist mottatte regnskapsrapportering i Regnskapsregisteret.

§ 7 Rapportering av regnskapsopplysninger

Rapportering av regnskapsopplysninger for stiftelser, aksjeselskap og regnskapspliktige foreninger skjer etter reglene i regnskapsloven kapittel 8. Foreninger som ikke er regnskapspliktige etter regnskapsloven, kan rapportere regnskapsopplysninger til Regnskapsregisteret. Nærmere regler om krav til innhold og form ved rapportering fastsettes av departementet. Om rapporteringsplikten ikke overholdes, kan registerfører iverksette tiltak i henhold til § 12.

§ 8 Dokumentasjon av opplysningene

Styre, daglig leder, forretningsføreren eller tilsvarende kontaktperson, jf. § 11, skal avgi en skriftlig erklæring om at de opplysninger som meldes, er riktige.

Registerføreren kan kreve fremlagt den dokumentasjon som anses nødvendig for å vurdere om det som meldes er riktig. Ved første gangs registrering av en forening skal foreningen fremlegge foreningens vedtekter.

§ 9 Oppfyllelse av meldingsretten ved førstegangsmelding

Førstegangsmelding skjer ved at enheten melder opplysninger som nevnt i § 6 til frivillighetsregisteret. Dersom enheten ikke allerede er registrert i Enhetsregisteret, skal det samtidig inngis melding om registrering i Enhetsregisteret.

§ 10 Endringsmelding

Den enkelte registreringsenhet skal innen rimelig tid melde endringer i opplysninger som nevnt i § 6 første ledd til frivillighetsregisteret. Dersom en forenings vedtekter er registrert etter § 6 andre ledd, gjelderplikten etter første punktum også endringer i vedtektene. Dersom en forenings regnskapsopplysninger er registrert etter § 6 tredje ledd, jf. § 7, gjelderplikten etter første punktum også endringer i de registrerte regnskapsopplysningene. Den registreringspliktige etter § 11 første ledd plikter å melde fra til frivillighetsregisteret dersom enheten ikke lenger fyller vilkårene i §§ 3 og 4.

§ 11 Hvem plikten til å melde opplysninger påligger ved utøvelse av meldingsrett

Dersom en enhet velger å registrere seg i frivillighetsregisteret, påliggerplikten til å melde opplysninger etter §§ 5, 6 og 7 styre, daglig leder, forretningsføreren eller tilsvarende kontaktperson.

§ 12 Pålegg om melding. Sletting

Dersom en enhet velger å registrere seg i frivillighetsregisteret og registerføreren har grunn til å anta at opplysninger som pliktes meldt ikke er innkommet, kan han pålegge enheten å gi opplysninger til registeret innen en bestemt fastsatt frist.

For å sikre best mulig kvalitet på opplysningene i registeret kan registerføreren også gjennomføre kontroller etter nærmere regler gitt av departementet.

Om pålegg etter første eller andre ledd ikke etterkommes, kan registerføreren slette enheten fra registeret. Registerføreren kan slette enheten fra registeret dersom enheten ikke lenger fyller vilkårene etter i §§ 3 og 4.

§ 13 Innføring i registeret

Registerføreren skal prøve om innsendte opplysninger og dokumentasjon er i samsvar med reglene i denne lov og forskrifter gitt i medhold av loven. Opplysningene skal innføres i registeret straks de er funnet i orden.

§ 14 Underretning til registreringsenheten

Registreringsenheten skal ha underretning om hvilke opplysninger som blir registrert i frivillighetsregisteret ved førstegangsregistrering, og hvilke endringer som senere blir gjort.

§ 15 Registreringsnektelse

Finner registerføreren at vilkårene for registrering av en enhet i frivillighetsregisteret ikke foreligger, eller de meldte opplysningene er så utydelige eller uklare at det ikke er mulig å fastslå hvordan de skal forstås, skal registrering nektes.

Registreringsenheten skal ha skriftlig underretning med opplysning om grunnen til at registrering er nektet. Det skal også opplyses om klageadgang, klagefrist og fremgangsmåten ved en eventuell klage.

§ 16 Innsyn. Utlevering av opplysninger

Enhver har rett til å få tilgang til og utskrift av opplysninger registrert i frivillighetsregisteret.

Departementet kan gi nærmere regler om hvordan opplysningene skal gjøres tilgjengelige og kan bestemme at det skal betales gebyr for tjenestene.

§ 17 Retting av feil

Dersom en innføring i registeret er uriktig eller det på annen måte er gjort feil i forbindelse med registreringen, skal feilen rettes. Enheten skal underrettes om feilen og om hvordan den vil bli rettet.

Dersom det er uklart hvordan feilen skal rettes, eller den av andre grunner ikke kan rettes uten etter ny melding fra enheten, kan registerføreren ta inn en opplysning om

feilen i registeret. Samtidig skal han pålegge enheten å gi ny melding innen en bestemt frist.

§ 18 Sletting av opphørte enheter

Dersom registerførereren har grunn til å tro at en enhet er opphørt, skal han varsle enheten eller den meldingspliktige kontaktpersonen om at registreringen av enheten kan bli slettet dersom det ikke innen en nærmere angitt frist fremkommer opplysninger som gjør det sannsynlig at den fortsatt består. Det samme gjelder dersom en enhet ikke betaler skyldig avgift til frivillighetsregisteret innen en nærmere angitt frist.

§ 19 Klage

Registerførerens vedtak kan påklages til en nemnd oppnevnt av departementet. Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om klagesaksbehandlingen.

§ 20 Elektronisk kommunikasjon

Krav i eller i medhold av denne lov om underskrift eller om at klage, underretning eller liknende skal gis skriftlig, er ikke til hinder for bruk av elektronisk kommunikasjon.

§ 21 Forskrifter

Departementet kan gi forskrifter til utfylling og gjennomføring av denne lov.

§ 22 Lovens anvendelse på Svalbard og Jan Mayen

Kongen kan gi nærmere regler om lovens anvendelse på Svalbard og Jan Mayen.

§ 23 Ikrafttreden

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Presidenten: Fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre foreligger følgende forslag:

«Ot.prp. nr. 55 (2006-2007) – om lov om register for frivillig virksomhet – sendes tilbake til Regjeringen og fremmes som ny sak om register for frivillig virksomhet i tilknytning til fremleggelsen av frivillighetsmeldingen.»

Det vil bli votert alternativt mellom komiteens innstilling og dette forslaget.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble innstillingen bifalt med 43 mot 38 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.13.06)

Presidenten: Det votes over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 8

Komiteen hadde innstilt til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

I o v

om endring av EØS-loven
(EØS-utvidelse med Bulgaria og Romania)

I

I lov 27. november 1992 nr. 109 om gjennomføring i norsk rett av hoveddelen i avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS) m.v. (EØS-loven) skal § 1 første punktum lyde:

Bestemmelsene i hoveddelen i avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde skal gjelde som norsk lov, med de endringer som følger av protokoll om justering av avtalen av 17. mars 1993, av EØS-utvidelsesavtalen av 14. oktober 2003 og av EØS-utvidelsesavtalen for Bulgaria og Romania i 2007.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det votes over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 1 på tilleggsdagsordenen

Presidenten: Under debatten har Robert Eriksson på vegne av Fremskrittspartiet satt fram følgende forslag:

«Vedtaket til lov

om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven)

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 3-2 fjerde og femte ledd skal lyde:

Full grunnpensjon utgjør likevel 90 pst. av grunnbeløpet, dersom pensjonisten lever sammen med en ektefelle

a) som mottar foreløpig uførestønning, uførepensjon eller alderspensjon,

b) som mottar avtalefestet pensjon som det godskrives pensjonspoeng for, se § 3-19 sjette ledd, eller

c) som har en årlig inntekt, inkludert kapitalinntekt, som er større enn to ganger grunnbeløpet.

I tillegg til de personene som er likestilt med ektefeller etter § 1-5 skal bestemmelsene i fjerde ledd også gjelde for samboerpar som har levd sammen i 12 av de siste 18 månedene. Full grunnpensjon skal utgjøre 90 pst. av grunnbeløpet også når pensjonistens samboer *mottar* pensjon eller overgangsstønad etter kapitlene 16 eller 17.

§ 3-3 fjerde ledd skal lyde:

Stortinget fastsetter særtilleggets størrelse i prosent av grunnbeløpet.

§ 3-3 femte ledd oppheves.

§ 3-3 sjette ledd skal lyde:

For en pensjonist som fyller vilkårene for rett til ektefelle tillegg for forsørget ektefelle over 60 år, utgjør særtillegget to ganger *grunnbeløpet*.

§ 3-4 annet ledd skal lyde:

For en enslig pensjonist utgjør minstepensjonen summen av *to ganger* grunnbeløpet.

§ 3-4 tredje ledd skal lyde:

For et ektepar utgjør minstepensjonen 180 pst. av grunnbeløpet tillagt to ganger *grunnbeløpet*.

§ 3-21 første ledd første punktum skal lyde:

Et medlem som blir ufør før fylte 26 år på grunn av en alvorlig og varig sykdom, skade eller lyte som er klart dokumentert, får medregnet framtidige pensjonspoeng med minst 4,30 for hvert år.

§ 19-4 annet ledd oppheves.

§ 19-4 tredje ledd skal lyde:

Til en person som har fylt 67 år, ytes det alderspensjon uten hensyn til annen inntekt som pensjonisten har.

§ 19-6 annet og tredje ledd oppheves.

II

Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

Loven trer i kraft straks og virkningene av loven etterregnes fra 1. mai 2007. Endringene gis også virkning for pensjonstilfeller som har begynt å løpe før 1. mai 2007.»

Presidenten vil først la votere over dette forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 64 mot 17 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.14.32)

Presidenten: Martin Engeset har bedt om ordet til stemmeforklaring.

Martin Engeset (H) [15:15:27]: Under komiteens meget raske behandling av denne saken – i og med at det ble en ekstrasak helt på tampen – ble dette fremmet som en pakke, med en rekke forslag til endringer i et betydelig antall paragrafer i folketrygdloven.

Når det gjelder endringsforslagene til Fremskrittspartiet hva angår § 19, støttet vi innstillingen, og vi vil fortsatt gjøre det, fordi man i forslaget har en virkningsdato som gir lovendringene tilbakevirkende kraft.

Høyre vil i sitt reviderte nasjonalbudsjettalternativ fremme et i prinsippet helt likt forslag, men med en annen virkningsdato. Men det kommer Stortinget tilbake til i en egen behandling i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett.

Komiteen hadde innstilt til Odelstinget å gjøre slikt vedtak:

Dokument nr. 8:101 (2006-2007) – representantlovforslag fra stortingsrepresentantene Carl I. Hagen, Kenneth Svendsen og Robert Eriksson om lov om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) – vedlegges protokollen.

Presidenten: Presidenten har forstått det slik at Fremskrittspartiet vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 59 mot 17 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.17.39)

S a k n r . 9

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat. Ber noen om ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 15.18.